

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE.....	1
1. Svrha.....	1
2. Cilj.....	1
3. Primjenjivost.....	1
4. Odgovornosti.....	1
5. Rodna jednakost.....	1
6. Reference.....	1
POGLAVLJE II. UVOD.....	3
POGLAVLJE III. VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI.....	4
1. Vojno-političko okruženje i procesi.....	4
2. Ciljevi i opredjeljenja u oblasti odbrane.....	5
3. Vojna strategija Bosne i Hercegovine.....	7
4. Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.....	8
POGLAVLJE IV. VIZIJA, MISIJA, CILJEVI I NAČELA INSTITUCIJA ODBRANE.....	9
1. Vizija i misija institucija odbrane.....	9
2. Ciljevi institucija odbrane.....	10
3. Načela djelovanja institucija odbrane.....	10
POGLAVLJE V. PRIORITETI ODBRAMBENOG PLANIRANJA.....	11
<i>Odbrana Bosne i Hercegovine</i>	11
<i>Reformske aktivnosti</i>	13
<i>NATO i EU</i>	14
<i>Operacije i obuka</i>	15
<i>Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja</i>	16
<i>Operacije kolektivne sigurnosti</i>	17
<i>Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze</i>	17
<i>Logistika</i>	18
<i>Finansije i budžet</i>	19
<i>Odbrambeno planiranje</i>	20
POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA.....	20
<i>Prioritet 1. Obavezni troškovi</i>	21
<i>Prioritet 2. Funkcionalni troškovi</i>	21
<i>Prioritet 3. Razvojni troškovi</i>	21
POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK.....	22
Pregled skraćenica.....	24

Na osnovu člana 16., 20. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 13., 15. tačka a) i 84. Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05), donosim

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha Smjernica za odbrambeno planiranje (u daljem tekstu: Smjernice) je usmjeravanje Sistema odbrambenog planiranja u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije odbrane), osiguranje jedinstvenog pristupa procesu odbrambenog planiranja, usmjeravanje Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (u daljem tekstu: SPPBI), ocjenjivanje izvršenja budžeta odbrane, te usmjeravanje strateških pravaca razvoja institucija odbrane i poboljšanje funkcioniranja odbrambenog sistema.

2. Cilj

Cilj Smjernica je definiranje prioriternih odbrambenih aktivnosti i općih konceptualnih uputa za planiranje i racionalnu upotrebu resursa institucija odbrane u periodu 2023.- 2027. godina, radi daljeg razvoja odbrambenih sposobnosti i osiguranja efikasnog, finansijski, materijalno i operativno podržanog funkcioniranja institucija odbrane na kratkoročnoj i srednjoročnoj osnovi.

3. Primjenjivost

Smjernice stupaju na snagu danom donošenja i primjenjuju se u institucijama odbrane u skladu sa operativnim ciklusom Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

4. Odgovornosti

Za implementaciju Smjernica, u okviru svojih nadležnosti, odgovornosti i ovlaštenja, odgovorni su svi nosioci i učesnici procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane. Načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH reguliše implementaciju Smjernica u Oružanim snagama BiH.

5. Rodna jednakost

Izrazi koji su u ovim Smjernicama radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

6. Reference

Referentni dokumenti za razvoj Smjernica su sljedeći propisi i dokumenti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) i institucija odbrane:

- 1) Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17),
- 2) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- 3) Zakon o deminiranju u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 5/02),
- 4) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 i 19/16),
- 5) Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17),
- 6) Zakon o odbrani BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05),

- 7) Zakon o službi u Oružanim snagama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18),
- 8) Zakon o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", br. 14/05),
- 9) Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08),
- 10) Zakon o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09),
- 11) Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 39/14),
- 12) Zakon o zabrani diskriminacije u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16),
- 13) Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03 i 102/09),
- 14) Izjava Predsjedništva BiH o opredjeljenju za priključenje BiH NATO programu Partnerstvo za mir i punopravnom članstvu u NATO savezu, broj: 01-011-250-16/05 od 23.02.2005. godine,
- 15) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-011-1110-6/06 od 05.07.2006. godine (u daljem tekstu: Odluka) i odluke o izmjenama i dopunama Odluke, broj: 01-011-69-61/08 od 17.01.2008. godine, broj: 01-011-618-6/08 od 18.03.2008. godine, broj: 01-011-1828-21/08 od 29.07.2008. godine, broj: 01-50-1-1067-10/12 od 18.04.2012. godine, broj: 01-50-1-3666-41/12 od 12.12.2012. godine, broj: 01-50-1-2919-20/15 od 02.12.2015. godine, broj: 01-50-1-32-17/16 od 12.01.2016. godine i broj: 01-50-1-3427-10/19 od 20.09.2019. godine,
- 16) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,
- 17) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane” i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH“, broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine,
- 18) Zaključak Predsjedništva BiH o usvajanju Plana implementacije dokumenta „Pregled odbrane” i Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 01-50-1-374-1/17 od 01.02.2017. godine,
- 19) Zaključak Predsjedništva BiH o pružanju podrške aktiviranju Akcionog plana za članstvo BiH u NATO, broj: 01-50-1-612-14/17 od 22.02.2017. godine,
- 20) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju i dostavi dokumenta Program reformi BiH, broj: 01-50-1-4286/19 od 19.11.2019. godine,
- 21) Sigurnosna politika BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine,
- 22) Odbrambena politika BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine,
- 23) Strategija vanjske politike BiH 2018.- 2023., broj: 01-50-1-936-27-1/18 od 13.03.2018. godine,
- 24) Sporazum o konačnom raspolaganju svim pravima i obavezama na pokretnoj imovini koja će i dalje služiti za potrebe odbrane od 27.03.2008. godine,
- 25) Odluka Vijeća ministara BiH o usvajanju strateškog okvira za reformu javne uprave u BiH 2018.-2022. ("Službeni glasnik BiH", br. 85/18),
- 26) Strategija protivminskog djelovanja BiH 2018.-2025. („Službeni glasnik BiH”, br.70/19),
- 27) Uputstva Stranama Komandanta EUFOR, Izmjena 25 od 01.06.2008. godine,
- 28) Koncept i procedure Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja, broj: 12-16-1-5836/08 od 21.10.2008. godine,
- 29) Politika upravljanja odbrambenim resursima, broj: 12-03-8-6698/08 od 11.12.2008. godine,
- 30) Politika odbrambenog planiranja, broj: 06-03-3-728/09 od 16.01.2009. godine,
- 31) Vojna strategija BiH (odobrena Naredbom ministra odbrane, broj: 06-02-3-1962-1/16 od 26.04.2016. godine),
- 32) Plan implementacije „Pregleda odbrane”, broj: 06-03-8-2436-247/09 od 31.01.2017. godine,
- 33) Akcioni plan implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 06-03-08-2436-248/09 od 31.01.2017. godine,

- 34) Doktrina Oružanih snaga BiH (odobrena Odlukom ministra odbrane, broj: 06-03-30-2315-4/17 od 13.06.2017. godine),
- 35) Odluka o odobravanju Okvirnog plana implementacije dokumenta „Program reformi BiH” iz nadležnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH, broj: 06-14-1-556-9/20 od 05.03.2020. godine,
- 36) Smjernice za odbrambeno planiranje, broj: 06-03-8-2010-17/20 od 04.01.2021. godine,
- 37) Srednjoročni plan rada Ministarstva odbrane BiH za period 2021.-2023. godina, broj: 06-03-1-785-26/20 od 21.09.2020. godine,
- 38) dokumenti u okviru saradnje BiH sa Organizacijom sjevernoatlantskog ugovora (u daljem tekstu: NATO) i u okviru NATO Programa Partnerstvo za mir (u daljem tekstu: NATO/PfP): Prezentacijski dokument (PD), Intenzivirani dijalog sa NATO (ID), Proces planiranja i revizije (u daljem tekstu: PARP), Individualni partnerski program saradnje (IPCP).

POGLAVLJE II. UVOD

Sistem odbrambenog planiranja treba osigurati transformaciju strateških uputstava državnog rukovodstva u odbrambene planove i aktivnosti kojima se dodjeljuje i kontroliše upotreba resursa odbrane kako bi institucije odbrane na efikasan način izvršavale zakonske zadatke, ispunile utvrđene državne ciljeve i opredjeljenja u oblasti odbrane, sigurnosti i vanjske politike, te osigurale stalni razvoj vlastitih odbrambenih sposobnosti.

Strateška uputstva, ciljevi i opredjeljenja državnog rukovodstva iz oblasti odbrane utvrđena su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Sigurnosna politika BiH i Odbrambena politika BiH, koji čine glavne elemente Sistema odbrambenog planiranja. Navedeni dokumenti razrađuju se dokumentima, takođe glavnim elementima Sistema odbrambenog planiranja, koji uspostavljaju vojne državne ciljeve na osnovu konceptijskih ciljeva Sigurnosne politike BiH i Odbrambene politike BiH (Vojna strategija BiH), usmjeravaju planiranje i programiranje ključnih prioriteta i resursa odbrane (Smjernice za odbrambeno planiranje) i operacionaliziraju viziju razvoja i dostizanje potrebnih sposobnosti Oružanih snaga BiH (Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH kao integralni dio dokumenta Pregled odbrane). Obzirom da je Odbrambena politika BiH zasnovana na strateškim načelima Sigurnosne politike BiH i općim pravcima i prioritetima za provođenje vanjske politike BiH, strateška uputstva državnog rukovodstva iz oblasti odbrane uključuju ostvarivanje državnih ciljeva i opredjeljenja u oblasti sigurnosti i vanjske politike.

Proces transformacije glavnih elemenata Sistema odbrambenog planiranja u odbrambene planove i aktivnosti ostvaruje se u interakciji Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima, pri čemu je uloga Sistema upravljanja odbrambenim resursima osiguranje postupaka kojima se na optimalan način usmjerava i kontroliše upotreba raspoloživih resursa institucija odbrane. Interakcija Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima osigurava se posredstvom SPPBI. Rezultati SPPBI su prijedlog programa odbrane koji je osnov za definiranje programskog budžeta odbrane za narednu godinu, prijedlog Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) za naredne 3 godine i projekcija budžeta odbrane za narednih 5 godina. Operativni ciklus Sistema upravljanja odbrambenim resursima utvrđuje aktivnosti i vremensku dinamiku cjelokupnog procesa planiranja odbrane - od izrade Smjernica za odbrambeno planiranje, prijema i obrade instrukcija za pripremu DOB, pripreme smjernica i prijedloga programa odbrane, pripreme budžetskog zahtjeva do operacionalizacije budžeta odbrane.

Uz navedeno, proces odbrambenog planiranja treba biti zasnovan na analizi vojno-političkog okruženja, državnim potrebama i mogućnostima i raspoloživim resursima odbrane. Takođe, u proces odbrambenog planiranja neophodno je uključiti ispunjavanje obaveza BiH po osnovu članstva u Organizaciji Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN) i Organizaciji za sigurnost i saradnju u Evropi (u daljem tekstu: OSCE), te ispunjavanje obaveza BiH u okviru NATO integracijskog procesa i procesa integracije u Evropsku uniju (u daljem tekstu: EU).

U cilju razvoja odbrambenih sposobnosti i dodjele potrebnih resursa za izvršenje zadataka i ciljeva postavljenih pred institucije odbrane, u proces odbrambenog planiranja kroz adekvatne aktivnosti i finansijsku podršku trebaju biti uključene sve relevantne institucije BiH.

POGLAVLJE III. VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI

1. Vojno-političko okruženje i procesi

BiH se u budućnosti može suočiti sa brojnim izazovima koji se mogu reflektirati u oblasti odbrane. Sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje sa kojima se BiH može suočiti moraju se razmatrati u kontekstu zbivanja na globalnom, regionalnom i unutrašnjem nivou.

Globalni nivo: Najznačajniji globalni sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje su: postojanje više ratnih i kriznih žarišta koja su mogući generatori daljih kriza i prijetnja međunarodnom miru i stabilnosti, zaoštavanje odnosa između svjetskih vojno-političkih sila i uticaj na međunarodne odnose, nepredvidivi, asimetrični i transnacionalni karakter savremenih oblika ugrožavanja sigurnosti, međunarodni terorizam, porast etničkog i religijskog ekstremizma i radikalizma, secesionizam, granični nesporezumi, ugrožavanje ljudskih prava, izazivanje migrantskih kriza, jačanje vojnih potencijala, nelegalna trgovina oružjem, proliferacija oružja za masovno uništenje, trgovina ljudima, osjetljivost prostora kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije (u daljem tekstu: *cyber*) i kriminal u istom, jačanje organiziranog kriminala, trgovina narkoticima, korupcija, pranje novca, zavisnost o energetskim izvorima, produbljivanje ekonomske krize i siromaštvo, pojava i širenje bolesti - uključujući pandemiju korona virusa (u daljem tekstu: COVID-19), iscrpljivanje prirodnih resursa, degradacija životne sredine, klimatske promjene, prirodne i druge nesreće.

Regionalni nivo: Najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na regionalnom planu su: neizbježnost refleksije globalnih zbivanja, organizirani kriminal i korupcija, nedovršeni tranzicijski procesi koji usporavaju ekonomski i društveni razvoj zemalja regije, korištenje teritorija za tranzit oružja, narkotika, migranata, bijelog roblja i organiziranje drugih nedozvoljenih aktivnosti prema zemljama EU, povratak državljana zemalja regije sa stranih ratišta, migrantska kriza, pandemija COVID-19, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

Unutrašnji nivo: Sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje sa kojima se BiH suočava na unutrašnjem planu su: zaostali politički animoziteti koji generiraju sigurnosnu, ekonomsku, političku i društvenu nestabilnost, nepotpuna implementacija Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, retrogradna djelovanja i nacionalizam, refleksija globalnih i regionalnih zbivanja, sporost tranzicijskih procesa ka modernom demokratskom društvu, korupcija i organizirani kriminal, ekonomska nerazvijenost, nezaštićenost granica, problemi nelegalnog posjedovanja i viškova naoružanja i municije, kontaminiranost teritorija minama i neeksplozivnim ubojnim sredstvima (u daljem tekstu: NUS), povratak državljana BiH sa stranih ratišta, migrantska kriza, pandemija COVID-19, mogućnost nastanka prirodnih i drugih nesreća kao posljedica degradacije životne sredine i nekontroliranih aktivnosti.

Savremeni sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje za direktnu posljedicu mogu imati širu društvenu, političku, ekonomsku i vojnu nestabilnost čije prevazilaženje nerijetko nadilazi mogućnosti samostalnog djelovanja pojedinačnih država. Stoga je BiH opredjeljena za aktivnu saradnju i suprotstavljanje sigurnosnim izazovima, rizicima i prijetnjama u svim pojavnim oblicima. Takvo opredjeljenje iskazano je kroz učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru, čime BiH daje aktivan doprinos međunarodnim nastojanjima održavanja mira i sigurnosti. Sigurnosnu situaciju u BiH karakteriše i prisustvo vojnih snaga EU u BiH (u daljem tekstu: EUFOR) u okviru operacije „ALTHEA” sa mandatom podrške vlastima u BiH u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja.

BiH i zemlje regiona opredjeljene su za dobrosusjedske odnose, stabilnost i prosperitet i u cilju zajedničkog suprotstavljanja sigurnosnim izazovima, rizicima i prijetnjama aktivno učestvuju u više regionalnih inicijativa. Takođe, BiH je nastavila sa ispunjavanjem uslova za pristupanje evroatlantskim i evropskim integracionim procesima. U skladu sa odlukom Sjevernoatlantskog vijeća NATO (NAC) da od BiH prihvati podnošenje prvog Godišnjeg nacionalnog programa (u daljem tekstu: ANP) u okviru Akcionog plana za članstvo u NATO (u daljem tekstu: MAP), Predsjedništvo BiH je nakon konsultacija po pitanju usvajanja i podnošenja prvog ANP BiH donijelo Odluku o usvajanju dokumenta Program reformi BiH koji je u decembru 2019. godine podnešen u sjedište NATO u Briselu. Politički komitet NATO je prihvatio ovaj dokument i izrazio očekivanje za njegovu implementaciju. Očekuje se priprema narednog dokumenta Program reformi BiH koji je će po usvajanju biti podnešen u sjedište NATO u Briselu. U okviru integracijskog procesa BiH u EU nastavljeno je ispunjavanje obaveza iz mišljenja Evropske komisije (u daljem tekstu: EK) o zahtjevu BiH za članstvo u EU. Između ostalog, obaveze BiH u okviru EU integracijskog procesa ogledaju se u prihvatanju mehanizama i ispunjenju ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (u daljem tekstu: CFSP) i Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike EU (u daljem tekstu: CSDP). Takođe, BiH kontinuirano ispunjava obaveze po osnovu članstva u UN i OSCE.

Iako se u trenutnim okolnostima sigurnosnog okruženja ne uočava namjera upotrebe vojne sile protiv suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, procjene sigurnosnih kretanja ukazuju da BiH može biti suočena sa brojnim asimetričnim izazovima, rizicima i prijetnjama, što nameće potrebu daljeg prilagođavanja i razvoja državnih odbrambenih sposobnosti.

2. Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane

Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane definirani su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Predsjedništva BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike - Sigurnosna politika BiH, Odbrambena politika BiH, Strategija vanjske politike BiH 2018.- 2023., odluke, izjave, zaključci i drugi dokumenti Predsjedništva BiH.

Zakonom o odbrani BiH regulirani su jedinstveni odbrambeni sistem BiH, zadaci i ciljevi razvoja Oružanih snaga BiH, nadležnosti u odbrambenom sistemu i druga pitanja od značaja za funkcioniranje odbrambenog sistema i institucija odbrane. U skladu sa ovim zakonom država BiH organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga BiH sa ciljem: osiguranja suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH; unapređenja ciljeva vanjske politike BiH; ispunjavanja međunarodnih obaveza BiH i zaštite državljana BiH. Istim zakonom utvrđena je obaveza svih subjekata odbrane da u okviru svojih nadležnosti provedu potrebne aktivnosti za prijem BiH u članstvo NATO.

Sigurnosna politika BiH je dokument o strateškim interesima i ciljevima koje BiH želi da postigne u pogledu osiguranja mira, sigurnosti i prosperiteta svih njenih građana. Općesigurnosni ciljevi BiH iz dokumenta Sigurnosna politika BiH, te time ciljevi iz oblasti odbrane kao dijela sigurnosnog sistema, su:

- zaštita suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- uspostavljanje i razvoj institucija sistema sigurnosti koje će biti sposobne da odgovore na sve rizike i prijetnje osnovnim vrijednostima i interesima BiH,
- razvijanje i učvršćivanje opće sigurnosti i unutarnje stabilnosti BiH,
- provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- aktivno učešće u izgradnji kolektivne sigurnosti putem pristupanja međunarodnim sigurnosnim konvencijama, evropskim i evroatlantskim sigurnosnim strukturama,
- promoviranje aktivne uloge BiH u međunarodnim organizacijama čiji je član, kao i uključivanje u regionalne, evropske i evroatlantske političke, ekonomske, vojne i druge integracione procese i organizacije, a naročito u EU i NATO,

- jačanje civilne komande i kontrole nad Oružanim snagama BiH, parlamentarnog nadzora i transparentnosti u odbrambenim poslovima, u skladu sa standardima razvijenih demokratskih zemalja,
- demokratizacija BiH kroz prihvatanje i primjenu standarda savremenog svijeta, kao i osposobljavanjem i efikasnim funkcioniranjem institucija vlasti na svim nivoima,
- jednakopravnost naroda i građana, poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- socijalna sigurnost i jednak pristup građana svim socijalnim pravima,
- borba protiv terorizma, organiziranog kriminala, trgovine ljudima i korupcije,
- tranzicija cjelokupnog društva u pravcu izgradnje modernog demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava, tržišnoj ekonomiji, ekonomskom i ukupnom prosperitetu,
- unapređenje saradnje i svestranih odnosa sa zemljama regiona Jugoistočne Evrope, a posebno sa susjednim zemljama,
- zaštita čovjekove okoline.

Odbrambena politika BiH definira ciljeve BiH u oblasti odbrane, osnovne parametre za funkcioniranje elemenata sistema odbrane i viziju razvoja odbrambenog sistema BiH. Odbrambena politika BiH podržava ostvarivanje zakonskih ciljeva BiH u oblasti odbrane, ciljeva definiranih Sigurnosnom politikom BiH i općih pravaca, prioriteta i smjernica za provođenje vanjske politike definiranih Strategijom vanjske politike BiH. Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane u skladu sa dokumentom Odbrambena politika BiH su:

- razvoj sistema odbrane i priuštivih oružanih snaga koji će biti sposobni da izvršavaju zakonom definirane zadatke, da odgovore na sigurnosne prijetnje vojne prirode i koji podržavaju trajni mir, sigurnost, stabilnost i sveukupni društveni razvoj,
- dosljedna provedba Općeg okvirovog sporazuma za mir u BiH,
- poštivanje nepovredivosti granica i rješavanje otvorenih međunarodnih pitanja i kriza konstruktivnim dijalogom, bez prijetnji ili upotrebe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti bilo koje zemlje,
- uključivanje u evropske i evroatlantske sigurnosne i druge integracione tokove,
- prihvatanje koncepta kolektivne sigurnosti, kao temelja svog dugoročnog odbrambenog opredjeljenja,
- aktivan doprinos kolektivnoj sigurnosti na globalnom planu putem učešća u međunarodnim mirovnim misijama, u skladu sa potrebama međunarodne zajednice i vlastitim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima,
- ispunjavanje ciljeva NATO/PfP, kao prvom koraku ka punopravnom članstvu i uključivanju svojih oružanih snaga u strukturu NATO,
- postupna integracija u sve strukture EU, uz prihvatanje odredaba i mehanizama iz CFSP i Evropske sigurnosne i odbrambene politike koja je transformisana u CSDP,
- puna saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu, odnosno njegovim pravnim nasljednikom Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za krivične sudove,
- demokratska, parlamentarna i civilna kontrola nad oružanim snagama i transparentnost u svim aspektima odbrane,
- ispunjavanje obaveza iz Kodeksa ponašanja EU u pogledu izvoza oružja, te poštivanje međunarodnih sporazuma i ugovora o neširenju oružja za masovno uništenje,
- puna implementacija Programa akcije UN za prevenciju, borbu i iskorjenjivanje nelegalne trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem (u daljem tekstu: SALW), dokumenta OSCE o SALW, kao i Regionalnog plana implementacije borbe protiv širenja SALW Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

Vanjska politika BiH usmjerena je ka unapređenju i očuvanju trajnog mira, sigurnosti i sveukupnog državnog razvoja, međunarodnog mira i uključivanju BiH u savremene evropske i evroatlantske integracione tokove. Aktivnosti BiH u međunarodnim odnosima zasnivaju se na principima koji su sadržani u Povelji UN, dokumentima OSCE i na općeprihvaćenim principima

međunarodnog prava. Strategijom vanjske politike BiH 2018.- 2023. utvrđeni su sljedeći aspekti vanjske politike BiH od značaja za odbranu:

- stubovi-strateški pravci djelovanja vanjske politike BiH su: sigurnost i stabilnost; ekonomski prosperitet; zaštita interesa državljana BiH u inostranstvu i međunarodnopravna saradnja; promocija BiH u svijetu,
- jedan od glavnih strateških ciljeva BiH je punopravno članstvo u EU i u tom smislu BiH će kao potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) sa EU i kao zemlja koja je predala zahtjev za članstvo u EU i odgovore na Upitnik EK, težiti ka dobijanju statusa kandidata a potom i otvaranju pristupnih pregovora o članstvu. S obzirom na neupitnu perspektivu članstva BiH u EU, BiH treba aktivno da prati CFSP,
- nastavak provođenja aktivnosti u odnosu na NATO ostaje prioritet institucija BiH, pri čemu će prioritetne aktivnosti biti usmjerene ka aktivaciji i implementaciji MAP i nastavku provođenja aktivnosti u odnosu na NATO u skladu sa Zakonom o odbrani BiH,
- BiH će nastaviti da maksimalno koristi sve mehanizme i instrumente saradnje sa NATO koji joj stoje na raspolaganju, a saradnja sa NATO intenzivirat će se ne samo u vojno-odbrambenoj dimenziji, nego i u aktivnostima koji proizlaze iz sveobuhvatnog poimanja sigurnosti: ekonomska dimenzija sigurnosti, transport, vladavina prava, borba protiv korupcije, prirodne nesreće, borba protiv savremenih i nekonvencionalnih sigurnosnih prijetnji, *cyber* odbrana i sl.,
- učešće u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u misijama podrške miru, uključujući i borbu protiv terorizma, dio je ukupnog napora na preventivnom djelovanju na otklanjanju modernih oblika prijetnji sigurnosti, čime BiH doprinosi demokratizaciji i izgradnji sigurnosti i stabilnosti na širem planu. Oružane snage BiH će nastojati da dosegnu potreban nivo opremljenosti i interoperabilnosti, kompatibilnosti i sposobnosti za izvršenje zajedničkih i kombinovanih operacija sa partnerima.

3. Vojna strategija BiH

Vojna strategija BiH uspostavlja tri državna vojna cilja čije ostvarivanje osiguravaju Oružane snage BiH: odbrana BiH i njenih građana, učešće u operacijama podrške miru i pomoć civilnim organima.

Oružane snage BiH će vojne ciljeve dostizati vođeni sljedećim strateškim principima: agilnost, odlučnost i interoperabilnost. Isti naglašavaju sposobnost brzog prilagođavanja nastaloj situaciji, odlučno djelovanje u dostizanju postavljenih ciljeva, te potrebu za interoperabilnosti i kompatibilnosti sa snagama NATO.

Oružane snage BiH će nastaviti provoditi aktivnosti podrške vojnim ciljevima na bazi Doktrine Oružanih snaga BiH i rješenjima putem kojih su povezani oblici operacija Oružanih snaga BiH, elementi borbene moći i koncept komandovanja i kontrole. Doktrina Oružanih snaga BiH je povezana sa Sigurnosnom politikom BiH, Odbrambenom politikom BiH i Vojnom strategijom BiH, te predstavlja temeljnu vezu sa NATO standardizacijom i interoperabilnošću.

Dostizanje vojnih ciljeva zahtijeva: aktivno učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru, spremnost na samoodbranu, realizaciju odbrambenih aktivnosti u zemlji u saradnji sa ostalim elementima sistema sigurnosti, stalno promoviranje sigurnosti u regionu, odvratanje od moguće agresije profesionalnošću i spremnošću Oružanih snaga BiH, te stvaranje uslova za efikasno izvršenje dodijeljenih zadataka i misija.

Razvoj Oružanih snaga BiH mora osigurati dostizanje potrebnih sposobnosti, a isti će se između ostalog ogledati u sljedećem:

- naglasak na razvoju posebnih sposobnosti - uništenje NUS i odlaganje eksplozivnih sredstava (u daljem tekstu: NUS/EOD), deminiranje (uz dalji razvoj Centra za protivminsko djelovanje s ciljem da isti preraste u regionalni), Vojna policija, transportni kapaciteti helikopterskih jedinica,

- poboljšanje mobilnosti snaga kroz opremanje potrebnim sredstvima, u kratkoročnom razdoblju za snage u operacijama podrške miru, potom za snage dostupne za NATO vođene operacije i u konačnici za Oružane snage BiH u cjelini,
- nadogradnja sistema komandovanja i kontrole u cilju razvoja kompletnog sistema komandovanja, kontrole, komunikacija i kompjutera (u daljem tekstu: C4) kroz osiguranje moderne opreme i softverskih aplikacija za C4 te prilagođavanje procedurama C4 u skladu sa NATO zahtjevima,
- uvođenje novih tehnologija i prilagođavanje doktrine istim,
- poboljšanje sistema obuke jedinica,
- učenje stranih jezika, sa težištem na engleskom jeziku.

Zahtjevi vezani za snage, koji predstavljaju najviši prioritet NATO i u skladu sa kojima Oružane snage BiH trebaju usmjeravati svoj razvoj, su:

- unapređenje interoperabilnosti Oružanih snaga BiH sa NATO snagama kroz implementaciju Partnerskih ciljeva saradnje (u daljem tekstu: PG) BiH i NATO,
- obuka u cilju dostizanja borbene spremnosti i održivosti snaga za upućivanje u operacije podrške miru i operacije kolektivne sigurnosti,
- osiguranje određenog procenta snaga sa visokim stepenom spremnosti,
- razvoj sposobnosti za suprotstavljanje asimetričnim prijetnjama,
- razvoj modernog i superiornog sistema upravljanja informacijama,
- sposobnost zajedničkog djelovanja kroz primjenu različitih NATO instrumenata u rješavanju kriza i sposobnost koordinacije sa drugim akterima,
- poboljšanje sistema logistike u svakodnevnoj podršci snagama u zemlji i posebno u podršci snagama u operacijama izvan zemlje,
- formiranje i razvoj rezerve i njena potpuna integracija u Oružane snage BiH sa jasno definiranim parametrima i završenim opremanjem i obukom,
- transformacija Oružanih snaga BiH, u skladu sa NATO zahtjevima za snage.

4. Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH

Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027. (u daljem tekstu: Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH), kao integralni dio dokumenta Pregled odbrane, operacionalizira viziju razvoja i dostizanje potrebnih sposobnosti Oružanih snaga BiH utvrđenih Pregledom odbrane.

Pregledom odbrane osigurava se kontinuitet napora u tranziciji sa postojećeg prema odbrambenom sistemu koji bi na efikasniji način omogućio ostvarenje državnih odbrambenih ciljeva. Pregled odbrane podržava ispunjavanje sljedećih ciljeva: izrada sveobuhvatne analize stanja sistema odbrane BiH; definiranje potrebnih sposobnosti Oružanih snaga BiH u skladu sa sigurnosnim rizicima i prijetnjama, misijom i zadacima Oružanih snaga BiH i raspoloživim resursima; definiranje osnova vizije i dugoročnog razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH; omogućavanje nastavka daljeg procesa evroatlantskih integracija (NATO, EU).

Pregledom odbrane usvojena su sljedeća reformrska rješenja u oblasti odbrane:

- redefinisane brojnosti Oružanih snaga BiH (smanjenje sa 16.000 na 14.800 pripadnika),
- konsolidacija perspektivnih vojnih lokacija (smanjenje broja lokacija sa 63 na 57),
- jačanje logističke, komunikacijske, vojno-obavještajne i vojno-sigurnosne podrške komandama i jedinicama Oružanih snaga BiH,
- jačanje organizacijskih i operativnih struktura zračnih snaga i protivzračne odbrane,
- jačanje inženjerskih i motoriziranih elemenata pješadijskih brigada,
- jačanje organizacijskih struktura za obuku Oružanih snaga BiH,
- uređenje pukovskog sistema kroz uspostavu nepješadijskih pukova Oružanih snaga BiH (puk zračnih snaga i protivzračne odbrane, puk borbene podrške i puk službi podrške), po donošenju odluke Predsjedništva BiH.

U skladu sa Pregledom odbrane i Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH, osnovni cilj modernizacije Oružanih snaga BiH je unapređenje operativnih sposobnosti i plansko dostizanje pune interoperabilnosti i kompatibilnosti sa zemljama članicama NATO, a glavni ciljevi razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH u periodu do 2027. godine su:

a) *Ciljevi usmjereni na dostizanje operativnih sposobnosti:*

1. Opremanje Oružanih snaga BiH sa novim sredstvima,
2. Unapređenje sistema obuke i školovanja,
3. Intenzivnije učestvovanje u međunarodnim vojnim operacijama, posebno u operacijama podrške miru,

b) *Ciljevi usmjereni na uređenje normativno-pravnog okvira:*

1. Izrada personalnih i materijalnih formacija komandi i jedinica Oružanih snaga BiH,
2. Ažuriranje normativno-pravnih regulativa, u skladu sa novim odbrambenim i operativnim konceptom Oružanih snaga BiH,
3. Uspostavljanje sistema rezerve Oružanih snaga BiH,

c) *Ciljevi usmjereni na povećanje efikasnosti Oružanih snaga BiH:*

1. Prijem i obuka novog vojnog i civilnog personala u Oružane snage BiH,
2. Razmještaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH na perspektivnim lokacijama i predaja neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
3. Rješavanje viškova i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme.

Između ostalog, Predsjedništvo BiH je radi implementacije Pregleda odbrane sa njegovim integralnim dijelom Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH usvojilo dokument Program reformi BiH kojim je za institucije odbrane utvrđena obaveza provođenja sljedećih aktivnosti: razvoj sposobnosti za izvršenje zakonskih zadataka i dodijeljenih misija; ispunjavanje ciljeva u oblasti sigurnosti i odbrane; osiguranje visokog nivoa saradnje sa NATO i EU i ispunjavanje obaveza BiH na putu ka evropskim i evroatlantskim integracijama; osiguranje efikasnog planiranja i upravljanja raspoloživim odbrambenim resursima; razvoj NATO kompatibilne i interoperabilne strukture Oružanih snaga BiH u skladu sa državnim potrebama i mogućnostima; razvoj sposobnosti za slanje u misije u inostranstvo; razvoj efikasne komande i kontrole i sposobnosti za podršku operacijama; razvoj sposobnosti snaga kroz sistem obuke i doktrine za upotrebu Oružanih snaga BiH; razvoj i unapređenje odbrambene saradnje.

POGLAVLJE IV. VIZIJA, MISIJA, CILJEVI I NAČELA INSTITUCIJA ODBRANE

1. Vizija i misija institucija odbrane

Vizija institucija odbrane je efikasan odbrambeni sistem BiH, kao dio sigurnosnog sistema BiH, integrisan u sistem kolektivne odbrane interoperabilan sa NATO i u sistem međunarodne sigurnosti. Navedeno podrazumijeva stalni razvoj sposobnosti i spremnosti institucija odbrane, težišno razvoj modernih Oružanih snaga BiH, kao najvažnijeg operativnog dijela odbrambenog sistema BiH, koje će biti sposobne i spremne da efikasno izvršavaju zadatke definirane Zakonom o odbrani BiH, ispune državne ciljeve iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike i odgovore na sigurnosne i odbrambene izazove, rizike i prijetnje. Oružane snage BiH će biti priuštive, dobro opremljene, mobilne snage dobro obučeni i motivirani vojnici, pod vodstvom visoko kvalificiranih oficira i podoficira, podržani stručnim i profesionalnim civilnim kadrom. Te snage, uključujući i rezervne snage, bit će interoperabilne i kompatibilne sa snagama NATO.

Misija institucija odbrane je stvaranje, razvoj i održavanje odbrambenog kapaciteta BiH u cilju osiguranja efikasnog odbrambenog sistema BiH. Navedeno podrazumijeva poduzimanje svih potrebnih administrativnih, organizacijskih, operativnih i drugih aktivnosti usmjerenih na uspješno funkcioniranje institucija odbrane kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, pružila vojna odbrana BiH i njenim državljanima u slučaju napada, pružila vojna pomoć civilnim organima u slučaju

prirodnih i drugih nesreća, pružio doprinos u deminiranju u BiH, pružio vojni doprinos BiH u međunarodnim aktivnostima održavanja mira i sigurnosti, unaprijedili ciljevi vanjske politike BiH, ispunile međunarodne obaveze BiH iz oblasti odbrane i realizirali drugi zadaci dodijeljeni institucijama odbrane.

2. Ciljevi institucija odbrane

U skladu sa vizijom i misijom institucija odbrane, primarni cilj institucija odbrane u srednjoročnom i dugoročnom periodu je razvijati, unaprijediti i održati vlastite sposobnosti, spremnost i kapacitete za efikasno izvršenje zakonskih zadataka i ispunjavanje ciljeva i opredjeljenja BiH u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike.

U pogledu razvoja odbrambenih sposobnosti, primaran je nastavak razvoja mobilnih, obučanih, opremljenih i motiviranih Oružanih snaga BiH. Kroz stalni razvoj vlastitih sposobnosti i spremnosti potrebno je osigurati da Oružane snage BiH na efikasan način izvršavaju zakonom definirane zadatke, podrže opći društveni razvoj i stabilnost, pruže pomoć civilnim organima u širokom spektru funkcija u skladu sa zakonom, podrže evroatlantske i evropske integracijske procese BiH, pruže doprinos međunarodnim nastojanjima održavanja mira i sigurnosti, te realiziraju utvrđene državne ciljeve i druge dodijeljene zadatke i misije.

Primarni cilj institucija odbrane potrebno je ostvarivati kroz planiranje i realizaciju sljedećih specifičnih ciljeva:

1) Razvoj i unapređenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje međunarodnih standarda

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati budžetski program „Vojna odbrana“ i u okviru istog projekte koji se odnose na:

- obuku i profesionalni razvoj,
- deminiranje i uništavanje NUS/EOD,
- pružanje vojne pomoći i saradnju sa civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća,
- održavanje postojećih, izgradnju stacionarnih i opremanje mobilnim sistemima C4,
- rješavanje viškova naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstva (daljem tekstu: NMiMES),
- planiranje, analitiku i izvještavanje,
- izradu i primjenu sistemskih dokumenata,
- modernizaciju i zadržavanje naoružanja i vojne opreme,
- opću logističku podršku i ostala investicijska ulaganja,
- upravljanje personalnim resursima,
- upravljanje materijalnim resursima,
- implementaciju NATO normi u oblasti skladištenja.

2) Implementacija obaveza iz operacija kolektivne sigurnosti

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Operacije kolektivne sigurnosti" i u okviru istog projekte koji se odnose na:

- učešće u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u operacijama podrške miru i drugim međunarodno odobrenim operacijama sigurnosti i stabilnosti,
- logističku podršku snagama u operacijama kolektivne sigurnosti,
- obuku i provjeru jedinica u pripremi za operacije kolektivne sigurnosti.

3) Ispunjavanje obaveza iz međunarodne saradnje i jačanje vojno-diplomatske prepoznatljivosti BiH u inostranstvu

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Međunarodna saradnja" i u okviru istog projekte koji se odnose na:

- vojno-diplomatsko predstavljanje BiH u inostranstvu,
- ispunjavanje obaveza u okviru NATO/PfP,

- realizaciju programa bilateralne i multilateralne saradnje u oblasti odbrane,
- ispunjavanje ciljeva vanjske politike i međunarodnih obaveza BiH u oblasti odbrane.

Takođe, u svrhu dostizanja glavnog i specifičnih ciljeva institucija odbrane, potrebno je planirati i realizirati budžetski program „Administracija“ i u okviru istog odgovarajuće projekte. Za blagovremeno planiranje, praćenje i izvršenje budžetskih programa i projekata odgovorni su program menadžeri institucija odbrane.

3. Načela djelovanja institucija odbrane

Načela djelovanja institucija odbrane u izvršenju zakonskih zadataka, ispunjavanju ciljeva BiH u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike i ispunjavanju ciljeva institucije odbrane su:

- zakonitost (zasnovanost na zakonu i podzakonskim aktima),
- efikasnost (pravovremenost, tačnost i pozitivan rezultat),
- ekonomičnost (najviši učinak uz najmanje troškove),
- priuštivost (usaglašenost mogućnosti, potreba i raspoloživih resursa),
- racionalnost (osmišljena i primjerena upotreba raspoloživih resursa),
- kontinuiranost (neprekidnost procesa i djelovanja),
- prilagodljivost (mogućnost djelovanja u promijenjenim okolnostima),
- odgovornosti (izvršenje zadataka i ostvarivanje ciljeva iz nadležnosti i djelokruga rada),
- transparentnost (uključenost svih aktera u proces donošenja odluka u skladu sa propisima i dostupnost relevantnih informacija vlastima i javnosti),
- interoperabilnost i kompatibilnost sa NATO (usaglašenost sa NATO normama i praksom).

U vršenju poslova iz nadležnosti institucije odbrane će ostvarivati saradnju sa:

- institucijama vlasti i organima uprave u BiH,
- strukturama NATO u sjedištu i NATO Štabom u Sarajevu,
- EU u sjedištu, Delegacijom EU u BiH i EUFOR,
- UN u sjedištu i Uredom UN programa za razvoj u BiH (UNDP),
- OSCE u sjedištu i Misijom OSCE u BiH,
- drugim regionalnim, multinacionalnim i inostranim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama, strukturama, forumima i partnerskim državama,
- nevladinim sektorom i akademskom zajednicom, prema potrebi.

POGLAVLJE V. PRIORITETI ODBRAMBENOG PLANIRANJA

Institucije odbrane će u svrhu stalnog razvoja odbrambenih sposobnosti i spremnosti, efikasnog izvršenja zakonskih zadataka, ispunjavanja državnih ciljeva u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike i ispunjavanja ciljeva institucija odbrane planirati i realizirati aktivnosti prema sljedećim prioritetima i strateškim pravcima razvoja, uz odgovarajuću alokaciju sredstava iz budžeta odbrane za njihovu realizaciju u skladu sa mogućnostima i budžetskim ograničenjima:

Obrana BiH

Zakonski ciljevi razvoja i zadaci institucija odbrane su osiguranje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH i pružanje vojne odbrane BiH i njenim državljanima u slučaju napada.

Postizanje sposobnosti i spremnosti za realizaciju ciljeva i zadataka odbrane države je prioritetno, te u ovoj oblasti sa najvećim značajem planirati i provesti sljedeće aktivnosti:

- osigurati dostizanje zahtijevanih nivoa obučenosti, kondicioniranje i periodične provjere obučenosti komandi i jedinica Oružanih snaga BiH,
- implementirati plan mjera za otklanjanje nedostataka i osiguranje najvišeg stepena borbene spremnosti Oružanih snaga BiH,

- osigurati implementaciju Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH kroz godišnje, srednjoročno i višegodišnje planiranje,
- analizirati stanje i vršiti izradu dokumenata iz oblasti veličine, strukture i lokacija Oružanih snaga BiH i ažuriranja lične i materijalne formacije Oružanih snaga BiH,
- osigurati izvršenje procjene vojno-političkog okruženja BiH i definirati zadatke i način upotrebe svih odbrambenih struktura kroz razvoj doktrinarnih i ostalih dokumenata,
- osigurati razvoj kapaciteta za nadzor i zaštitu zračnog prostora, protivzračnu odbranu, prijenos i integraciju podataka i slike iz zračnog prostora u realnom vremenu u centre komandovanja i kontrole, uključujući bespilotne letjelice, aktivno učešće u upravljanju i zaštiti zračnog prostora u saradnji civilnim strukturama u BiH, Evropskom civilno-vojnom organizacijom za podršku zrakoplovstvu (EUROCONTROL) i NATO, te implementaciju projekata Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru (ASDE) i Upravljanje zračnim prostorom (ASM),
- harmonizirati razvoj vidova Oružanih snaga BiH,
- nastaviti sa aktivnostima uređenja pukovskog sistema Oružanih snaga BiH,
- osigurati uvođenje i integraciju rezervnog sastava u strukturu Oružanih snaga BiH,
- osigurati razvoj sposobnosti i kapaciteta za C4, *cyber* odbranu i sigurnost C4 komunikacija u institucijama odbrane kao i u okviru vojnog predstavljanja BiH u inostranstvu i učešća Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru, upravljanje informacijama i kompjuterskom tehnologijom, zanaavljanje telekomunikacijske i informatičke opreme, upravljanje elektromagnetnim spektrom i administriranje sistema e-Poslovanje,
- osigurati realizaciju aktivnosti iz oblasti profesionalnog razvoja, unapređenja odgovornosti i kompetencija, te upravljanja karijerom i ljudskim potencijalom institucija odbrane,
- unaprijediti sistem školovanja, obuke i stručno-specijalističkog usavršavanja, pri čemu posebnu pažnju posvetiti razvoju i zanaavljanju zrakoplovnog kadra u skladu sa Studijom školovanja pilotskog i zrakoplovno-tehničkog kadra za potrebe Oružanih snaga BiH od 19.06.2018. godine, kao i razvoju i zanaavljanju kadrova drugih deficitarnih specijalnosti,
- osigurati razvoj efikasnog sistema popune institucija odbrane i kvalitetne zamjene personala kroz unapređenje procedura i kapaciteta za prijem, obuku, edukaciju i vođenje kroz karijeru, uključujući jačanje kapaciteta centara za regrutovanje i tranziciju
- nastaviti sa aktivnostima jačanja integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije, te promovisanja i primjene principa integriteta, transparentnosti i odgovornosti u institucijama odbrane, jačanja kapaciteta i ostvarivanja funkcija Generalnog inspektorata, te uočavanja i otklanjanja pojava koje štete moralu, efikasnosti i ugledu institucija odbrane,
- osigurati efikasnu vojno-obavještajnu podršku za realizaciju zadataka Oružanih snaga BiH sa težištem na operacijama podrške miru, uspostavu vojno-obavještajne strukture u skladu sa NATO praksom, razvoj vojno-obavještajnih disciplina, stavljanje u funkciju Sistema za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje (ISTAR) i obuku pripadnika vojno-obavještajnog roda,
- unaprijediti funkcionisanje Operativnog centra za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH (OCK2IO),
- unaprijediti mjere sigurnosti i zaštite pripadnika i imovine institucija odbrane.

U cilju podrške aktivnostima odbrane države i osiguranja kontinuiranog funkcionisanja i unapređenja funkcionalnosti odbrambenog sistema, realizirati sledeće aktivnosti:

- osigurati upravljanje procesima funkcionisanja institucija obrane BiH kroz aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva odbrane BiH,
- osigurati provođenje aktivnosti na sprečavanju širenja COVID-19,
- osigurati reguliranje životnog, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja, poboljšanje zdravstvene zaštite, povećanje materijalnog i finansijskog standarda života i rada, te rješavanje pitanja iz radno-pravnog statusa pripadnika institucija odbrane, u saradnji sa nadležnim institucijama,

- nastaviti sa implementacijom Perspektiva programa tranzicije i zbrinjavanja personala i Politike zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne asistencije,
- osigurati prepostavke za razvoj naučnih i istraživačkih kapaciteta za potrebe odbrane,
- osigurati medijsku prezentaciju i afirmaciju odbrambenog sistema i institucija odbrane te promociju vojnog poziva kroz transparentno informiranje javnosti, uključujući razvoj sistema Strateškog komuniciranja (STRATCOM) i koncepta personalnih komunikacija i informacija u institucijama odbrane,
- osigurati razvoj sporta i fizičkog vježbanja u Oružanim snagama BiH i učešće u aktivnostima Međunarodnog vijeća vojnih sportova (CISM) i drugim takmičenjima,
- osigurati izvršenje interne revizije, koordinaciju sa eksternom revizijom i saradnju u izradi i implementaciji Integralnog akcionog plana po izvještajima eksterne revizije,
- poduzeti aktivnosti na ažuriranju postojećih i izradi novih zakonskih rješenja u oblasti odbrane, kao i aktivnosti na eliminiranju kolizija u zakonskim rješenjima na državnom i entitetskim nivoima koje imaju uticaj na oblast odbrane,
- osigurati realizaciju aktivnosti iz oblasti administrativnih i pravnih poslova: rješavanje radno-pravnih, upravno-pravnih i drugih sporova, protokolarne aktivnosti, opći i zajednički poslovi podrške institucijama odbrane, poslovi pisarnice-arhive i modula e-pisarnica,
- realizirati mjere i aktivnosti vjerskih službi u institucijama odbrane s ciljem ostvarivanja vjerskih sloboda, organiziranja vjerskog života i zadovoljavanja vjerskih potreba pripadnika institucija odbrane u skladu sa specifičnostima svake od vjera,
- osigurati integraciju, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH i realizaciju Dinamičkog plana implementacije zaključaka Konferencije Mreža načelnika štabova „Žene, mir i sigurnost” (u daljem tekstu: WPS CHOD Network), usklađeno sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH, PG 0013, Akcionim planom za implementaciju Politike Programa saradnje NATO i Vijeća euroatlantskog partnerstva (NATO/EAPC) o ženama, miru i sigurnosti, Akcionim planom za implementaciju Rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1325 (UNSCR 1325), Gender akcionim planom BiH i zaključcima Konferencije WPS CHOD Network,
- poduzeti mjere na prevenciji nastanka i otklanjanju posljedica vanrednih događaja u Oružanim snagama BiH,
- realizirati aktivnosti iz oblasti reforme javne uprave u BiH,
- provoditi interesorne aktivnosti iz oblasti sigurnosti i odbrane u saradnji sa nadležnim institucijama i organima u BiH, te relevantnim međunarodnim i inostranim akterima.

Reformske aktivnosti

U cilju daljeg razvoja sposobnosti i unapređenja funkcioniranja institucija odbrane, osigurati nastavak reformskih aktivnosti u odbrambenom sistemu u skladu sa dokumentom Pregled obrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i dokumentom Program reformi BiH.

Provođenje reformskih aktivnosti osigurati kroz implementaciju Odluke Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH od 24.11.2016. godine, Plana implementacije dokumenta „Pregled odbrane“, Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.“ i Okvirnog plana implementacije dokumenta “Program reformi BiH” iz nadležnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH.

Važno načelo reformskih aktivnosti je modernizacija Oružanih snaga BiH i postizanje interoperabilnosti i kompatibilnosti sa oružanim snagama zemalja članica NATO. Navedeno podrazumijeva standardizaciju i unifikaciju naoružanja i vojne opreme, te operativnih i administrativnih procedura. Reformske aktivnosti provoditi u saradnji sa NATO, imajući u vidu iskustva NATO/PfP zemalja i specifičnosti BiH.

U skladu sa usvojenim reformskim rješenjima osigurati:

- implementaciju nove organizacijske strukture Ministarstva odbrane BiH i nove lične i materijalne formacije Oružanih snaga BiH,

- implementaciju Studije razvoja svih perspektivnih lokacija u skladu sa novom organizacijom i razmeštajem Oružanih snaga BiH i Plana razvoja, modernizacije i upravljanja infrastrukturom, uključujući infrastrukturno uređenje perspektivnih lokacija za razmještaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH i dislokaciju materijalno-tehničkih sredstava (u daljem tekstu: MTS) na perspektivne lokacije,
- implementaciju projekata modernizacije Oružanih snaga BiH i nabavku naoružanja, opreme i MTS,
- ažuriranje dokumenata u skladu sa novom organizacijsko-formacijskom strukturom Oružanih snaga BiH sa akcentom na koncept i šemu logističke i inženjerske podrške,
- ažuriranje postojećih i izradu novih propisa i drugih dokumenata iz oblasti odbrane
- pripremu i predaju neperspektivnih lokacija civilnim organima.

Uz navedeno, u kontinuitetu vršiti analizu misija Oružanih snaga BiH, kapaciteta za njihovu implementaciju i priuštivosti strukture snaga, te kroz realizaciju drugih potrebnih aktivnosti osigurati ostvarivanje svih ciljeva u okviru reformskog procesa razvoja institucija odbrane i dostizanja zahtijevanih sposobnosti Oružanih snaga BiH.

Pored sredstava u budžetu odbrane, realizacija utvrđenih reformskih aktivnosti zahtijevat će dodatno finansiranje. Stoga je potrebno osigurati pravovremeno planiranje i potpunu realizaciju budžeta odbrane, te provedbu odobrenih i izradu i odobravanje novih višegodišnjih projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane. U tom cilju, neophodno je ostvariti intenzivnu saradnju sa nadležnim institucijama BiH kako bi se osigurala potrebna finansijska sredstva za realizaciju reformskih aktivnosti prema utvrđenim prioritetima i dinamici. Imajući u vidu stanje i spremnost raspoloživog naoružanja, borbene i neborbene tehnike, sredstava, opreme, objekata i infrastrukture, od navedenog zavisi održavanje i unapređenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH za izvršenje zakonskih zadataka i dodijeljenih misija.

Pri utrošku odobrenih finansijskih sredstava za realizaciju Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.“, a kako bi se zadržale i unaprijedile operativne sposobnosti Oružanih snaga BiH, težište dati na nabavku sredstava transporta (helikopteri, motorna vozila, lako oklopno vozilo pješadije-točkaši), opremanje deklariranih jedinica, nabavku opreme za borbu protiv terorizma i za pomoć civilnim strukturama vlasti, nabavku protivoklopnih sredstava, nabavku sredstava zračnog osmatranja i javljanja, te nabavku inženjerskih sredstava.

NATO i EU

Strateški ciljevi i opredjeljenja BiH u odnosu na NATO i EU utvrđeni su Zakonom o odbrani BiH i relevantnim odlukama i dokumentima BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. U skladu sa navedenim, težište djelovanja po pitanjima iz oblasti odbrane u odnosu na NATO i EU usmjeriti na realizaciju sljedećih aktivnosti:

- osigurati ispunjavanje svih obaveza BiH u okviru procesa i programa saradnje sa NATO, u skladu sa zakonom, dokumentima koje je BiH dostavila NATO, strateškim dokumentima BiH i preuzetim obavezama BiH,
- osigurati implementaciju i učešće u izradi narednih verzija dokumenta Program reformi BiH, te osigurati izradu i implementaciju PARP procjene i PG, kao i implementaciju svih programa, mehanizama i instrumenata saradnje BiH i NATO,
- osigurati participaciju u NATO strukturama, NATO/PfP obuci i vježbama, te koordinaciju u pripremama NATO/PfP aktivnosti u BiH,
- osigurati postizanje interoperabilnosti elemenata odbrambenog sistema BiH sa zemljama članicama NATO i kao stalni zadatak usvajati NATO norme i uobičajenu praksu obzirom da će modernizacija snaga i dostizanje NATO interoperabilnosti biti dugoročan proces,
- osigurati učešće deklariranih jedinica Oružanih snaga BiH u NATO vođenim operacijama, te aktivno nastaviti implementaciju Koncepta operativnih sposobnosti (u daljem tekstu: OCC E&F) u Oružanim snagama BiH i deklarisanje novih jedinica u bazen snaga,

- osigurati saradnju sa Evroatlantskim centrom za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC) preko nadležnih institucija BiH,
- osigurati učešće u NATO Procesu ubrzane zračne mobilnosti (RAM), NATO programima i inicijativama Nauka za mir i sigurnost (SPS), Izgradnja integriteta (BI), Unapređenje edukacije u odbrambenom sektoru (DEEP), Inicijativa za interoperabilnost partnerstva (PII), Program vojne obuke i vježbi (MTEP), Meni za partnersku saradnju (PCM), kao i uključivanje u nove NATO programe i inicijative,
- pružiti doprinos institucijama BiH i iz nadležnosti institucija odbrane osigurati efikasnu i potpunu realizaciju poslova iz oblasti evropskih i evroatlantskih integracija BiH,
- osigurati podršku aktivnostima EUFOR i pružiti pomoć institucijama BiH u prenosu nadležnosti sa EUFOR, imajući u vidu da su stvaranje stabilnog i sigurnog okruženja i s tim u vezi po sticanju uslova okončanje operacije „ALTHEA” opći sigurnosni ciljevi BiH i pokazatelj državnih sposobnosti za evropske i evroatlantske integracije,
- osigurati intenzivnu saradnju sa EUFOR u oblastima obuke i vježbi Oružanih snaga BiH, rješavanja viškova i upravljanja zalihama NMiMES, deminiranja, korištenja lokacija Oružanih snaga BiH za potrebe EUFOR i u drugim oblastima,
- osigurati ispunjavanje ciljeva, prihvatanje organizacijskih mehanizama i realizaciju aktivnosti iz oblasti CFSP i CSDP u kontekstu opredjeljenja BiH za članstvo u EU i time za integraciju u odbrambene strukture EU,
- osigurati stalnu saradnju i dijalog sa EU o sigurnosnim i odbrambenim pitanjima koristeći mogućnost sudjelovanja BiH u projektima EU Stalne strukturalne saradnje u sigurnosti i odbrani (u daljem tekstu: PESCO), te u tom smislu iskoristiti mogućnosti prema kojoj države članice EU mogu pozvati druge zemlje da sudjeluju u projektima PESCO, posebno u pogledu jačanja instrumenata za razmjenu informacija, koordinacije djelovanja i saradnje država članica EU i NATO sa državama Zapadnog Balkana.

Operacije i obuka

U cilju uspješnog izvođenja operacija Oružanih snaga BiH, te efikasne obuke kao preduslova uspješnih operacija, posebnu pažnju posvetiti:

- usvajanju i primjeni ocjenjivanja spremnosti Oružanih snaga BiH u skladu sa OCC E&F, kontinuiranom ažuriranju postojećih i izradi novih dokumenata iz oblasti operacija i obuke sa ciljem dostizanja NATO interoperabilnosti,
- poduzimanju aktivnosti na opremanju, obučavanju i dostizanju pune operativne sposobnosti jedinica Oružanih snaga BiH u skladu sa NATO standardima,
- implementaciji PG usmjerenih na operacije i obuku,
- pripremi za učešće u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu
- znavljanju i razvoju kadra deficitarnih specijalnosti (piloti i drugi zrakoplovno-tehnički kadar, kadrovi logističke specijalnosti, demineri i dr.),
- osposobljavanju za protivminsko djelovanje u BiH i uništavanje NUS/EOD, uključujući struktuiranje Centra za protivminsko djelovanje i NUS/EOD Oružanih snaga BiH,
- razvoju sposobnosti i kapaciteta za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće i za druge aktivnosti pomoći civilnim organima,
- razvoju sposobnosti i kapaciteta za izvođenje medicinske evakuacije (u daljem tekstu: MEDEVAC) zračnim putem i aktivnosti traganja i spašavanja (u daljem tekstu: SAR),
- razvoju i unapređenju posebnih sposobnosti za učešće u UN, NATO i EU vođenim operacijama,
- razvoju sposobnosti za prepoznavanje i odgovor na savremene sigurnosne izazove, rizike i prijetnje, uključujući sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije, imajući u vidu aktuelnu praksu UN, NATO i EU u oblasti upravljanja krizama,
- definiranju potrebe za međunarodno sponzorisanom obukom,
- obuci pripadnika institucija odbrane iz etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, standarda, prava i obaveza ponašanja lica u odbrambenom sektoru.

Obuku, edukaciju i vježbe Oružanih snaga BiH realizirati kroz sljedeće glavne aktivnosti:

- definisanje Godišnjeg plana obuke i drugih potrebnih planova obuke,
- profesionalni razvoj, školovanje i stručno-specijalističko usavršavanje,
- izvođenje vježbi komandi i jedinica, uključujući učešće u NATO, EU, regionalnim i drugim međunarodnim vježbama, kao i učešće u združenim vježbama borbenih jedinica, jedinica borbene podrške i jedinica službi borbene podrške,
- uloga zemlje domaćina za međunarodne vježbe i konferencije,
- individualna i kolektivna obuka sa ciljem razvoja sposobnosti i spremnosti za izvršenje zakonskih zadataka i dodijeljenih misija,
- preduputna obuka jedinica u cilju razvoja sposobnosti za učešće u operacijama podrške miru i operacijama kolektivne sigurnosti,
- realizacija zajedničke vojne obuke sa multinacionalnim bataljonima EUFOR (MNB EUFOR),
- realizacija obuke sa Odjeljenjem za obuku EUFOR i mobilnim timovima EUFOR za obuku (MTT EUFOR),
- praćenje borbene spremnosti,
- intenziviranje učenja stranih jezika, težišno engleskog, sa akcentom na personal za učešće u operacijama podrške miru,
- obuka u korištenju informacionih tehnologija,
- edukacija i obuka specijalista za odnose sa javnošću.

Sistem obuke i školovanja Oružanih snaga BiH treba uključivati obuku i školovanje personala, štabova i jedinica kroz: identificiranje deficitarnih specijalnosti, institucionaliziranje edukacije i intenziviranje završavanja kadrova; primjenu NATO standarda u planiranju i izvođenju obuke i školovanja; prikupljanje i implementaciju naučenih lekcija; korištenje simulacijskih tehnologija; modernizaciju i unapređenje vlastitih kapaciteta za obuku.

Planiranje i izvođenje obuke treba da osigura potrebne sposobnosti pojedinaca i jedinica za učestvovanje u operacijama u zemlji i van zemlje. U tom smislu, obuka mora biti funkcionalna i prilagođena sadašnjim i budućim izazovima, misijama i zadacima Oružanih snaga BiH i sistema odbrane u cjelini. Takođe, ovaj sistem mora da bude usmjeren na dostizanje standarda interoperabilnosti, radi izvršavanja misije i zadataka u okviru sistema kolektivne sigurnosti.

Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja

U cilju izvršenja zakonskog zadatka pružanja pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, kao i doprinosa u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja i drugim aktivnostima podrške civilnim organima u skladu sa zakonom, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati efikasnu pomoć Oružanih snaga BiH civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, uključujući pomoć u MEDEVAC, SAR, deminiranju i uništavanju NUS/EOD i borbi protiv terorizma,
- razvijati sposobnosti, spremnost i kapacitete Oružanih snaga BiH za adekvatnu podršku i uspješan odgovor na civilne krizne situacije u kojima su ugroženi životi i zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš, pri čemu poseban akcenat dati na razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH za izvođenje zajedničkih operacija a potom i multinacionalnih operacija,
- u saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH osigurati učešće u projektu "Napredna regionalna koordinacija u nesrećama u zemljama Zapadnog Balkana", uključujući korištenje Sistema komandovanja incidentima sljedeće generacije (NICS), opremanje potrebnim MTS za korištenje NICS sistema i saradnju sa EADRCC,
- osigurati opremanje sredstvima za pružanje pomoći civilnim organima, uključujući bespilotne letjelice za osiguranje prijenosa slike iz zračnog prostora u realnom vremenu,
- unaprijediti doprinos Oružanih snaga BiH u protivminskim akcijama u BiH, implementirati Strategiju protivminskog djelovanja Oružanih snaga BiH za period do 2025. godine, te unaprijediti obuku i saradnju u humanitarnom deminiranju, posebno na regionalnom nivou,

- urediti oblast pružanja vojne pomoći civilnim organima i civilno-vojne saradnje odgovarajućim dokumentima sistema odbrane sa ciljem unapređenja sistema koordinacije, vojnih aspekata upravljanja kriznim situacijama, civilne podrške vojnim operacijama i planskog pristupa aktivnostima,
- razmatrati mogućnosti kontroliranog stavljanja na raspolaganje odgovarajućih resursa i kapaciteta Oružanih snaga za potrebe civilnih organa u skladu sa zakonom,
- implementirati Strategiju BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i pripadajući akcioni plan, uključujući dogradnju Plana civilno-vojne saradnje u odgovoru na terorizam, te implementirati Strategiju za kontrolu SALW u BiH i pripadajući akcioni plan.

Operacije kolektivne sigurnosti

Oružane snage BiH su jedna od najznačajnijih institucija BiH za pružanje doprinosa globalnoj sigurnosti i s tim u vezi važan instrument ispunjavanja ciljeva vanjske politike BiH i međunarodno preuzetih obaveza BiH. U cilju nastavka ovog doprinosa i afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati nastavak odobrenog učešća vojnika, podoficira, oficira, jedinica i kontigenata Oružanih snaga BiH u: UN Stabilizacijskoj misiji u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), UN Multidimenzionalnoj integrisanoj stabilizacijskoj misiji u Republici Mali (MINUSMA) i EU Misiji obuke u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA),
- definirati organizaciju i opremiti do 40% personala Oružanih snaga BiH na način koji će omogućiti njihovo upućivanje u zone operacija u inostranstvu,
- osigurati kroz proces osposobljavanja da Oružane snage BiH stalno imaju angažovane ili u gotovosti za upućivanje u operacije u inostranstvu do 8% snaga, sa težištem na razvoju Bataljonske grupe lake pješadije (INF-L-BnG) za učešće u NATO vođenim operacijama i operacijama podrške miru,
- osigurati da INF-L-BnG bude spremna za drugi nivo NATO ocjenjivanja borbene spremnosti (CREVAL) koje će se provesti u 2022. godini, te da po sticanju certifikata „COMBAT READY” i ulaska u OCC E&F bazen snaga bude spremna za učešće u operacijama od 2023. godine, što bi u konačnici uključivalo 8% Oružanih snaga BiH,
- osigurati obuku, održavanje stečenog nivoa i ponovno ocjenjivanje/reocjenjivanje (RE-EVAL) NUS/EOD voda i Voda vojne policije na NATO nivou ocjenjivanja 2 (NEL-2) u skladu sa PARP,
- razmatrati mogućnost dodatnog upućivanja opremljenih i obučanih pripadnika i jedinica Oružanih snaga BiH u operacije podrške miru i druge međunarodno odobrene aktivnosti kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU.

Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze

U svrhu unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, ispunjavanja međunarodnih obaveza BiH iz oblasti odbrane i afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, u oblasti međunarodne odbrambene saradnje realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati održavanje postojećeg i proširenje vojno-diplomatskog i vojnog predstavljanja BiH u međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i drugim državama,
- osigurati kontinuirano ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti odbrane u skladu sa rezolucijama Vijeća sigurnosti UN, vojnopoličkim dokumentima OSCE i preuzetim obavezama u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH,
- osigurati planiranje i učešće Oružanih snaga BiH u međunarodnim i vojnim vježbama u inostranstvu, uključujući organizovanje međunarodnih vojnih vježbi i obuke u BiH koristeći kapacitete Centra za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) i druge kapacitete Oružanih snaga BiH,
- osnažiti učešće u radu međunarodnih, multinacionalnih, regionalnih i inostranih sigurnosnih i odbrambenih organizacija i struktura,
- ojačati regionalnu saradnju, posebno sa susjednim zemljama, kroz učešće u regionalnim inicijativama - Američko-jadranska povelja (A-5), Inicijativa ministara odbrane zemalja

Jugoistočne Evrope (SEDM), Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja (B-9), Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja (RACVIAC), kao i kroz učešće drugim inicijativama i forumima,

- osigurati planiranje i izvršenje pasivnih kvota u BiH i aktivnih kvota u inostranstvu u okviru aktivnosti provođenja inspeksijskog režima, režima provjere i posmatračkih letova u skladu sa odredbama Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja, Bečkog dokumenta 2011 i Ugovora o otvorenom nebu,
- osigurati realizaciju obaveza iz oblasti kontrole naoružanja, mjera za izgradnju povjerenja i sigurnosti i spriječavanja širenja oružja za masovno uništavanje,
- osigurati razmatranje ponuda za pomoć i donacije u okviru bilateralne i multilateralne saradnje prema prioritetima institucija odbrane,
- intenzivirati postojeću i proširiti odbrambenu saradnju sa međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i partnerskim državama u svim oblastima od značaja za odbrambeni sistem BiH,
- nastaviti i osnažiti saradnju sa partnerskim državama, međunarodnim organizacijama i institucijama u oblasti jačanja integriteta - BI, prevenciji i borbi protiv korupcije (Centar za izgradnju integriteta u odbrambenom sektoru iz Osla (CIDS), OSCE, NATO, EUFOR, UNDP, Transparency International itd.).

Logistika

U cilju osiguranja redovnog funkcionisanja institucija odbrane, te pravovremenog i efikasnog izvršenja zakonskih zadataka i dodijeljenih misija u BiH i inostranstvu, nastaviti razvijati i unapređivati sistem logističke podrške. S tim u vezi, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati neprekidnost funkcioniranja opće logističke podrške, planiranja logističkih potreba i dodjele potrebnih resursa komandama i jedinicama Oružanih snaga BiH,
- poboljšati sistem upravljanja zalihama i lancem snabdijevanja pravovremenim izvještavanjem, planiranjem popune nedostajućim MTS i stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- osigurati održavanje i remont borbene, neborbene i zrakoplovne tehnike i poboljšati sistem održavanja MTS prioriteto stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- osigurati tekuće i investiciono održavanje objekata i infrastrukture,
- osigurati potpunu realizaciju javnih nabavki kroz pravovremenu izradu Plana javnih nabavki, tenderske dokumentacije i tehničkih uslova za nabavke, pravovremno pokretanje nabavki, unapređenje ugovaranja, dostavljanja okvirnih sporazuma, ugovora i narudžbenica, te kontinuiranu analizu nabavki i po potrebi izmjene Plana javnih nabavki,
- osigurati prioriteto nabavku sredstava klase I, klase II i energenata za zagrijavanje,
- unaprijediti sistem javnih nabavki angažovanjem taktičko-tehničkih nosioca u procesu planiranja, a posebno u nabavci: sredstava klase V neophodnih za popunu i formiranje borbenih kompleta, individualne i specijalističke opreme, te usluga održavanja kompleksnih sistema borbene i neborbene tehnike, MTS, infrastrukture i objekata,
- implementirati i unapređivati projekte za poboljšanje izvršenja Plana javnih nabavki: primjena modula planiranja logističkih potreba i modula nabavke i ugovaranja, Logistički informacijski sistem (LogIS), kodifikacija i dodjela nacionalnog nomenklaturnog broja MTS uključujući taktičko-tehničke uslove, te drugi potrebni projekti,
- osigurati modernizaciju i znavljanje naoružanja, vojne opreme i sredstava u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i zahtjevima NATO interoperabilnosti, kroz planiranje i realizaciju nabavki na godišnjem, srednjoročnom i višegodišnjem nivou,
- nastaviti sa realizacijom projekata vezano za nabavku novih i unapređenje operativnosti postojećih motornih vozila, nabavku novih, modernizaciju i remont postojećih helikoptera, nabavku stacionarnih i mobilnih sistema za C4, nabavku sistema i opreme za nadzor i zaštitu zračnog prostora, te nabavku opreme i sredstava za traganje i spašavanje, atomsko-biološko-hemijsku-odbranu (ABHO), deminiranje i uništavanje NUS/EOD, pružanje medicinske podrške i MEDEVAC,

- nastaviti sa predajom neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine civilnim strukturama, uknjižavanjem perspektivne nepokretne vojne imovine na BiH, infrastrukturnim uređenjem perspektivnih lokacija i diskolacijom MTS na iste, te rješavanjem viškova NMiMES, viškova opreme i zastarjelih nerentabilnih sredstava,
- osigurati izradu i implementaciju Studije razvoja svih perspektivnih lokacija u skladu sa novom organizacijom i razmeštajem Oružanih snaga BiH i Plana razvoja, modernizacije i upravljanja infrastrukturom, uključujući razvoj infrastrukturnih standarda i projekata,
- definirati okvir i vremensku dinamiku uspostavljanja strateških, operativnih i taktičkih rezervi institucija odbrane,
- izraditi listu roba, usluga i radova koji su izuzeti iz Zakona o javnim nabavkama i koji će se nabavljati u skladu propisima koji uređuju navedenu oblast,
- osigurati kontrolu kvaliteta roba, usluga i radova koji se nabavljaju za institucije odbrane,
- nastaviti sa realizacijom projekata sa ciljem povećanja sigurnosti skladištenja NMiMES u skladu sa NATO standardima,
- nastaviti sa jačanjem medicinske podrške Oružanih snaga BiH, aktivnostima u okviru Balkanskih medicinskih snaga (BMTF), aktivnostima spriječavanja širenja COVID-19 i aktivnostima jačanja sanitetsko-veterinarske zaštite,
- osigurati razvoj NATO sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta,
- osigurati prihvataj odobrene strane vojne pomoći i donacija i iste usmjeravati prema prioritetima institucija odbrane.

Finansije i budžet

Uspješna realizacija odbrambenih aktivnosti zahtijeva adekvatno i pravovremeno finansiranje. Stoga je nepohodno osigurati stabilno godišnje finansiranje institucija odbrane BiH. U navedenom cilju, realizirati sljedeće aktivnosti:

- prilagoditi budžet odbrane raspoloživim sredstvima ravnajući se fiskalnim ograničenjima i ekonomskim mogućnostima BiH, te kreirati finansiranje odbrane na duži period,
- težiti povećanju budžeta odbrane sa potencijalnom stopom rasta bruto društvenog proizvoda (u daljem tekstu: BDP),
- uspostaviti listu prioriteta finansiranja u skladu sa programskim prioritetima, međunarodnim obavezama BiH iz oblasti odbrane i NATO integracijskim procesom BiH,
- nastojati osigurati sljedeću orijentacionu strukturu budžeta odbrane za 2023. godinu, imajući u vidu ograničenja u dodjeli sredstava za potrebe odbrane: personalni troškovi 80%, operativni troškovi 15%, razvojni projekti, opremanje i modernizacija 5%,
- osigurati postepeno povećanje udjela sredstava u strukturi budžeta odbrane za operativne troškove, razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- nastojati na godišnjem nivou osigurati smanjenje udjela personalnih troškova u budžetu odbrane za 3,5% - 4,5%, te u periodu do 2025. godine nastojati osigurati sljedeću orijentacionu strukturu budžeta odbrane: personalni troškovi 70%; operativni troškovi 20%; razvojni projekti, opremanje i modernizacija 10%,
- nastojati osigurati sljedeći željeni cilj strukture budžeta odbrane: oko 65% za personalne troškove, oko 20% za operativne troškove i oko 15% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- nastojati osigurati željeni cilj finansijskih izdvajanja za potrebe odbrane u iznosu od 2% BDP, u skladu sa preporukama NATO,
- osigurati realizaciju odobrenog budžeta odbrane prema planiranoj dinamici, izraditi potrebne operativne planove i vršiti programsko praćenje izvršenja budžeta,
- osigurati blagovremenu pripremu programa finansiranja, razvijanje trogodišnjeg okvira rashoda i izradu budžetskog zahtjeva,
- poduzeti aktivnosti na osiguranju finansijskih sredstava za višegodišnje projekte kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane, uključujući mogućnost korištenja neutrošenih finansijskih sredstava iz godišnjeg budžeta odbrane za ovu namjenu,

- osigurati izradu, ažuriranje, usklađivanje i implementaciju dokumenata iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja, definiranja potreba, knjigovodstva i evidencije, implementacije i održavanja softvera i hardverske podrške za obračun plaća i naknada,
- osigurati finansijsku transparentnost u oblasti odbrane,
- osigurati unapređenje sistema interne kontrole u institucijama odbrane kroz izradu Studije rizika i upravljanja rizicima i Strateškog plana za period od 3 godine.

Odbrambeno planiranje

Dostizanje pune funkcionalnosti i operativnosti svih elemenata odbrambenog sistema zahtijeva uspostavu efikasnog sistema odbrambenog planiranja. Uređenje navedene oblasti realizirati kroz sljedeće aktivnosti:

- ažurirati postojeće i izraditi nove dokumente sistema odbrambenog planiranja usmjerene na razvoj odbrambenih sposobnosti i spremnosti institucija odbrane, te u kontinuitetu osigurati implementaciju, praćenje i reviziju sadržaja dokumenata i programsko-planskih aktivnosti,
- integrirati PARP procjenu u sistem odbrambenog planiranja i koristiti kao mehanizam za izradu i ažuriranje dokumenata sistema odbrambenog planiranja,
- osigurati dalji razvoj SPPBI sa ciljem dostizanja funkcionalnog NATO kompatibilnog procesa odbrambenog planiranja,
- osigurati transparento planiranje i budžetiranje odbrane i adekvatnu koordinaciju između institucija BiH uključenih u proces planiranja, te uz stabilno budžetiranje kroz SPPBI nastojati osigurati pouzdanu finansijsku procjenu za period od pet godina,
- u cilju jačanja kapaciteta odbrambenih institucija u oblasti upravljanja finansijama i povezivanja faze planiranja i programiranja u SPPBI, unaprijediti kratkoročno i srednjoročno strateško planiranje kroz izradu i primjenu Godišnjeg programa rada Ministarstva odbrane BiH i Srednjoročnog plana rada Ministarstva odbrane BiH, u skladu sa propisima Vijeća ministara BiH i utvrđenom metodologijom.

POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA

Institucije odbrane se kontinuirano suočavaju sa nedovoljnim resursima za izvršenje zadataka i planski razvoj odbrambenih kapaciteta. Osnovni uzrok ovakvog stanja su nedovoljna finansijska izdvajanja za potrebe odbrane koja se kreću ispod 1% BDP na godišnjem nivou. Navedeno se odražava na nepovoljnu strukturu budžeta odbrane u okviru kojeg su finansijska izdvajanja za personalne troškove u proteklom periodu iznosila do 83%, čime je onemogućeno adekvatno finansiranje operativnih troškova i razvojnih projekata u oblasti odbrane.

Projekcije i trendovi u okviru DOB ne predviđaju suštinsko povećanje budžeta odbrane, pri čemu će u najpovoljnijem odnosu struktura budžeta za 2023. godinu uključivati finansijska izdvajanja od oko 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju. Budžet odbrane dodatno opterećuju i druga izdvajanja kao što su troškovi osiguranja, održavanja i napuštanja neperspektivnih lokacija. Imajući u vidu navedeno, za realizaciju razvojnih projekata, opremanje i modernizaciju neophodno je osigurati dodatna finansijska sredstva, uključujući poduzimanje aktivnosti na omogućavanju korištenja neutrošenih finansijskih sredstva iz budžeta odbrane za ove potrebe.

U uslovima ograničenih resursa sa kojima raspolažu institucije odbrane, proces odbrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete kako bi se ostvarili državni ciljevi u oblasti odbrane. S tim u vezi, u trenutnim okolnostima nedovoljnog finansiranja odbrane, prilikom planiranja aktivnosti i troškova za njihovu realizaciju neophodno je prioritete finansiranja klasificirati i planirati prema sljedećim prioritetima:

Prioritet 1. Obavezni troškovi

Ovi troškovi moraju biti obavezno u cjelosti planirani i budžetski podržani radi osiguranja osnovnog funkcioniranja odbrambenog sistema BiH:

- plaće, doprinosi i naknade za odobreno brojno stanje prema Instrukciji za pripremu budžetskog zahtjeva,
- izmirenje fiksnih i režijskih troškova i usluga,
- osnovno snabdijevanje (prehrambeni artikli, uniforme, gorivo, mazivo i drugo snabdijevanje neophodno za osnovno funkcioniranje),
- osnovno i prioritetno opremanje (oprema neophodna za izvršenje misija u inostranstvu, deminiranje i drugo opremanje neophodno za osnovno funkcioniranje),
- osnovno održavanje (održavanje sredstava, opreme, objekata, infrastrukture, tehnike i drugo održavanje neophodno za osnovno funkcioniranje),
- izvršenje zakonskih zadataka i obuka Oružanih snaga BiH,
- opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH.

Prioritet 2. Funkcionalni troškovi

Ove troškove potrebno je obavezno budžetski planirati radi osiguranja potpunog funkcioniranja odbrambenog sistema BiH zasnovanog na postojećim zakonskim i drugim obavezama, pri čemu njihova realizacija zavisi od odobrenog budžeta odbrane:

- opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- ostalo opremanje, održavanje, izgradnja i nabavka, uključujući nabavku nedostajućih sredstava klase V za popunu i formiranje borbenih kompleta,
- školovanje i usavršavanje,
- razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti radi ispunjavanja PG,
- ispunjavanje međunarodno preuzetih obaveza BiH i obaveza u okviru NATO i EU integracijskog procesa,
- pružanje pomoći civilnim organima,
- vojno predstavljanje BiH i razvoj međunarodne saradnje,
- rješavanje viškova NMiMES i vojne opreme Oružanih snaga BiH,
- razvoj informacionih sistema,
- redukcija i konsolidacija lokacija Oružanih snaga BiH,
- zadovoljavanje vjerskih potreba,
- jačanje integriteta pripadnika institucija odbrane i borba protiv korupcije,
- medijska prezentacija i afirmacija odbrambenog sistema BiH,
- troškovi funkcioniranja pukovskog sistema Oružnih snaga BiH,
- tranzicija i zbrinjavanje personala,
- zaštita mentalnog zdravlja,
- realizacija Dinamičkog plana implementacije zaključaka Konferencije WPS CHOD Network.

Prioritet 3. Razvojni troškovi

Ove troškove obavezno je planirati kroz višegodišnje razvojne projekte u oblasti odbrane radi dostizanja potrebne efikasnosti i spremnosti odbrambenog sistema BiH:

- opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti Oružnih snaga BiH,
- standardizacija i modernizacija naoružanja i vojne opreme,
- modernizacija objekata, infrastrukture i tehnike,
- uvođenje rezervnog sastava Oružanih snaga BiH.

Prilikom izrade godišnjeg budžeta odbrane, u trenutnim nepovoljnim okolnostima finansiranja, osigurati sljedeću orijentacionu strukturu finansiranja budžetskih programa:

- program „Vojna odbrana” oko 91,5%,
- program „Operacije kolektivne sigurnosti” oko 2 %,
- program „Međunarodna saradnja” oko 1,5%,
- program „Administracija” oko 5%.

POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK

Proces odbrambenog planiranja se zasniva na implementaciji Zakona o odbrani BiH i ciljeva i opredjeljenja iskazanih u strateškim dokumentima BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. Ovaj proces treba osigurati stalni razvoj i unapređenje sposobnosti institucija odbrane koje odgovaraju potrebama i mogućnostima BiH i vojno-političkom okruženju.

Uspješno funkcioniranje institucija odbrane i uspješne vojne operacije zahtijevaju adekvatno finansiranje, obučene, spremne, sposobne i motivisane snage, efikasnu organizaciju i vođenje, pravovremeno i optimalno planiranje te dodjelu potrebnih resursa. U tom pogledu, neophodan je nastavak razvojnog procesa kako bi institucije odbrane BiH i njihov najvažniji operativni dio, Oružane snage BiH, bile priuštive, relevantne i djelotvorne komponente sigurnosne, odbrambene i vanjske politike BiH i podržale savremene integracijske procese BiH.

Predstojeće obaveze u okviru ovog procesa uključuju održavanje i dalji razvoj kapaciteta institucija odbrane, težišno razvoj modernih NATO interoperabilnih i kompatibilnih Oružanih snaga BiH koje su opremljene, sposobne i spremne da izvršavaju zakonske zadatke i ispune državne ciljeve u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. U tom smislu, težišni zadaci institucija odbrane u narednom periodu su:

1. Pravovremeno, potpuno i efikasno izvršenje zakonskih nadležnosti i zadataka, programsko-planskih aktivnosti i drugih poslova iz oblasti osiguranja odbrane države,
2. Dalji razvoj sposobnosti, spremnosti i kapaciteta Oružanih snaga BiH i provođenje reformskih aktivnosti kroz implementaciju dokumenta Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i dokumenta Program reformi BiH,
3. Dalji razvoj efikasnog, funkcionalnog i operativnog odbrambenog sistema:
 - osiguranje potrebnog finansiranja institucija odbrane, unapređenje planiranja i izvršenja budžeta odbrane, te dalji razvoj SPPBI, Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima,
 - jačanje logističkih aspekata odbrambenog sistema sa težištem na unapređenju sistema javnih nabavki, neprekidnosti opće logističke podrške, izvršenju prioriternih nabavki, modernizaciji naoružanja i opreme, te unapređenju tekućeg i investicijskog održavanja MTS, objekata i infrastrukture,
 - implementacija i dalja izrada normativnih, konceptualnih, doktrinarnih i planskih dokumenata sistema odbrane, izrada prijedloga novih i ažuriranje postojećih zakona i harmonizacija zakonske regulative, te izrada analitičkih i izvještajnih dokumenata,
 - znavljanje personala, posebno kadrova nedostajućih specijalnosti i profila, unapređenje sistema upravljanja personalom i razvoj i implementacija sistema selekcije, prijema i obuke vojnika, podoficira i oficira Oružanih snaga BiH,
 - medijska afirmacija odbrambenog sistema, institucija odbrane i promocija vojnog poziva,
 - jačanje integriteta pripadnika institucija odbrane, prevencija i borba protiv korupcije,
 - jačanje transparentnosti i odgovornost u radu,
4. Realizacija odbrambenih aktivnosti:
 - razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH kroz sistem obuke, edukacije i doktrine upotrebe snaga, planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga BiH, jačanje vlastitih kapaciteta za obuku i dostizanje NATO interoperabilnosti i kompatibilnosti Oružanih snaga BiH,
 - profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane,

- razvoj i unapređenje sposobnosti za razmjesticost Oružanih snaga BiH, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće kapacitete za podršku operacijama,
 - razvoj sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije,
 - vojnoobavještajna podrška misijama Oružanih snaga BiH, vojnoobavještajna i sigurnosna saradnja sa komplementarnim institucijama u BiH i vršenje sigurnosnih provjera za pripadnike institucija odbrane,
 - učešće u interesornim radnim grupama Vijeća ministara BiH i aktivnostima saradnje u oblasti sigurnosti i odbrane,
5. Pružanje vojne pomoći i razvoj operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH za pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, provođenje protivminskih akcija i akcija uništavanja NUS/EOD, te dalji razvoj civilno-vojne saradnje,
 6. Učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru i operacijama kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU, te učešće u radu vojnih multinacionalnih štabova i međunarodnih struktura kolektivne odbrane,
 7. Ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti obrane, provođenje aktivnosti u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH i visok nivo saradnje sa UN, NATO, OSCE i EU te NATO Štabom u Sarajevu i EUFOR,
 8. Rješavanje viškova NMiMES, neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine, uređenje i dislokacija na perspektivne lokacije, te unapređenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme u skladu sa NATO standardima,
 9. Jačanje bilateralne i regionalne odbrambene saradnje i saradnje sa međunarodnim odbrambenim i sigurnosnim organizacijama,
 10. Integracija, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH.

U uslovima nedovoljnog budžeta i dodjele ograničenih resursa za potrebe institucija odbrane, planski razvoj odbrambenih kapaciteta će zahtijevati povećanje godišnjeg budžeta odbrane i odobrenje dodatnih finansijskih sredstava za realizaciju višegodišnjih razvojnih projekata u oblasti odbrane. U tom pravcu, neophodno je da institucije odbrane učine dodatne napore u saradnji sa nadležnim institucijama BiH.

Institucije odbrane ne smiju dozvoliti neuspjeh u procesu prilagođavanja svoje strukture i sposobnosti državnim potrebama i zahtjevima savremenog okruženja. U tom smislu, pred institucije odbrane se nameće imperativ stalnog usavršavanja i jačanja vlastitih sposobnosti. Imajući u vidu da institucije odbrane duži vremenski period funkcionišu u restriktivnim finansijskim okolnostima, navedeno predstavlja poseban izazov čije prevazilaženje zahtijeva racionalnu upotrebu raspoloživih resursa kako bi se podržala realizacija prioritarnih odbrambenih aktivnosti.

Institucije odbrane će programskim i planskim dokumentima detaljno razraditi definirane prioritete iz Smjernica. Za sve prioritete definirat će način i dinamiku realizacije, te potrebna finansijska sredstva koja će u skladu sa potrebama i mogućnostima adekvatno obrazložiti i planirati za potrebe izrade budžeta odbrane. Pored definiranih prioriteta, institucije odbrane će u narednom periodu realizirati i druge aktivnosti iz nadležnosti u skladu sa konkretnim okolnostima vojno-političkog okruženja, zahtjevima kolektivnih sistema odbrane i vlastitim potrebama i mogućnostima. Na kraju budžetske godine, prioritete iz Smjernica koristiti za ocjenjivanje izvršenja budžeta odbrane.

Broj: 06-03-8-2114-21/21
Sarajevo, 04.01.2022. godine

MINISTAR

Dr. Sifet Podžić

Pregled skraćenica

A-5 (Adriatic Charter) - Američko-jadranska povelja
ABHO - Atomsko-biološko-hemijska odbrana
ANP (Annual National Programme) - Godišnji nacionalni program
ASDE (Air Situation Data Exchange) - Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru
ASM (Airsapace Management) - Upravljanje zračnim prostorom
B-9 (Conference of the Chiefs of General Staffs of the Balkan countries) - Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja
BDP - Bruto društveni proizvod
BI (Building integrity) - NATO Program Izgradnje integriteta
BiH - Bosna i Hercegovina
BMTF (Balkan Medical Task Force) - Balkanske medicinske snage
C4 (Command, Control, Communications and Computers) - Komandovanje, kontrola, komunikacije i kompjuteri
CFSP (Common Foreign and Security Policy) - Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU
CIDS (Centre for Integrity in Defence Sector) - Centar za izgradnju integriteta u odbrambenom sektoru
CISM (International Military Sports Council) - Međunarodno vijeće vojnih sportova
COVID-19 - Korona virus
CREVAL (Combat Readiness Evaluation) - NATO ocjena borbene spremnosti
CSDP (Common Security and Defence Policy) - Zajednička sigurnosna i odbrambena politika EU
Cyber - prostor kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije
DEEP (Defence Education Enhancement Program) - NATO Program unapređenja edukacije u odbrambenom sektoru
DOB - Dokument okvirnog budžeta
EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) - Evroatlantski centar za koordinaciju odgovora na katastrofe
EAPC (Euro-Atlantic Partnership Council) - Vijeće evroatlantskog partnerstva
EK - Evropska komisija
EU (European Union) - Evropska unija
EUFOR (European Union Force in Bosnia and Herzegovina) - Vojne snage EU u BiH u okviru operacije „ALTHEA”
EUROCONTROL - Evropska civilno-vojna organizacija za podršku zrakoplovstvu
EUTM RCA - Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici
ID (Intensive Dialogue) - Intenzivirani dijalog
INF-L-BnG (Light Infantry Battalion Group) - Bataljonska grupa lake pješadije
Institucije odbrane - Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH
IPCP (Individual Partnership and Cooperation Programme) - Individualni partnerski program saradnje
ISTAR (Intelligence, surveillance, target acquisition, and reconnaissance) - Sistem za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje
LogIS - Logistički informacijski sistem
MAP (Membership Action Plan) - Akcioni plan za članstvo u NATO
MEDEVAC (Medical evacuation) - Medicinska evakuacija
MINUSMA - Multidimenzionalna integrisana stabilizacijska misija UN u Republici Mali
MNB EUFOR (Multinational Battalion EUFOR) - Multinacionalni bataljon EUFOR
MONUSCO - Stabilizacijska misija UN u Demokratskoj Republici Kongo

MTEP (Military Training and Exercise Programme) - Program vojne obuke i vježbi

MTS - Materijalno-tehnička sredstva

MTT EUFOR (Mobile Training Team EUFOR) - Mobilni tim EUFOR za obuku

NAC (North Atlantic Council) - Sjevernoatlantsko vijeće NATO

NATO (North Atlantic Treaty Organisation) - Organizacija sjevernoatlantskog ugovora

NATO/EAPC (North Atlantic Treaty Organization/Euro-Atlantic Partnership Council) - Program saradnje NATO i Vijeća euroatlantskog partnerstva

NATO/PfP (NATO/Partnership for Peace) - Program NATO/Partnerstvo za mir

NEL-2 (NATO Evaluation Level 2) - NATO ocjenjivanje nivo 2

NICS (Next Generation Incident Command System) - Sistem komandovanja incidentima sljedeće generacije

NMiMES - Naoružanje, municija i minsko-eksplozivna sredstva

NUS - Neeksplozivna ubojna sredstva

NUS/EOD (NUS/Explosive Ordnance Disposal) - Uništavanje NUS/odlaganje eksplozivnih sredstava

OCC E&F (Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) - Koncept operativnih sposobnosti, procjena i povratne informacije

OCK2IO - Operativni centar za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi

PARP (Planning and Review Process) - Proces planiranja i revizije

PCM (Partnership Cooperation Menu) - Meni za partnersku saradnju

PD (Presentation document) - Prezentacijski dokument

PESCO (Permanent Structured Cooperation) - EU Stalna strukturalna saradnja u sigurnosti i odbrani

PG (Partnership Goals) - Partnerski ciljevi

PII (Partnership Interoperability Initiative) - Inicijativa za interoperabilnost partnerstva

PSOTC (Peace Support Operations Training Centre) - Centar za obuku za operacije podrške miru

RACVIAC (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre) - Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja

RAM (Rapid Air Mobility Process) - NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti

RE-EVAL (Re- Evaluation) - NATO ponovno ocjenjivanje/reocjenjivanje

SALW (Small Arms and Light Weapons) - Malo oružje i lako naoružanje

SAR (Search and Rescue) - Traganje i spašavanje

SEDM (South-East Europe Defense Ministerial) - Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope

SPPBI - Sistem planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja

SPS (Science for Peace and Security) - NATO Program Nauka za mir i sigurnost

SSP - Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU

STRATCOM (Strategic communication) - Strateško komuniciranje

UN (United Nations) - Organizacija Ujedinjenih nacija

UNDP (United Nations Development Programme) - UN program za razvoj

UNSCR 1325 (United Nations Security Council Resolution 1325) - Rezolucija Vijeća sigurnosti UN 1325 „Žene, mir i sigurnost“

WPS (Women, Peace & Security) - Žene, mir i sigurnost

WPS CHOD Network (Women, Peace & Security Chiefs of Defence Network) - Mreža načelnika štabova „Žene, mir i sigurnost“

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

СМЈЕРНИЦЕ ЗА ОДБРАМБЕНО ПЛАНИРАЊЕ

Сарајево, јануар 2022. године

САДРЖАЈ

ПОГЛАВЉЕ I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.....	1
1. Сврха.....	1
2. Циљ.....	1
3. Примјењивост.....	1
4. Одговорности.....	1
5. Родна једнакост.....	1
6. Референце.....	1
ПОГЛАВЉЕ II. УВОД.....	3
ПОГЛАВЉЕ III. ВОЈНО-ПОЛИТИЧКИ АСПЕКТИ.....	4
1. Војно-политичко окружење и процеси.....	4
2. Циљеви и опредјељења у области одбране.....	5
3. Војна стратегија Босне и Херцеговине.....	7
4. План развоја и модернизације Оружаних снага Босне и Херцеговине.....	8
ПОГЛАВЉЕ IV. ВИЗИЈА, МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И НАЧЕЛА ИНСТИТУЦИЈА ОДБРАНЕ.....	9
1. Визија и мисија институција одбране.....	9
2. Циљеви институција одбране.....	10
3. Начела дјеловања институција одбране.....	10
ПОГЛАВЉЕ V. ПРИОРИТЕТИ ОДБРАМБЕНОГ ПЛАНИРАЊА.....	11
<i>Одбрана Босне и Херцеговине</i>	11
<i>Реформске активности</i>	13
<i>НАТО и ЕУ</i>	14
<i>Операције и обука</i>	15
<i>Помоћ цивилним органима и цивилно-војна сарадња</i>	16
<i>Операције колективне безбједности</i>	17
<i>Међународна сарадња и међународне обавезе</i>	17
<i>Логистика</i>	18
<i>Финансије и буџет</i>	19
<i>Одбрамбено планирање</i>	20
ПОГЛАВЉЕ VI. ПРИОРИТЕТИ ФИНАНСИРАЊА.....	20
<i>Приоритет 1. Обавезни трошкови</i>	21
<i>Приоритет 2. Функционални трошкови</i>	21
<i>Приоритет 3. Развојни трошкови</i>	21
ПОГЛАВЉЕ VII. ЗАКЉУЧАК.....	22
Преглед скраћеница.....	24

На основу члана 16., 20. и 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17) и члана 13., 15. тачка а) и 84. Закона о одбрани Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 88/05), доносим

СМЈЕРНИЦЕ ЗА ОДБРАМБЕНО ПЛАНИРАЊЕ

ПОГЛАВЉЕ I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1. Сврха

Сврха Смјерница за одбрамбено планирање (у даљем тексту: Смјернице) је усмјеравање Система одбрамбеног планирања у Министарству одбране Босне и Херцеговине и Оружаним снагама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: институције одбране), обезбјеђење јединственог приступа процесу одбрамбеног планирања, усмјеравање Система планирања, програмирања, буџетирања и извршења (у даљем тексту: СППБИ), оцјењивање извршења буџета одбране, те усмјеравање стратешких праваца развоја институција одбране и побољшање функционисања одбрамбеног система.

2. Циљ

Циљ Смјерница је дефинисање приоритетних одбрамбених активности и општих концептуалних упута за планирање и рационалну употребу ресурса институција одбране у периоду 2023.- 2027. година, ради даљег развоја одбрамбених способности и обезбјеђења ефикасног, финансијски, материјално и оперативно подржаног функционисања институција одбране на краткорочној и средњорочној основи.

3. Примјењивост

Смјернице ступају на снагу даном доношења и примјењују се у институцијама одбране у складу са оперативним циклусом Система управљања одбрамбеним ресурсима.

4. Одговорности

За провођење Смјерница, у оквиру својих надлежности, одговорности и овлаштења, одговорни су сви носиоци и учесници процеса одбрамбеног планирања у институцијама одбране. Начелник Заједничког штаба Оружаних снага БиХ регулише провођење Смјерница у Оружаним снагама БиХ.

5. Родна једнакост

Изрази који су у овим Смјерницама ради прегледности дати у једном граматичком роду без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

6. Референце

Референтни документи за развој Смјерница су сљедећи прописи и документи Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) и институција одбране:

- 1) Закон о државној служби у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17),
- 2) Закон о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17),
- 3) Закон о деминирању у БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 5/02),
- 4) Закон о министарствима и другим органима управе БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 и 19/16),
- 5) Закон о раду у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17),

- 6) Закон о одбрани БиХ (“Службени гласник БиХ”, бр. 88/05),
- 7) Закон о служби у Оружаним снагама БиХ (“Службени гласник БиХ”, бр. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 и 38/18),
- 8) Закон о учешћу припадника Оружаних снага БиХ, полицијских службеника, државних службеника и осталих запосленика у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству (“Службени гласник БиХ”, бр. 14/05),
- 9) Оквирни Закон о заштити и спашавању људи и материјалних добара од природних или других несрећа у БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 50/08),
- 10) Закон о ваздухопловству БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 39/09),
- 11) Закон о јавним набавкама („Службени гласник БиХ“, број: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 и 39/14),
- 12) Закон о забрани дискриминације у БиХ (“Службени гласник БиХ”, бр. 59/09 и 66/16),
- 13) Закон о равноправности сполова у БиХ (“Службени гласник БиХ”, бр. 16/03 и 102/09),
- 14) Изјава Предсједништва БиХ о одређењу за прикључење БиХ НАТО програму Партнерство за мир и пуноправном чланству у НАТО савезу, број: 01-011-250-16/05 од 23.02.2005. године,
- 15) Одлука Предсједништва БиХ о величини, структури и локацијама Оружаних снага БиХ, број: 01-011-1110-6/06 од 05.07.2006. године (у даљем тексту: Одлука) и одлуке о измјенама и допунама Одлуке, број: 01-011-69-61/08 од 17.01.2008. године, број: 01-011-618-6/08 од 18.03.2008. године, број: 01-011-1828-21/08 од 29.07.2008. године, број: 01-50-1-1067-10/12 од 18.04.2012. године, број: 01-50-1-3666-41/12 од 12.12.2012. године, број: 01-50-1-2919-20/15 од 02.12.2015. године, број: 01-50-1-32-17/16 од 12.01.2016. године и број: 01-50-1-3427-10/19 од 20.09.2019. године,
- 16) Одлука Предсједништва БиХ о величини, структури и локацијама Оружаних снага БиХ, број: 01-50-1-4629-29/16 од 24.11.2016. године,
- 17) Одлука Предсједништва БиХ о усвајању документа „Преглед одбране” и „План развоја и модернизације Оружаних снага БиХ“, број: 01-50-1-4629-30/16 од 24.11.2016. године,
- 18) Закључак Предсједништва БиХ о усвајању Плана имплементације документа „Преглед одбране” и Акционог плана имплементације „Плана развоја и модернизације Оружаних снага БиХ 2017.-2027.”, број: 01-50-1-374-1/17 од 01.02.2017. године,
- 19) Закључак Предсједништва БиХ о пружању подршке активирању Акционог плана за чланство БиХ у НАТО, број: 01-50-1-612-14/17 од 22.02.2017. године,
- 20) Одлука Предсједништва БиХ о усвајању и достави документа Програм реформи БиХ, број: 01-50-1-4286/19 од 19.11.2019. године,
- 21) Безбједносна политика БиХ, број: 01-011-142-35-1/06 од 08.02.2006. године,
- 22) Одбрамбена политика БиХ, број: 01-011-2978-51/08 од 26.11.2008. године,
- 23) Стратегија спољне политике БиХ 2018.- 2023., број: 01-50-1-936-27-1/18 од 13.03.2018. године,
- 24) Споразум о коначном располагању свим правима и обавезама на покретној имовини која ће и даље служити за потребе одбране од 27.03.2008. године,
- 25) Одлука Савјета министара БиХ о усвајању стратешког оквира за реформу јавне управе у БиХ 2018.-2022. (“Службени гласник БиХ”, бр. 85/18),
- 26) Стратегија противминског дјеловања БиХ 2018.-2025. („Службени гласник БиХ”, бр. 70/19),
- 27) Упутства Странама Команданта EUFOR, Измјена 25 од 01.06.2008. године,
- 28) Концепт и процедуре Система планирања, програмирања, буџетирања и извршења, број: 12-16-1-5836/08 од 21.10.2008. године,
- 29) Политика управљања одбрамбеним ресурсима, број: 12-03-8-6698/08 од 11.12.2008. године,
- 30) Политика одбрамбеног планирања, број: 06-03-3-728/09 од 16.01.2009. године,
- 31) Војна стратегија БиХ (одобрена Наредбом министра одбране, број: 06-02-3-1962-1/16 од 26.04.2016. године),
- 32) План имплементације „Прегледа одбране”, број: 06-03-8-2436-247/09 од 31.01.2017. године,
- 33) Акциони план имплементације „Плана развоја и модернизације Оружаних снага БиХ 2017.-2027.”, број: 06-03-08-2436-248/09 од 31.01.2017. године,
- 34) Доктрина Оружаних снага БиХ (одобрена Одлуком министра одбране, број: 06-03-30-2315-4/17 од 13.06.2017. године),

- 35) Одлука о одобравању Оквирног плана имплементације документа „Програм реформи БиХ” из надлежности Министарства одбране и Оружаних снага БиХ, број: 06-14-1-556-9/20 од 05.03.2020. године,
- 36) Смјернице за одбрамбено планирање, број: 06-03-8-2010-17/20 од 04.01.2021. године,
- 37) Средњорочни план рада Министарства одбране БиХ за период 2021.-2023. година, број: 06-03-1-785-26/20 од 21.09.2020. године,
- 38) документи у оквиру сарадње БиХ са Организацијом сјеверноатлантског уговора (у даљем тексту: НАТО) и у оквиру НАТО Програма Партнерство за мир (у даљем тексту: НАТО/PfP): Презентацијски документ (PD), Интензивирани дијалог са НАТО (ID), Процес планирања и ревизије (у даљем тексту: PАРP), Индивидуални партнерски програм сарадње (IPCP).

ПОГЛАВЉЕ II. УВОД

Систем одбрамбеног планирања треба обезбједити трансформацију стратешких упутстава државног руководства у одбрамбене планове и активности којима се додијељује и контролише употреба ресурса одбране како би институције одбране на ефикасан начин извршавале законске задатке, испуниле утврђене државне циљеве и опредјељења у области одбране, безбједности и спољне политике, те обезбједиле стални развој властитих одбрамбених способности.

Стратешка упутства, циљеви и опредјељења државног руководства из области одбране утврђена су Законом о одбрани БиХ и документима Безбједносна политика БиХ и Одбрамбена политика БиХ, који чине главне елементе Система одбрамбеног планирања. Наведени документи разрађују се документима, такође главним елементима Система одбрамбеног планирања, који успостављају војне државне циљеве на основу концепцијских циљева Безбједносне политике БиХ и Одбрамбене политике БиХ (Војна стратегија БиХ), усмјеравају планирање и програмирање кључних приоритета и ресурса одбране (Смјернице за одбрамбено планирање) и операционализују визију развоја и достизање потребних способности Оружаних снага БиХ (План развоја и модернизације Оружаних снага БиХ као интегрални дио документа Преглед одбране). Обзиром да је Одбрамбена политика БиХ заснована на стратешким начелима Безбједносне политике БиХ и општим правцима и приоритетима за провођење спољне политике БиХ, стратешка упутства државног руководства из области одбране укључују остваривање државних циљева и опредјељења у области безбједности и спољне политике.

Процес трансформације главних елемената Система одбрамбеног планирања у одбрамбене планове и активности остварује се у интеракцији Система одбрамбеног планирања и Система управљања одбрамбеним ресурсима, при чему је улога Система управљања одбрамбеним ресурсима обезбјеђење поступака којима се на оптималан начин усмјерава и контролише употреба расположивих ресурса институција одбране. Интеракција Система одбрамбеног планирања и Система управљања одбрамбеним ресурсима обезбјеђује се посредством СШБИ. Резултати СШБИ су приједлог програма одбране који је основ за дефинисање програмског буџета одбране за наредну годину, приједлог Документа оквирног буџета (у даљем тексту: ДОБ) за наредне 3 године и пројекција буџета одбране за наредних 5 година. Оперативни циклус Система управљања одбрамбеним ресурсима утврђује активности и временску динамику цјелокупног процеса планирања одбране - од израде Смјерница за одбрамбено планирање, пријема и обраде инструкција за припрему ДОБ, припреме смјерница и приједлога програма одбране, припреме буџетског захтјева до операционализације буџета одбране.

Уз наведено, процес одбрамбеног планирања треба бити заснован на анализи војно-политичког окружења, државним потребама и могућностима и расположивим ресурсима одбране. Такође, у процес одбрамбеног планирања неопходно је укључити испуњавање обавеза БиХ по основу чланства у Организацији Уједињених нација (у даљем тексту: UN) и Организацији за европску безбједност и сарадњу (у даљем тексту: OSCE), те испуњавање обавеза БиХ у оквиру НАТО интеграцијског процеса и процеса интеграције у Европску унију (у даљем тексту: EU).

У циљу развоја одбрамбених способности и додјеле потребних ресурса за извршење задатака и циљева постављених пред институције одбране, у процес одбрамбеног планирања кроз адекватне активности и финансијску подршку требају бити укључене све релевантне институције БиХ.

ПОГЛАВЉЕ III. ВОЈНО-ПОЛИТИЧКИ АСПЕКТИ

1. Војно-политичко окружење и процеси

БиХ се у будућности може суочити са бројним изазовима који се могу рефлектовати у области одбране. Безбједносни изазови, ризици и пријетње са којима се БиХ може суочити морају се разматрати у контексту збивања на глобалном, регионалном и унутрашњем нивоу.

Глобални ниво: Најзначајнији глобални безбједносни изазови, ризици и пријетње су: постојање више ратних и кризних жаришта која су могући генератори даљих криза и пријетња међународном миру и стабилности, заоштравање односа између свјетских војно-политичких сила и утицај на међународне односе, непредвидиви, асиметрични и транснационални карактер савремених облика угрожавања безбједности, међународни тероризам, пораст етничког и религијског екстремизма и радикализма, сецесионизам, гранични неспоразуми, угрожавање људских права, изазивање мигрантских криза, јачање војних потенцијала, нелегална трговина оружјем, пролиферација оружја за масовно уништење, трговина људима, осјетљивост простора компјутерске и информатичке технологије и комуникације (у даљем тексту: *cyber*) и криминал у истом, јачање организованог криминала, трговина наркотицима, корупција, прање новца, зависност о енергетским изворима, продубљивање економске кризе и сиромаштво, појава и ширење болести - укључујући пандемију корона вируса (у даљем тексту: ЦОВИД-19), исцрпљивање природних ресурса, деградација животне средине, климатске промјене, природне и друге несреће.

Регионални ниво: Најзначајнији безбједносни изазови, ризици и пријетње на регионалном плану су: неизбјежност рефлексије глобалних збивања, организовани криминал и корупција, недовршени транзицијски процеси који успоравају економски и друштвени развој земаља регије, кориштење територија за транзит оружја, наркотика, миграната, бијелог робља и организовање других недозвољених активности према земљама ЕУ, повратак држављана земаља регије са страних ратишта, мигрантска криза, пандемија ЦОВИД-19, деградација животне средине, природне и друге несреће.

Унутрашњи ниво: Безбједносни изазови, ризици и пријетње са којима се БиХ суочава на унутрашњем плану су: заостали политички анимозитети који генеришу безбједносну, економску, политичку и друштвену нестабилност, непотпуно провођење Општег оквирног споразума за мир у БиХ, ретроградна дјеловања и национализам, рефлексија глобалних и регионалних збивања, спорост транзицијских процеса ка модерном демократском друштву, корупција и организовани криминал, економска неразвијеност, незаштићеност граница, проблеми нелегалног посједовања и вишкова наоружања и муниције, контаминираност територија минама и неексплодираним убојним средствима (у даљем тексту: НУС), повратак држављана БиХ са страних ратишта, мигрантска криза, пандемија ЦОВИД-19, могућност настанка природних и других несрећа као посљедица деградације животне средине и неконтролисаних активности.

Савремени безбједносни изазови, ризици и пријетње за директну посљедицу могу имати ширу друштвену, политичку, економску и војну нестабилност чије превазилажење неријетко надилази могућности самосталног дјеловања појединачних држава. Стога је БиХ опредјељена за активну сарадњу и супротстављање безбједносним изазовима, ризицима и пријетњама у свим појавним облицима. Такво опредјељење исказано је кроз учешће Оружаних снага БиХ у операцијама подршке миру, чиме БиХ даје активан допринос међународним настојањима одржавања мира и безбједности. Безбједносну ситуацију у БиХ карактерише и присуство војних снага ЕУ у БиХ (у даљем тексту: EUFOR) у оквиру операције „ALTHEA” са мандатом подршке властима у БиХ у изградњи стабилног и безбједног окружења.

БиХ и земље региона опредјељене су за добросусједске односе, стабилност и просперитет и у циљу заједничког супротстављања безбједносним изазовима, ризицима и пријетњама активно учествују у више регионалних иницијатива. Такође, БиХ је наставила са испуњавањем услова за приступање евроатлантским и европским интеграционим процесима. У складу са одлуком Сјеверноатлантског савјета НАТО (НАС) да од БиХ прихвати подношење првог Годишњег националног програма (у даљем тексту: АНП) у оквиру Акционог плана за чланство у НАТО (у даљем тексту: МАР), Предсједништво БиХ је након консултација по питању усвајања и подношења првог АНП БиХ донијело Одлуку о усвајању документа Програм реформи БиХ који је у децембру 2019. године поднесен у сједиште НАТО у Бриселу. Политички комитет НАТО је прихватио овај документ и изразио очекивање за његово провођење. Очекује се припрема наредног документа Програм реформи БиХ који је ће по усвајању бити поднесен у сједиште НАТО у Бриселу. У оквиру интеграцијског процеса БиХ у ЕУ настављено је испуњавање обавеза из мишљења Европске комисије (у даљем тексту: ЕК) о захтјеву БиХ за чланство у ЕУ. Између осталог, обавезе БиХ у оквиру ЕУ интеграцијског процеса огледају се у прихватању механизма и испуњењу циљева Заједничке спољне и безбједносне политике ЕУ (у даљем тексту: CFSP) и Заједничке безбједносне и одбрамбене политике ЕУ (у даљем тексту: CSDP). Такође, БиХ континуирано испуњава обавезе по основу чланства у UN и OSCE.

Иако се у тренутним околностима безбједносног окружења не уочава намјера употребе војне силе против суверенитета и територијалног интегритета БиХ, процјене безбједносних кретања указују да БиХ може бити суочена са бројним асиметричним изазовима, ризицима и пријетњама, што намеће потребу даљег прилагођавања и развоја државних одбрамбених способности.

2. Циљеви и опредјељења БиХ у области одбране

Циљеви и опредјељења БиХ у области одбране дефинисани су Законом о одбрани БиХ и документима Предсједништва БиХ из области безбједности, одбране и спољне политике - Безбједносна политика БиХ, Одбрамбена политика БиХ, Стратегија спољне политике БиХ 2018.-2023., одлуке, изјаве, закључци и други документи Предсједништва БиХ.

Законом о одбрани БиХ регулисани су јединствени одбрамбени систем БиХ, задаци и циљеви развоја Оружаних снага БиХ, надлежности у одбрамбеном систему и друга питања од значаја за функционисање одбрамбеног система и институција одбране. У складу са овим законом држава БиХ организује, развија и одржава војни капацитет и спремност Оружаних снага БиХ са циљем: обезбјеђења суверенитета, територијалне цјеловитости, политичке независности и међународног субјективитета БиХ; унапређења циљева спољне политике БиХ; испуњавања међународних обавеза БиХ и заштите држављана БиХ. Истим законом утврђена је обавеза свих субјеката одбране да у оквиру својих надлежности проведу потребне активности за пријем БиХ у чланство НАТО.

Безбједносна политика БиХ је документ о стратешким интересима и циљевима које БиХ жели да постигне у погледу обезбјеђења мира, безбједности и просперитета свих њених грађана. Општебезбједносни циљеви БиХ из документа Безбједносна политика БиХ, те тиме циљеви из области одбране као дијела безбједносног система, су:

- заштита суверенитета, територијалне цјеловитости, политичке независности и међународног субјективитета БиХ,
- успостављање и развој институција система безбједности које ће бити способне да одговоре на све ризике и пријетње основним вриједностима и интересима БиХ,
- развијање и учвршћивање опште безбједности и унутрашње стабилности БиХ,
- провођење Општег оквирног споразума за мир у БиХ,
- активно учешће у изградњи колективне безбједности путем приступања међународним безбједносним конвенцијама, европским и евроатлантским безбједносним структурама,
- промовисање активне улоге БиХ у међународним организацијама чији је члан, као и укључивање у регионалне, европске и евроатлантске политичке, економске, војне и друге интеграционе процесе и организације, а нарочито у ЕУ и НАТО,

- јачање цивилне команде и контроле над Оружаним снагама БиХ, парламентарног надзора и транспарентности у одбрамбеним пословима, у складу са стандардима развијених демократских земаља,
- демократизација БиХ кроз прихватање и примјену стандарда савременог свијета, као и оспособљавањем и ефикасним функционисањем институција власти на свим нивоима,
- једнакоправност народа и грађана, поштивање људских права и основних слобода,
- социјална безбједност и једнак приступ грађана свим социјалним правима,
- борба против тероризма, организованог криминала, трговине људима и корупције,
- транзиција цјелокупног друштва у правцу изградње модерног демократског друштва заснованог на владавини права, тржишној економији, економском и укупном просперитету,
- унапређење сарадње и свестраних односа са земљама региона Југоисточне Европе, а посебно са сусједним земљама,
- заштита човјекове околине.

Одбрамбена политика БиХ дефинише циљеве БиХ у области одбране, основне параметре за функционисање елемената система одбране и визију развоја одбрамбеног система БиХ. Одбрамбена политика БиХ подржава остваривање законских циљева БиХ у области одбране, циљева дефинисаних Безбједносном политиком БиХ и општих праваца, приоритета и смјерница за провођење спољне политике дефинисаних Стратегијом спољне политике БиХ. Циљеви и одређења БиХ у области одбране у складу са документом Одбрамбена политика БиХ су:

- развој система одбране и приуштивих оружаних снага који ће бити способни да извршавају законом дефинисане задатке, да одговоре на безбједносне пријетње војне природе и који подржавају трајни мир, безбједност, стабилност и свеукупни друштвени развој,
- досљедно провођење Општег оквирног споразума за мир у БиХ,
- поштивање неповредивости граница и рјешавање отворених међународних питања и криза конструктивним дијалогом, без пријетњи или употребе силе против територијалног интегритета или политичке независности било које земље,
- укључивање у европске и евроатлантске безбједносне и друге интеграционе токове,
- прихватање концепта колективне безбједности, као темеља свог дугорочног одбрамбеног одређења,
- активан допринос колективној безбједности на глобалном плану путем учешћа у међународним мировним мисијама, у складу са потребама међународне заједнице и властитим људским и материјално-техничким ресурсима,
- испуњавање циљева НАТО/PfP, као првом кораку ка пуноправном чланству и укључивању својих оружаних снага у структуру НАТО,
- поступна интеграција у све структуре EU, уз прихватање одредаба и механизма из CFSP и Европске безбједносне и одбрамбене политике која је трансформисана у CSDP,
- пуна сарадња са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију у Хагу, односно његовим правним наслѣдником Међународним резидуалним механизмом за кривичне судове,
- демократска, парламентарна и цивилна контрола над оружаним снагама и транспарентност у свим аспектима одбране,
- испуњавање обавеза из Кодекса понашања ЕУ у погледу извоза оружја, те поштивање међународних споразума и уговора о неширењу оружја за масовно уништење,
- пуно провођење Програма акције УН за превенцију, борбу и искорјењивање нелегалне трговине малим оружјем и лаким наоружањем (у даљем тексту: SALW), документа OSCE о SALW, као и Регионалног плана имплементације борбе против ширења SALW Пакта стабилности за Југоисточну Европу.

Спољна политика БиХ усмјерена је ка унапређењу и очувању трајног мира, безбједности и свеукупног државног развоја, међународног мира и укључивању БиХ у савремене европске и евроатлантске интеграционе токове. Активности БиХ у међународним односима заснивају се на принципима који су садржани у Повељи UN, документима OSCE и на општеприхваћеним

принципима међународног права. Стратегијом спољне политике БиХ 2018.- 2023. утврђени су сљедећи аспекти спољне политике БиХ од значаја за одбрану:

- стубови-стратешки правци дјеловања спољне политике БиХ су: безбједност и стабилност; економски просперитет; заштита интереса држављана БиХ у иностранству и међународноправна сарадња; промоција БиХ у свијету,
- један од главних стратешких циљева БиХ је пуноправно чланство у ЕУ и у том смислу БиХ ће као потписница Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) са ЕУ и као земља која је предала захтјев за чланство у ЕУ и одговоре на Упитник ЕК, тежити ка добијању статуса кандидата а потом и отварању приступних преговора о чланству. С обзиром на неупитну перспективу чланства БиХ у ЕУ, БиХ треба активно да прати CFSP,
- наставак провођења активности у односу на НАТО остаје приоритет институција БиХ, при чему ће приоритетне активности бити усмјерене ка активацији и имплементацији MAP и наставку провођења активности у односу на НАТО у складу са Законом о одбрани БиХ,
- БиХ ће наставити да максимално користи све механизме и инструменте сарадње са НАТО који јој стоје на располагању, а сарадња са НАТО интензивираће се не само у војно-одбрамбеној димензији, него и у активностима који произлазе из свеобухватног поимања безбједности: економска димензија безбједности, транспорт, владавина права, борба против корупције, природне несреће, борба против савремених и неконвенционалних безбједносних пријетњи, *cyber* одбрана и сл.,
- учешће у UN, NATO, EU или снагама коалиције у мисијама подршке миру, укључујући и борбу против тероризма, дио је укупног напора на превентивном дјеловању на отклањању модерних облика пријетњи безбједности, чиме БиХ доприноси демократизацији и изградњи безбједности и стабилности на ширем плану. Оружане снаге БиХ ће настојати да досегну потребан ниво опремљености и интероперабилности, компатибилности и способности за извршење заједничких и комбинованих операција са партнерима.

3. Војна стратегија БиХ

Војна стратегија БиХ успоставља три државна војна циља чије остваривање обезбјеђују Оружане снаге БиХ: одбрана БиХ и њених грађана, учешће у операцијама подршке миру и помоћ цивилним органима.

Оружане снаге БиХ ће војне циљеве достигати вођени сљедећим стратешким принципима: агилност, одлучност и интероперабилност. Исти наглашавају способност брзог прилагођавања насталој ситуацији, одлучно дјеловање у достизању постављених циљева, те потребу за интероперабилности и компатибилности са снагама НАТО.

Оружане снаге БиХ ће наставити проводити активности подршке војним циљевима на бази Доктрине Оружаних снага БиХ и рјешењима путем којих су повезани облици операција Оружаних снага БиХ, елементи борбене моћи и концепт командовања и контроле. Доктрина Оружаних снага БиХ је повезана са Безбједносном политиком БиХ, Одбрамбеном политиком БиХ и Војном стратегијом БиХ, те представља основну везу са НАТО стандардизацијом и интероперабилношћу.

Достизање војних циљева захтијева: активно учешће Оружаних снага БиХ у операцијама подршке миру, спремност на самоодбрану, реализацију одбрамбених активности у земљи у сарадњи са осталим елементима система безбједности, стално промовисање безбједности у региону, одвраћање од могуће агресије професионалношћу и спремношћу Оружаних снага БиХ, те стварање услова за ефикасно извршење додијелиених задатака и мисија.

Развој Оружаних снага БиХ мора обезбједити достизање потребних способности, а исти ће се између осталог огледати у сљедећем:

- нагласак на развоју посебних способности - уништење НУС и одлагање експлозивних средстава (у даљем тексту: НУС/ЕОД), деминирање (уз даљи развој Центра за противминско дјеловање с циљем да исти прерасте у регионални), Војна полиција, транспортни капацитети хеликоптерских јединица,

- побољшање мобилности снага кроз опремање потребним средствима, у краткорочном раздобљу за снаге у операцијама подршке миру, потом за снаге доступне за НАТО вођене операције и у коначници за Оружане снаге БиХ у цјелини,
- надоградња система командовања и контроле у циљу развоја комплетног система командовања, контроле, комуникација и компјутера (у даљем тексту: С4) кроз обезбјеђење модерне опреме и софтверских апликација за С4 те прилагођавање процедурама С4 у складу са НАТО захтјевима,
- увођење нових технологија и прилагођавање доктрине истим,
- побољшање система обуке јединица,
- учење страних језика, са тежиштем на енглеском језику.

Захтјеви везани за снаге, који представљају највиши приоритет НАТО и у складу са којима Оружане снаге БиХ требају усмјеравати свој развој, су:

- унапређење интероперабилности Оружаних снага БиХ са НАТО снагама кроз провођење Партнерских циљева сарадње (у даљем тексту: РG) БиХ и НАТО,
- обука у циљу достизања борбене спремности и одрживости снага за упућивање у операције подршке миру и операције колективне безбједности,
- обезбјеђење одређеног процента снага са високим степеном спремности,
- развој способности за супротстављање асиметричним пријетњама,
- развој модерног и супериорног система управљања информацијама,
- способност заједничког дјеловања кроз примјену различитих НАТО инструмената у рјешавању криза и способност координације са другим актерима,
- побољшање система логистике у свакодневной подршци снагама у земљи и посебно у подршци снагама у операцијама изван земље,
- формирање и развој резерве и њена потпуна интеграција у Оружане снаге БиХ са јасно дефинисаним параметрима и завршеним опремањем и обуком,
- трансформација Оружаних снага БиХ, у складу са НАТО захтјевима за снаге.

4. План развоја и модернизације Оружаних снага БиХ

План развоја и модернизације Оружаних снага БиХ 2017.-2027. (у даљем тексту: План развоја и модернизације Оружаних снага БиХ), као интегрални дио документа Преглед одбране, операционализује визију развоја и достизање потребних способности Оружаних снага БиХ утврђених Прегледом одбране.

Прегледом одбране обезбјеђује се континуитет напора у транзицији са постојећег према одбрамбеном систему који би на ефикаснији начин омогућио остварење државних одбрамбених циљева. Преглед одбране подржава испуњавање сљедећих циљева: израда свеобухватне анализе стања система одбране БиХ; дефинисање потребних способности Оружаних снага БиХ у складу са безбједносним ризицима и пријетњама, мисијом и задацима Оружаних снага БиХ и расположивим ресурсима; дефинисање основа визије и дугорочног развоја и модернизације Оружаних снага БиХ; омогућавање наставка даљег процеса евроатлантских интеграција (НАТО, ЕУ).

Прегледом одбране усвојена су сљедећа реформска рјешења у области одбране:

- редефинисање бројности Оружаних снага БиХ (смањење са 16.000 на 14.800 припадника),
- консолидовање перспективних војних локација (смањење броја локација са 63 на 57),
- јачање логистичке, комуникацијске, војно-обавјештајне и војно-безбједносне подршке командама и јединицама Оружаних снага БиХ,
- јачање организацијских и оперативних структура ваздухопловних снага и противваздушне одбране,
- јачање инжињеријских и моторизованих елемената пјешадијских бригада,
- јачање организацијских структура за обуку Оружаних снага БиХ,
- уређење пуковског система кроз успоставу непјешадијских пукова Оружаних снага БиХ (пук ваздухопловних снага и противваздушне одбране, пук борбене подршке и пук служби подршке), по доношењу одлуке Предсједништва БиХ.

У складу са Прегледом одбране и Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ, основни циљ модернизације Оружаних снага БиХ је унапређење оперативних способности и планско достизање пуне интероперабилности и компатибилности са земљама чланицама НАТО, а главни циљеви развоја и модернизације Оружаних снага БиХ у периоду до 2027. године су:

а) Циљеви усмјерени на достизање оперативних способности:

1. Опремање Оружаних снага БиХ са новим средствима,
2. Унапређење система обуке и школовања,
3. Интензивније учествовање у међународним војним операцијама, посебно у операцијама подршке миру,

б) Циљеви усмјерени на уређење нормативно-правног оквира:

1. Израда персоналних и материјалних формација команди и јединица Оружаних снага БиХ,
2. Ажурирање нормативно-правних регулатива, у складу са новим одбрамбеним и оперативним концептом Оружаних снага БиХ,
3. Успостављање система резерве Оружаних снага БиХ,

ц) Циљеви усмјерени на повећање ефикасности Оружаних снага БиХ:

1. Пријем и обука новог војног и цивилног персонала у Оружане снаге БиХ,
2. Размјештај команди и јединица Оружаних снага БиХ на перспективним локацијама и предаја неперспективних локација цивилним структурама,
3. Рјешавање вишкова и неперспективног наоружања и војне опреме.

Између осталог, Предсједништво БиХ је ради провођења Прегледа одбране са његовим интегралним дијелом План развоја и модернизације Оружаних снага БиХ усвојило документ Програм реформи БиХ којим је за институције одбране утврђена обавеза провођења следећих активности: развој способности за извршење законских задатака и додијелених мисија; испуњавање циљева у области безбједности и одбране; обезбјеђење високог нивоа сарадње са НАТО и ЕУ и испуњавање обавеза БиХ на путу ка европским и евроатлантским интеграцијама; обезбјеђење ефикасног планирања и управљања расположивим одбрамбеним ресурсима; развој НАТО компатибилне и интероперабилне структуре Оружаних снага БиХ у складу са државним потребама и могућностима; развој способности за слање у мисије у иностранство; развој ефикасне команде и контроле и способности за подршку операцијама; развој способности снага кроз систем обуке и доктрине за употребу Оружаних снага БиХ; развој и унапређење одбрамбене сарадње.

ПОГЛАВЉЕ IV. ВИЗИЈА, МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И НАЧЕЛА ИНСТИТУЦИЈА ОДБРАНЕ

1. Визија и мисија институција одбране

Визија институција одбране је ефикасан одбрамбени систем БиХ, као дио безбједносног система БиХ, интегрисан у систем колективне одбране интероперабилан са НАТО и у систем међународне безбједности. Наведено подразумејева стални развој способности и спремности институција одбране, тежишно развој модерних Оружаних снага БиХ, као најважнијег оперативног дијела одбрамбеног система БиХ, које ће бити способне и спремне да ефикасно извршавају задатке дефинисане Законом о одбрани БиХ, испуне државне циљеве из области безбједности, одбране и спољне политике и одговоре на безбједносне и одбрамбене изазове, ризике и пријетње. Оружане снаге БиХ ће бити приуштивне, добро опремљене, мобилне снаге добро обучених и мотивираних војника, под водством високо квалификованих официра и подофицира, подржаних стручним и професионалним цивилним кадром. Те снаге, укључујући и резервне снаге, бит ће интероперабилне и компатибилне са снагама НАТО.

Мисија институција одбране је стварање, развој и одржавање одбрамбеног капацитета БиХ у циљу обезбјеђења ефикасног одбрамбеног система БиХ. Наведено подразумејева подузимање свих потребних административних, организацијских, оперативних и других активности усмјерених на успјешно функционисање институција одбране како би се обезбједила заштита суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и међународног субјективитета БиХ, пружила војна одбрана БиХ и њеним држављанима у случају напада, пружила војна помоћ цивилним органима у случају природних и других несрећа, пружило

допринос у деминирању у БиХ, пружио војни допринос БиХ у међународним активностима одржавања мира и безбједности, унаприједили циљеви спољне политике БиХ, испуниле међународне обавезе БиХ из области одбране и реализовали други задаци додијељени институцијама одбране.

2. Циљеви институција одбране

У складу са визијом и мисијом институција одбране, примарни циљ институција одбране у средњорочном и дугорочном периоду је развијати, унаприједити и одржати властите способности, спремност и капацитете за ефикасно извршење законских задатака и испуњавање циљева и опредјељења БиХ у области безбједности, одбране и спољне политике.

У погледу развоја одбрамбених способности, примаран је наставак развоја мобилних, обучених, опремљених и мотивираних Оружаних снага БиХ. Кроз стални развој властитих способности и спремности потребно је обезбједити да Оружане снаге БиХ на ефикасан начин извршавају законом дефинисане задатке, подрже општи друштвени развој и стабилност, пруже помоћ цивилним органима у широком спектру функција у складу са законом, подрже евроатлантске и европске интеграцијске процесе БиХ, пруже допринос међународним настојањима одржавања мира и безбједности, те реализују утврђене државне циљеве и друге додијељене задатке и мисије.

Примарни циљ институција одбране потребно је остваривати кроз планирање и реализацију слjedeћих специфичних циљева:

1) Развој и унапређење оперативних способности Оружаних снага БиХ и достизање међународних стандарда

За достизање овога специфичног циља потребно је планирати и реализовати буџетски програм „Војна одбрана“ и у оквиру истог пројекте који се односе на:

- обуку и професионални развој,
- деминирање и уништавање НУС/ЕОД,
- пружање војне помоћи и сарадњу са цивилним органима у случају природних и других катастрофа и несрећа,
- одржавање постојећих, изградњу стационарних и опремање мобилним системима С4,
- рјешавање вишкова наоружања, муниције и минско-експлозивних средства (даљем тексту: НМиМЕС),
- планирање, аналитику и извјештавање,
- израду и примјену системских докумената,
- модернизацију и занављање наоружања и војне опреме,
- општу логистичку подршку и остала инвестицијска улагања,
- управљање персоналним ресурсима,
- управљање материјалним ресурсима,
- провођење НАТО норми у области складиштења.

2) Провођење обавеза из операција колективне безбједности

За достизање овога специфичног циља потребно је планирати и реализовати буџетски програм "Операције колективне безбједности" и у оквиру истог пројекте који се односе на:

- учешће у UN, NATO, EU или снагама коалиције у операцијама подршке миру и другим међународно одобреним операцијама безбједности и стабилности,
- логистичку подршку снагама у операцијама колективне безбједности,
- обуку и провјеру јединица у припреми за операције колективне безбједности.

3) Испуњавање обавеза из међународне сарадње и јачање војно-дипломатске препознатљивости БиХ у иностранству

За достизање овога специфичног циља потребно је планирати и реализовати буџетски програм "Међународна сарадња" и у оквиру истог пројекте који се односе на:

- војно-дипломатско представљање БиХ у иностранству,
- испуњавање обавеза у оквиру NATO/PfP,
- реализацију програма билатералне и мултилатералне сарадње у области одбране,
- испуњавање циљева спољне политике и међународних обавеза БиХ у области одбране.

Такође, у сврху достизања главног и специфичних циљева институција одбране, потребно је планирати и реализовати буџетски програм „Администрација“ и у оквиру истог одговарајуће пројекте. За благовремено планирање, праћење и извршење буџетских програма и пројеката одговорни су програм менаџери институција одбране.

3. Начела дјеловања институција одбране

Начела дјеловања институција одбране у извршењу законских задатака, испуњавању циљева БиХ у области безбједности, одбране и спољне политике и испуњавању циљева институције одбране су:

- законитост (заснованост на закону и подзаконским актима),
- ефикасност (правовременост, тачност и позитиван резултат),
- економичност (највиши учинак уз најмање трошкове),
- приуштивост (усаглашеност могућности, потреба и расположивих ресурса),
- рационалност (осмишљена и примјерена употреба расположивих ресурса),
- континуираност (непрекидност процеса и дјеловања),
- прилагодљивост (могућност дјеловања у промијењеним околностима),
- одговорности (извршење задатака и остваривање циљева из надлежности и дјелокруга рада),
- транспарентност (укљученост свих актера у процес доношења одлука у складу са прописима и доступност релевантних информација властима и јавности),
- интероперабилност и компатибилност са NATO (усаглашеност са NATO нормама и праксом).

У вршењу послова из надлежности институције одбране ће остваривати сарадњу са:

- институцијама власти и органима управе у БиХ,
- структурама NATO у сједишту и NATO Штабом у Сарајеву,
- EU у сједишту, Делегацијом EU у БиХ и EUFOR,
- UN у сједишту и Уредом UN програма за развој у БиХ (UNDP),
- OSCE у сједишту и Мисијом OSCE у БиХ,
- другим регионалним, мултинационалним и иностраним безбједносним и одбрамбеним организацијама, структурама, форумима и партнерским државама,
- невладиним сектором и академском заједницом, према потреби.

ПОГЛАВЉЕ V. ПРИОРИТЕТИ ОДБРАМБЕНОГ ПЛАНИРАЊА

Институције одбране ће у сврху сталног развоја одбрамбених способности и спремности, ефикасног извршења законских задатака, испуњавања државних циљева у области безбједности, одбране и спољне политике и испуњавања циљева институција одбране планирати и реализовати активности према следећим приоритетима и стратешким правцима развоја, уз одговарајућу алокацију средстава из буџета одбране за њихову реализацију у складу са могућностима и буџетским ограничењима:

Одбрана БиХ

Законски циљеви развоја и задаци институција одбране су обезбјеђење суверенитета, територијалног интегритета, независности и међународног субјективитета БиХ и пружање војне одбране БиХ и њеним држављанима у случају напада.

Постизање способности и спремности за реализацију циљева и задатка одбране државе је приоритетно, те у овој области са највећим значајем планирати и провести следеће активности:

- обезбједити достизање захтијеваних нивоа обучености, кондиционирање и периодичне провјере обучености команди и јединица Оружаних снага БиХ,
- провести план мјера за отклањање недостатака и обезбјеђење највишег степена борбене спремности Оружаних снага БиХ,
- обезбједити провођење Плана развоја и модернизације Оружаних снага БиХ кроз годишње, средњорочно и вишегодишње планирање,
- анализирати стање и вршити израду докумената из области величине, структуре и локација Оружаних снага БиХ и ажурирања личне и материјалне формације Оружаних снага БиХ,

- обезбједити извршење процјене војно-политичког окружења БиХ и дефинисати задатке и начин употребе свих одбрамбених структура кроз развој доктринарних и осталих докумената,
- обезбједити развој капацитета за надзор и заштиту ваздушног простора, противваздушну одбрану, пренос и интеграцију података и слике из ваздушног простора у реалном времену у центре командовања и контроле, укључујући беспилотне летјелице, активно учешће у управљању и заштити ваздушног простора у сарадњи цивилним структурама у БиХ, Европском цивилно-војном организацијом за подршку ваздухопловству (EUROCONTROL) и NATO, те провођење пројеката Размјена података о ситуацији у ваздушном простору (ASDE) и Управљање ваздушним простором (ASM),
- хармонизовати развој видова Оружаних снага БиХ,
- наставити са активностима уређења пуковског система Оружаних снага БиХ,
- обезбједити увођење и интеграцију резервног састава у структуру Оружаних снага БиХ,
- обезбједити развој способности и капацитета за С4, *cyber* одбрану и безбједност С4 комуникација у институцијама одбране као и у оквиру војног представљања БиХ у иностранству и учешћа Оружаних снага БиХ у операцијама подршке миру, управљање информацијама и компјутерском технологијом, занављање телекомуникацијске и информатичке опреме, управљање електромагнетним спектром и администрирање система е-Пословање,
- обезбједити реализацију активности из области професионалног развоја, унапређења одговорности и компетенција, те управљања каријером и људским потенцијалом институција одбране,
- унаприједити систем школовања, обуке и стручно-специјалистичког усавршавања, при чему посебну пажњу посветити развоју и занављању ваздухопловног кадра у складу са Студијом школовања пилотског и ваздухопловно-техничког кадра за потребе Оружаних снага БиХ од 19.06.2018. године, као и развоју и занављању кадрова других дефицитарних специјалности,
- обезбједити развој ефикасног система попуне институција одбране и квалитетне замјене персонала кроз унапређење процедура и капацитета за пријем, обуку, едукацију и вођење кроз каријеру, укључујући јачање капацитета центара за регрутовање и транзицију
- наставити са активностима јачања интегритета, смањења ризика и борбе против корупције, те промовисања и примјене принципа интегритета, транспарентности и одговорности у институцијама одбране, јачања капацитета и остваривања функција Генералног инспектората, те уочавања и отклањања појава које штете моралу, ефикасности и угледу институција одбране,
- обезбједити ефикасну војно-обавјештајну подршку за реализацију задатака Оружаних снага БиХ са тежиштем на операцијама подршке миру, успоставу војно-обавјештајне структуре у складу са NATO праксом, развој војно-обавјештајних дисциплина, стављање у функцију Система за обавјештајни рад, надгледање, одређивање циљева и извиђање (ISTAR) и обуку припадника војно-обавјештајног рода,
- унаприједити функционисање Оперативног центра за командовање и контролу у институцијама одбране БиХ (ОЦК2ИО),
- унаприједити мјере безбједности и заштите припадника и имовине институција одбране.

У циљу подршке активностима одбране државе и обезбјеђења континуираног функционисања и унапређења функционалности одбрамбеног система, реализовати следеће активности:

- обезбједити управљање процесима функционисања институција одбране БиХ кроз активности Стручног колегија Министарства одбране БиХ,
- обезбједити провођење активности на спрјечавању ширења ЦОВИД-19,
- обезбједити регулисање животног, здравственог и пензијско-инвалидског осигурања, побољшање здравствене заштите, повећање материјалног и финансијског стандарда живота и рада, те рјешавање питања из радно-правног статуса припадника институција одбране, у сарадњи са надлежним институцијама,
- наставити са провођењем Перспектива програма транзиције и збрињавања персонала и Политике заштите менталног здравља и психосоцијалне асистенције,
- обезбједити претпоставке за развој научних и истраживачких капацитета за потребе одбране,

- обезбједити медијску презентацију и афирмисање одбрамбеног система и институција одбране те промоцију војног позива кроз транспарентно информисање јавности, укључујући развој система Стратешког комуницирања (STRATCOM) и концепта персоналних комуникација и информација у институцијама одбране,
- обезбједити развој спорта и физичког вјежбања у Оружаним снагама БиХ и учешће у активностима Међународног савјета војних спортова (CISM) и другим такмичењима,
- обезбједити извршење интерне ревизије, координацију са екстерном ревизијом и сарадњу у изради и провођењу Интегралног акционог плана по извјештајима екстерне ревизије,
- подузети активности на ажурирању постојећих и изради нових законских рјешења у области одбране, као и активности на елиминисању колизија у законским рјешењима на државном и ентитетским нивоима које имају утицај на област одбране,
- обезбједити реализацију активности из области административних и правних послова: рјешавање радно-правних, управно-правних и других спорова, протоколарне активности, општи и заједнички послови подршке институцијама одбране, послови писарнице-архиве и модула е-писарница,
- реализовати мјере и активности вјерских служби у институцијама одбране с циљем остваривања вјерских слобода, организовања вјерског живота и задовољавања вјерских потреба припадника институција одбране у складу са специфичностима сваке од вјера,
- обезбједити интеграцију, укљученост и интегритет равноправности сполова у Министарству одбране и Оружаним снагама БиХ и реализацију Динамичког плана имплементације закључака Конференције Мрежа начелника штабова „Жене, мир и безбједност” (у даљем тексту: WPS CHOD Network), усклађено са Законом о равноправности сполова у БиХ, РГ 0013, Акционим планом за имплементацију Политике Програма сарадње НАТО и Савјета евроатлантског партнерства (НАТО/ЕАРС) о женама, миру и безбједности, Акционим планом за имплементацију Резолуције Савјета безбједности UN 1325 (UNSCR 1325), Гендер акционим планом БиХ и закључцима Конференције WPS CHOD Network,
- подузети мјере на превенцији настанка и отклањању посљедица ванредних догађаја у Оружаним снагама БиХ,
- реализовати активности из области реформе јавне управе у БиХ,
- проводити интерресорне активности из области безбједности и одбране у сарадњи са надлежним институцијама и органима у БиХ, те релевантним међународним и иностраним актерима.

Реформске активности

У циљу даљег развоја способности и унапређења функционисања институција одбране, обезбједити наставак реформских активности у одбрамбеном систему у складу са документом Преглед одбране са Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ и документом Програм реформи БиХ.

Провођење реформских активности обезбједити кроз имплементацију Одлуке Предсједништва БиХ о величини, структури и локацијама Оружаних снага БиХ од 24.11.2016. године, Плана имплементације документа „Преглед одбране“, Акционог плана имплементације „Плана развоја и модернизације Оружаних снага БиХ 2017.-2027.“ и Оквирног плана имплементације документа “Програм реформи БиХ” из надлежности Министарства одбране и Оружаних снага БиХ.

Важно начело реформских активности је модернизација Оружаних снага БиХ и постизање интероперабилности и компатибилности са оружаним снагама земаља чланица НАТО. Наведено подразумијева стандардизацију и унификацију наоружања и војне опреме, те оперативних и административних процедура. Реформске активности проводи у сарадњи са НАТО, имајући у виду искуства НАТО/PfP земаља и специфичности БиХ.

У складу са усвојеним реформским рјешењима обезбједити:

- провођење нове организацијске структуре Министарства одбране БиХ и нове личне и материјалне формације Оружаних снага БиХ,

- провођење Студије развоја свих перспективних локација у складу са новом организацијом и размештајем Оружаних снага БиХ и Плана развоја, модернизације и управљања инфраструктуром, укључујући инфраструктурно уређење перспективних локација за размјештај команди и јединица Оружаних снага БиХ и дислокацију материјално-техничких средстава (у даљем тексту: МТС) на перспективне локације,
- провођење пројеката модернизације Оружаних снага БиХ и набавку наоружања, опреме и МТС,
- ажурирање докумената у складу са новом организацијско-формацијском структуром Оружаних снага БиХ са акцентом на концепт и шему логистичке и инжињеријске подршке,
- ажурирање постојећих и израду нових прописа и других докумената из области одбране
- припрему и предају неперспективних локација цивилним органима.

Уз наведено, у континуитету вршити анализу мисија Оружаних снага БиХ, капацитета за њихово провођење и приуштивности структуре снага, те кроз реализацију других потребних активности обезбједити остваривање свих циљева у оквиру реформског процеса развоја институција одбране и достизања захтијеваних способности Оружаних снага БиХ.

Поред средстава у буџету одбране, реализација утврђених реформских активности захтијеваће додатно финансирање. Стога је потребно обезбједити правовремено планирање и потпуну реализацију буџета одбране, те провођење одобрених и израду и одобравање нових вишегодишњих пројеката капиталних улагања у области одбране. У том циљу, неопходно је остварити интензивну сарадњу са надлежним институцијама БиХ како би се обезбједила потребна финансијска средства за реализацију реформских активности према утврђеним приоритетима и динамици. Имајући у виду стање и спремност расположивог наоружања, борбене и неборбене технике, средстава, опреме, објеката и инфраструктуре, од наведеног зависи одржавање и унапређење оперативних способности Оружаних снага БиХ за извршење законских задатака и додијеливаних мисија.

При утрошку одобрених финансијских средстава за реализацију Акционог плана имплементације „Плана развоја и модернизације Оружаних снага БиХ 2017.-2027.“, а како би се задржале и унаприједиле оперативне способности Оружаних снага БиХ, тежиште дати на набавку средстава транспорта (хеликоптери, моторна возила, лако оклопно возило пјешадије-точкаши), опремање декларисаних јединица, набавку опреме за борбу против тероризма и за помоћ цивилним структурама власти, набавку противоклопних средстава, набавку средстава ваздушног осматрања и јављања, те набавку инжињеријских средстава.

NATO и EU

Стратешки циљеви и опредјелјења БиХ у односу на НАТО и ЕУ утврђени су Законом о одбрани БиХ и релевантним одлукама и документима БиХ из области безбједности, одбране и спољне политике. У складу са наведеним, тежиште дјеловања по питањима из области одбране у односу на НАТО и ЕУ усмјерити на реализацију сљедећих активности:

- обезбједити испуњавање свих обавеза БиХ у оквиру процеса и програма сарадње са НАТО, у складу са законом, документима које је БиХ доставила НАТО, стратешким документима БиХ и преузетим обавезама БиХ,
- обезбједити провођење и учешће у изради наредних верзија документа Програм реформи БиХ, те обезбједити израду и провођење PARP процјене и PG, као и провођење свих програма, механизма и инструмената сарадње БиХ и НАТО,
- обезбједити партиципацију у НАТО структурама, NATO/PfP обуци и вјежбама, те координацију у припремама NATO/PfP активности у БиХ,
- обезбједити постизање интероперабилности елемената одбрамбеног система БиХ са земљама чланицама НАТО и као стални задатак усвајати НАТО норме и уобичајену праксу обзиром да ће модернизација снага и достизање НАТО интероперабилности бити дугорочан процес,
- обезбједити учешће декларисаних јединица Оружаних снага БиХ у НАТО вођеним операцијама, те активно наставити провођење Концепта оперативних способности (у даљем тексту: OCC E&F) у Оружаним снагама БиХ и декларисање нових јединица у базен снага,

- обезбједити сарадњу са Евроатлантским центром за координацију одговора на катастрофе (EADRCC) преко надлежних институција БиХ,
- обезбједити учешће у НАТО Процесу убрзане ваздушне мобилности (RAM), NATO програмима и иницијативама Наука за мир и безбједност (SPS), Изградња интегритета (BI), Унапређење едукације у одбрамбеном сектору (DEEP), Иницијатива за интероперабилност партнерства (PII), Програм војне обуке и вјежби (MTEP), Мени за партнерску сарадњу (PCM), као и укључивање у нове NATO програме и иницијативе,
- пружити допринос институцијама БиХ и из надлежности институција одбране обезбједити ефикасну и потпуну реализацију послова из области европских и евроатлантских интеграција БиХ,
- обезбједити подршку активностима EUFOR и пружити помоћ институцијама БиХ у преносу надлежности са EUFOR, имајући у виду да су стварање стабилног и безбједног окружења и с тим у вези по стицању услова окончање операције „ALTHEA” општи безбједносни циљеви БиХ и показатељ државних способности за европске и евроатлантске интеграције,
- обезбједити интензивну сарадњу са EUFOR у областима обуке и вјежби Оружаних снага БиХ, рјешавања вишкова и управљања залихама НМиМЕС, деминирања, кориштења локација Оружаних снага БиХ за потребе EUFOR и у другим областима,
- обезбједити испуњавање циљева, прихватање организацијских механизма и реализацију активности из области CFSP и CSDP у контексту опредјељења БиХ за чланство у ЕУ и тиме за интеграцију у одбрамбене структуре ЕУ,
- обезбједити сталну сарадњу и дијалог са ЕУ о безбједносним и одбрамбеним питањима користећи могућност учешћа БиХ у пројектима ЕУ Сталне структуралне сарадње у безбједности и одбрани (у даљем тексту: PESCO), те у том смислу искористити могућности према којој државе чланице ЕУ могу позвати друге земље да учествују у пројектима PESCO, посебно у погледу јачања инструмената за размјену информација, координације дјеловања и сарадње држава чланица ЕУ и НАТО са државама Западног Балкана.

Операције и обука

У циљу успјешног извођења операција Оружаних снага БиХ, те ефикасне обуке као предуслова успјешних операција, посебну пажњу посветити:

- усвајању и примјени оцјењивања спремности Оружаних снага БиХ у складу са OCC E&F, континуираном ажурирању постојећих и изради нових докумената из области операција и обуке са циљем достизања NATO интероперабилности,
- подузимању активности на опремању, обучавању и достизању пуне оперативне способности јединица Оружаних снага БиХ у складу са NATO стандардима,
- провођењу PG усмјерених на операције и обуку,
- припреми за учешће у операцијама подршке миру и другим активностима у иностранству
- занављању и развоју кадра дефицитарних специјалности (пилоти и други ваздухопловно-технички кадар, кадрови логистичке специјалности, деминери и др.),
- оспособљавању за противминско дјеловање у БиХ и уништавање НУС/ЕОД, укључујући структурирање Центра за противминско дјеловање и НУС/ЕОД Оружаних снага БиХ,
- развоју способности и капацитета за пружање војне помоћи цивилним органима у реаговању на природне и друге несреће и за друге активности помоћи цивилним органима,
- развоју способности и капацитета за извођење медицинске евакуације (у даљем тексту: MEDEVAC) ваздушним путем и активности трагања и спасавања (у даљем тексту: SAR),
- развоју и унапређењу посебних способности за учешће у UN, NATO i EU вођеним операцијама,
- развоју способности за препознавање и одговор на савремене безбједносне изазове, ризике и пријетње, укључујући способности за учешће у управљању кризама и планирању за ванредне ситуације, имајући у виду актуелну праксу UN, NATO i EU у области управљања кризама,
- дефинисању потребе за међународно спонзорисаном обуком,

- обуци припадника институција одбране из етике, професионализма, изградње интегритета и борбе против корупције, стандарда, права и обавеза понашања лица у одбрамбеном сектору.

Обуку, едукацију и вјежбе Оружаних снага БиХ реализовати кроз сљедеће главне активности:

- дефинисање Годишњег плана обуке и других потребних планова обуке,
- професионални развој, школовање и стручно-специјалистичко усавршавање,
- извођење вјежби команди и јединица, укључујући учешће у НАТО, EU, регионалним и другим међународним вјежбама, као и учешће у здруженим вјежбама борбених јединица, јединица борбене подршке и јединица служби борбене подршке,
- улога земље домаћина за међународне вјежбе и конференције,
- индивидуална и колективна обука са циљем развоја способности и спремности за извршење законских задатака и додијелиених мисија,
- предупутна обука јединица у циљу развоја способности за учешће у операцијама подршке миру и операцијама колективне безбједности,
- реализација заједничке војне обуке са мултинационалним батаљонима EUFOR (MNB EUFOR),
- реализација обуке са Одјељењем за обуку EUFOR и мобилним тимовима EUFOR за обуку (MTT EUFOR),
- праћење борбене спремности,
- интензивирање учења страних језика, тежишно енглеског, са акцентом на персонал за учешће у операцијама подршке миру,
- обука у кориштењу информационих технологија,
- едукација и обука специјалиста за односе са јавношћу.

Систем обуке и школовања Оружаних снага БиХ треба укључивати обуку и школовање персонала, штабова и јединица кроз: идентификовање дефицитарних специјалности, институционализовање едукације и интензивирање занављања кадрова; примјену НАТО стандарда у планирању и извођењу обуке и школовања; прикупљање и провођење научених лекција; кориштење симулацијских технологија; модернизацију и унапређење властитих капацитета за обуку.

Планирање и извођење обуке треба да обезбједи потребне способности појединаца и јединица за учествовање у операцијама у земљи и ван земље. У том смислу, обука мора бити функционална и прилагођена садашњим и будућим изазовима, мисијама и задацима Оружаних снага БиХ и система одбране у цјелини. Такође, овај систем мора да буде усмјерен на достизање стандарда интероперабилности, ради извршавања мисије и задатака у оквиру система колективне безбједности.

Помоћ цивилним органима и цивилно-војна сарадња

У циљу извршења законског задатка пружања помоћи цивилним органима у реаговању на природне и друге несреће, као и доприноса у изградњи стабилног и безбједног окружења и другим активностима подршке цивилним органима у складу са законом, реализовати сљедеће активности:

- обезбједити ефикасну помоћ Оружаних снага БиХ цивилним органима у реаговању на природне и друге несреће, укључујући помоћ у MEDEVAC, SAR, деминирању и уништавању НУС/ЕОД и борби против тероризма,
- развијати способности, спремност и капацитете Оружаних снага БиХ за адекватну подршку и успјешан одговор на цивилне кризне ситуације у којима су угрожени животи и здравље људи, материјална добра и околице, при чему посебан акценат дати на развој способности Оружаних снага БиХ за извођење заједничких операција а потом и мултинационалних операција,
- у сарадњи са Министарством безбједности БиХ обезбједити учешће у пројекту “Напредна регионална координација у несрећама у земљама Западног Балкана”, укључујући кориштење Система командовања инцидентима сљедеће генерације (NICS), опремање потребним МТС за кориштење NICS система и сарадњу са EADRCC,

- обезбједити опремање средствима за пружање помоћи цивилним органима, укључујући беспилотне летјелице за обезбјеђење преноса слике из ваздушног простора у реалном времену,
- унаприједити допринос Оружаних снага БиХ у противминским акцијама у БиХ, провести Стратегију противминског дјеловања Оружаних снага БиХ за период до 2025. године, те унаприједити обуку и сарадњу у хуманитарном деминирању, посебно на регионалном нивоу,
- уредити област пружања војне помоћи цивилним органима и цивилно-војне сарадње одговарајућим документима система одбране са циљем унапређења система координације, војних аспеката управљања кризним ситуацијама, цивилне подршке војним операцијама и планског приступа активностима,
- разматрати могућности контролисаног стављања на располагање одговарајућих ресурса и капацитета Оружаних снага за потребе цивилних органа у складу са законом,
- провести Стратегију БиХ за превенцију и борбу против тероризма и припадајући акциони план, укључујући доградњу Плана цивилно-војне сарадње у одговору на тероризам, те провести Стратегију за контролу SALW у БиХ и припадајући акциони план.

Операције колективне безбједности

Оружане снаге БиХ су једна од најзначајнијих институција БиХ за пружање доприноса глобалној безбједности и с тим у вези важан инструмент испуњавања циљева спољне политике БиХ и међународно преузетих обавеза БиХ. У циљу наставка овог доприноса и афирмисања Оружаних снага БиХ као инструмента спољне државне политике, реализовати сљедеће активности:

- обезбједити наставак одобреног учешћа војника, подофицира, официра, јединица и контингента Оружаних снага БиХ у: UN Стабилизацијској мисији у Демократској Републици Конго (MONUSCO), UN Мултидимензионалној интегрисаној стабилизацијској мисији у Републици Мали (MINUSMA) и EU Мисији обуке у Централноафричкој Републици (EUTM RCA),
- дефинирати организацију и опремити до 40% персонала Оружаних снага БиХ на начин који ће омогућити њихово упућивање у зоне операција у иностранству,
- обезбједити кроз процес оспособљавања да Оружане снаге БиХ стално имају ангажоване или у готовости за упућивање у операције у иностранству до 8% снага, са тежиштем на развоју Баталјонске групе лаке пјешадије (INF-L-VnG) за учешће у NATO вођеним операцијама и операцијама подршке миру,
- обезбједити да INF-L-VnG буде спремна за други ниво NATO оцјењивања борбене спремности (CREVAL) које ће се провести у 2022. години, те да по стицању сертификата „COMBAT READY” и уласка у OCC E&F базен снага буде спремна за учешће у операцијама од 2023. године, што би у коначници укључивало 8% Оружаних снага БиХ,
- обезбједити обуку, одржавање стеченог нивоа и поновно оцјењивање/реоцјењивање (RE-EVAL) НУС/ЕОД вода и Вода војне полиције на NATO нивоу оцјењивања 2 (NEL-2) у складу са PARP,
- разматрати могућност додатног упућивања опремљених и обучених припадника и јединица Оружаних снага БиХ у операције подршке миру и друге међународно одobreне активности колективне безбједности под окриљем UN, NATO и EU.

Међународна сарадња и међународне обавезе

У сврху унапређења циљева спољне политике БиХ, испуњавања међународних обавеза БиХ из области одбране и афирмације Оружаних снага БиХ као инструмента спољне државне политике, у области међународне одбрамбене сарадње реализовати сљедеће активности:

- обезбједити одржавање постојећег и проширење војно-дипломатског и војног представљања БиХ у међународним безбједносним и одбрамбеним организацијама и другим државама,
- обезбједити континуирано испуњавање међународних обавеза БиХ у области одбране у складу са резолуцијама Савјета безбједности UN, војнополитичким документима OSCE и преузетим обавезама у оквиру NATO и EU интеграцијског процеса БиХ,

- обезбједити планирање и учешће Оружаних снага БиХ у међународним и војним вјежбама у иностранству, укључујући организовање међународних војних вјежби и обуке у БиХ користећи капацитете Центра за обуку за операције подршке миру (PSOTC) и друге капацитете Оружаних снага БиХ,
- оснажити учешће у раду међународних, мултинационалних, регионалних и иностраних безбједносних и одбрамбених организација и структура,
- ојачати регионалну сарадњу, посебно са сусједним земљама, кроз учешће у регионалним иницијативама - Америчко-јадранска повеља (А-5), Иницијатива министара одбране земаља Југоисточне Европе (SEDM), Конференција начелника генералштабова балканских земаља (В-9), Регионални центар за верификацију и помоћ у провођењу контроле наоружања (RACVIAC), као и кроз учешће другим иницијативама и форумима,
- обезбједити планирање и извршење пасивних квота у БиХ и активних квота у иностранству у оквиру активности провођења инспекцијског режима, режима провјере и посматрачких летова у складу са одредбама Споразума о субрегионалној контроли наоружања, Бечког документа 2011 и Уговора о отвореном небу,
- обезбједити реализацију обавеза из области контроле наоружања, мјера за изградњу повјерења и безбједности и спријечавања ширења оружја за масовно уништавање,
- обезбједити разматрање понуда за помоћ и донације у оквиру билатералне и мултилатералне сарадње према приоритетима институција одбране,
- интензивирати постојећу и проширити одбрамбену сарадњу са међународним безбједносним и одбрамбеним организацијама и партнерским државама у свим областима од значаја за одбрамбени систем БиХ,
- наставити и оснажити сарадњу са партнерским државама, међународним организацијама и институцијама у области јачања интегритета - ВІ, превенцији и борби против корупције (Центар за изградњу интегритета у одбрамбеном сектору из Осла (CIDS), OSCE, NATO, EUFOR, UNDP, Transparency International итд.).

Логистика

У циљу обезбјеђења редовног функционисања институција одбране, те правовременог и ефикасног извршења законских задатака и додијелених мисија у БиХ и иностранству, наставити развијати и унапређивати систем логистичке подршке. С тим у вези, реализовати сљедеће активности:

- обезбједити непрекидност функционисања опште логистичке подршке, планирања логистичких потреба и додјеле потребних ресурса командама и јединицама Оружаних снага БиХ,
- побољшати систем управљања залихама и ланцем снабдијевања правовременим извјештавањем, планирањем попуне недостајућим МТС и стављањем у функцију властитих капацитета,
- обезбједити одржавање и ремонт борбене, неборбене и ваздухопловне технике и побољшати систем одржавања МТС приоритетно стављањем у функцију властитих капацитета,
- обезбједити текуће и инвестиционо одржавање објеката и инфраструктуре,
- обезбједити потпуну реализацију јавних набавки кроз правовремену израду Плана јавних набавки, тендерске документације и техничких услова за набавке, правовремено покретање набавки, унапређење уговарања, достављања оквирних споразума, уговора и наруџбеница, те континуирану анализу набавки и по потреби измјене Плана јавних набавки,
- обезбједити приоритетно набавку средстава класе I, класе II и енергената за загријавање,
- унаприједити систем јавних набавки ангажовањем тактичко-техничких носиоца у процесу планирања, а посебно у набавци: средстава класе V неопходних за поуну и формирање борбених комплеката, индивидуалне и специјалистичке опреме, те услуга одржавања комплексних система борбене и неборбене технике, МТС, инфраструктуре и објеката,
- провести и унапређивати пројекте за побољшање извршења Плана јавних набавки: примјена модула планирања логистичких потреба и модула набавке и уговарања, Логистички информацијски систем (LogIS), кодификација и додјела националног номенклатурног броја МТС укључујући тактичко-техничке услове, те други потребни пројекти,

- обезбједити модернизацију и занављање наоружања, војне опреме и средстава у складу са Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ и захтјевима НАТО интероперабилности, кроз планирање и реализацију набавки на годишњем, средњорочном и вишегодишњем нивоу,
- наставити са реализацијом пројеката везано за набавку нових и унапређење оперативности постојећих моторних возила, набавку нових, модернизацију и ремонт постојећих хеликоптера, набавку стационарних и мобилних система за С4, набавку система и опреме за надзор и заштиту ваздушног простора, те набавку опреме и средстава за трагање и спасавање, атомско-биолошко-хемијску-одбрану (АБХО), деминирање и уништавање НУС/ЕОД, пружање медицинске подршке и MEDEVAC,
- наставити са предајом неперспективне непокретне војне имовине и непотребне остале покретне имовине цивилним структурама, укњижавањем перспективне непокретне војне имовине на БиХ, инфраструктурним уређењем перспективних локација и дисколатијом МТС на исте, те рјешавањем вишкова НМиМЕС, вишкова опреме и застарјелих нерентабилних средстава,
- обезбједити израду и провођење Студије развоја свих перспективних локација у складу са новом организацијом и размештајем Оружаних снага БиХ и Плана развоја, модернизације и управљања инфраструктуром, укључујући развој инфраструктурних стандарда и пројеката,
- дефинисати оквир и временску динамику успостављања стратешких, оперативних и тактичких резерви институција одбране,
- израдити листу роба, услуга и радова који су изузети из Закона о јавним набавкама и који ће се набављати у складу прописима који уређују наведену област,
- обезбједити контролу квалитета роба, услуга и радова који се набављају за институције одбране,
- наставити са реализацијом пројеката са циљем повећања безбједности складиштења НМиМЕС у складу са НАТО стандардима,
- наставити са јачањем медицинске подршке Оружаних снага БиХ, активностима у оквиру Балканских медицинских снага (ВМТФ), активностима спријечавања ширења ЦОВИД-19 и активностима јачања санитетско-ветеринарске заштите,
- обезбједити развој НАТО система стандардизације, кодификације и контроле квалитета,
- обезбједити прихват одобрене стране војне помоћи и донација и исте усмјеравати према приоритетима институција одбране.

Финансије и буџет

Успјешна реализација одбрамбених активности захтијева адекватно и правовремено финансирање. Стога је непоходно обезбједити стабилно годишње финансирање институција одбране БиХ. У наведеном циљу, реализовати сљедеће активности:

- прилагодити буџет одбране расположивим средствима равнајући се фискалним ограничењима и економским могућностима БиХ, те креирати финансирање одбране на дужи период,
- тежити повећању буџета одбране са потенцијалном стопом раста бруто друштвеног производа (у даљем тексту: БДП),
- успоставити листу приоритета финансирања у складу са програмским приоритетима, међународним обавезама БиХ из области одбране и НАТО интеграцијским процесом БиХ,
- настојати обезбједити сљедећу орјентациону структуру буџета одбране за 2023. годину, имајући у виду ограничења у додјели средстава за потребе одбране: персонални трошкови 80%, оперативни трошкови 15%, развојни пројекти, опремање и модернизација 5%,
- обезбједити постепено повећање удјела средстава у структури буџета одбране за оперативне трошкове, развојне пројекте, опремање и модернизацију,
- настојати на годишњем нивоу обезбједити смањење удјела персоналних трошкова у буџету одбране за 3,5% - 4,5%, те у периоду до 2025. године настојати обезбједити сљедећу орјентациону структуру буџета одбране: персонални трошкови 70%; оперативни трошкови 20%; развојни пројекти, опремање и модернизација 10%,

- настојати обезбједити слједећи жељени циљ структуре буџета одбране: око 65% за персоналне трошкове, око 20% за оперативне трошкове и око 15% за развојне пројекте, опремање и модернизацију,
- настојати обезбједити жељени циљ финансијских издвајања за потребе одбране у износу од 2% БДП, у складу са препорукама НАТО,
- обезбједити реализацију одобреног буџета одбране према планираној динамици, изградити потребне оперативне планове и вршити програмско праћење извршења буџета,
- обезбједити благовремену припрему програма финансирања, развијање трогодишњег оквира расхода и израду буџетског захтјева,
- подузети активности на обезбјеђењу финансијских средстава за вишегодишње пројекте капиталних улагања у области одбране, укључујући могућност кориштења неутрошених финансијских средства из годишњег буџета одбране за ову намјену,
- обезбједити израду, ажурирање, усклађивање и провођење докумената из области материјално-финансијског пословања, дефинисања потреба, књиговодства и евиденције, провођења и одржавања софтвера и хардверске подршке за обрачун плата и накнада,
- обезбједити финансијску транспарентност у области одбране,
- обезбједити унапређење система интерне контроле у институцијама одбране кроз израду Студије ризика и управљања ризицима и Стратешког плана за период од 3 године.

Одбрамбено планирање

Достизање пуне функционалности и оперативности свих елемената одбрамбеног система захтијева успоставу ефикасног система одбрамбеног планирања. Уређење наведене области реализовати кроз слједеће активности:

- ажурирати постојеће и изградити нове документе система одбрамбеног планирања усмјерене на развој одбрамбених способности и спремности институција одбране, те у континуитету обезбједити провођење, праћење и ревизију садржаја докумената и програмско-планских активности,
- интегрисати PАРР процјену у систем одбрамбеног планирања и користити као механизам за израду и ажурирање докумената система одбрамбеног планирања,
- обезбједити даљи развој СППБИ са циљем достизања функционалног НАТО компатибилног процеса одбрамбеног планирања,
- обезбједити транспарентно планирање и буџетирање одбране и адекватну координацију између институција БиХ укључених у процес планирања, те уз стабилно буџетирање кроз СППБИ настојати обезбједити поуздану финансијску процјену за период од пет година,
- у циљу јачања капацитета одбрамбених институција у области управљања финансијама и повезивања фазе планирања и програмирања у СППБИ, унаприједити краткорочно и средњорочно стратешко планирање кроз израду и примјену Годишњег програма рада Министарства одбране БиХ и Средњорочног плана рада Министарства одбране БиХ, у складу са прописима Савјета министара БиХ и утврђеном методологијом.

ПОГЛАВЉЕ VI. ПРИОРИТЕТИ ФИНАНСИРАЊА

Институције одбране се континуирано суочавају са недовољним ресурсима за извршење задатака и плански развој одбрамбених капацитета. Основни узрок оваквог стања су недовољна финансијска издвајања за потребе одбране која се крећу испод 1% БДП на годишњем нивоу. Наведено се одражава на неповољну структуру буџета одбране у оквиру којег су финансијска издвајања за персоналне трошкове у протеклом периоду износила до 83%, чиме је онемогућено адекватно финансирање оперативних трошкова и развојних пројеката у области одбране.

Пројекције и трендови у оквиру ДОБ не предвиђају суштинско повећање буџета одбране, при чему ће у најповољнијем односу структура буџета за 2023. годину укључивати финансијска издвајања од око 80% за персоналне трошкове, 15% за оперативне трошкове и 5% за развојне пројекте, опремање и модернизацију. Буџет одбране додатно оптерећују и друга издвајања као што су трошкови обезбјеђења, одржавања и напуштања неперспективних локација. Имајући у виду наведено, за реализацију развојних пројеката, опремање и модернизацију неопходно је

обезбједити додатна финансијска средства, укључујући подузимање активности на омогућавању кориштења неутрошених финансијских средства из буџета одбране за ове потребе.

У условима ограничених ресурса са којима располажу институције одбране, процес одбрамбеног планирања треба бити усмјерен на кључне приоритете како би се остварили државни циљеви у области одбране. С тим у вези, у тренутним околностима недовољног финансирања одбране, приликом планирања активности и трошкова за њихову реализацију неопходно је приоритете финансирања класификовати и планирати према сљедећим приоритетима:

Приоритет 1. Обавезни трошкови

Ови трошкови морају бити обавезно у цјелости планирани и буџетски подржани ради обезбјеђења основног функционисања одбрамбеног система БиХ:

- плате, доприноси и накнаде за одобрено бројно стање према Инструкцији за припрему буџетског захтјева,
- измирење фиксних и режијских трошкова и услуга,
- основно снабдијевање (прехрамбени артикли, униформе, гориво, мазиво и друго снабдијевање неопходно за основно функционисање),
- основно и приоритетно опремање (опрема неопходна за извршење мисија у иностранству, деминирање и друго опремање неопходно за основно функционисање),
- основно одржавање (одржавање средстава, опреме, објеката, инфраструктуре, технике и друго одржавање неопходно за основно функционисање),
- извршење законских задатака и обука Оружаних снага БиХ,
- опремање у складу са Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ.

Приоритет 2. Функционални трошкови

Ове трошкове потребно је обавезно буџетски планирати ради обезбјеђења потпуног функционисања одбрамбеног система БиХ заснованог на постојећим законским и другим обавезама, при чему њихова реализација зависи од одобреног буџета одбране:

- опремање у складу са Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ,
- остало опремање, одржавање, изградња и набавка, укључујући набавку недостајућих средстава класе V за попуну и формирање борбених комплекта,
- школовање и усавшавање,
- развој нових способности и подизање нивоа спремности ради испуњавања PG,
- испуњавање међународно преузетих обавеза БиХ и обавеза у оквиру NATO и EU интеграцијског процеса,
- пружање помоћи цивилним органима,
- војно представљање БиХ и развој међународне сарадње,
- рјешавање вишкова НМиМЕС и војне опреме Оружаних снага БиХ,
- развој информационих система,
- редукција и консолидовање локација Оружаних снага БиХ,
- задовољавање вјерских потреба,
- јачање интегритета припадника институција одбране и борба против корупције,
- медијска презентација и афирмисање одбрамбеног система БиХ,
- трошкови функционисања пуковског система Оружаних снага БиХ,
- транзиција и збрињавање персонала,
- заштита менталног здравља,
- реализација Динамичког плана имплементације закључака Конференције WPS CHOD Network.

Приоритет 3. Развојни трошкови

Ове трошкове обавезно је планирати кроз вишегодишње развојне пројекте у области одбране ради достизања потребне ефикасности и спремности одбрамбеног система БиХ:

- опремање у складу са Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ,
- развој нових способности и подизање нивоа спремности Оружаних снага БиХ,
- стандардизација и модернизација наоружања и војне опреме,
- модернизација објеката, инфраструктуре и технике,
- увођење резервног састава Оружаних снага БиХ.

Приликом израде годишњег буџета одбране, у тренутним неповољним околностима финансирања, обезбједити сљедећу орјентациону структуру финансирања буџетских програма:

- програм „Војна одбрана” око 91,5%,
- програм „Операције колективне безбједности” око 2 %,
- програм „Међународна сарадња” око 1,5%,
- програм „Администрација” око 5%.

ПОГЛАВЉЕ VII. ЗАКЉУЧАК

Процес одбрамбеног планирања се заснива на провођењу Закона о одбрани БиХ и циљева и опредјелења исказаних у стратешким документима БиХ из области безбједности, одбране и спољне политике. Овај процес треба обезбједити стални развој и унапређење способности институција одбране које одговарају потребама и могућностима БиХ и војно-политичком окружењу.

Успјешно функционисање институција одбране и успјешне војне операције захтијевају адекватно финансирање, обучене, спремне, способне и мотивисане снаге, ефикасну организацију и вођење, правремено и оптимално планирање те додјелу потребних ресурса. У том погледу, неопходан је наставак развојног процеса како би институције одбране БиХ и њихов најважнији оперативни дио, Оружане снаге БиХ, биле приуштиве, релевантне и дјелотворне компоненте безбједносне, одбрамбене и спољне политике БиХ и подржале савремене интеграцијске процесе БиХ.

Предстојеће обавезе у оквиру овог процеса укључују одржавање и даљи развој капацитета институција одбране, тежишно развој модерних НАТО интероперабилних и компатибилних Оружаних снага БиХ које су опремљене, способне и спремне да извршавају законске задатке и испуне државне циљеве у области безбједности, одбране и спољне политике. У том смислу, тежишни задаци институција одбране у наредном периоду су:

1. Правремено, потпуно и ефикасно извршење законских надлежности и задатака, програмско-планских активности и других послова из области обезбјеђења одбране државе,
2. Даљи развој способности, спремности и капацитета Оружаних снага БиХ и провођење реформских активности кроз имплементацију документа Преглед одбране са Планом развоја и модернизације Оружаних снага БиХ и документа Програм реформи БиХ,
3. Даљи развој ефикасног, функционалног и оперативног одбрамбеног система:
 - обезбјеђење потребног финансирања институција одбране, унапређење планирања и извршења буџета одбране, те даљи развој СППБИ, Система одбрамбеног планирања и Система управљања одбрамбеним ресурсима,
 - јачање логистичких аспеката одбрамбеног система са тежиштем на унапређењу система јавних набавки, непрекидности опће логистичке подршке, извршењу приоритетних набавки, модернизацији наоружања и опреме, те унапређењу текућег и инвестицијског одржавања МТС, објеката и инфраструктуре,
 - провођење даља израда нормативних, концептуалних, доктринарних и планских докумената система одбране, израда приједлога нових и ажурирање постојећих закона и хармонизација законске регулативе, те израда аналитичких и извјештајних докумената,
 - занављање персонала, посебно кадрова недостајућих специјалности и профила, унапређење система управљања персоналом и развој и провођење система селекције, пријема и обуке војника, подофицира и официра Оружаних снага БиХ,
 - медијска афирмација одбрамбеног система, институција одбране и промоција војног позива,
 - јачање интегритета припадника институција одбране, превенција и борба против корупције,
 - јачање транспарентности и одговорност у раду,
4. Реализација одбрамбених активности:
 - развој способности Оружаних снага БиХ кроз систем обуке, едукације и доктрине употребе снага, планирање и извођење обуке Оружаних снага БиХ, јачање властитих капацитета за обуку и достизање НАТО интероперабилности и компатибилности Оружаних снага БиХ,

- професионални развој и стручно-специјалистичко усавршавање припадника институција одбране,
 - развој и унапређење способности за размјестивост Оружаних снага БиХ, ефикасну команду и контролу и одговарајуће капацитете за подршку операцијама,
 - развој способности за учешће у управљању кризама и планирању за ванредне ситуације,
 - војнообавјештајна подршка мисијама Оружаних снага БиХ, војнообавјештајна и безбједносна сарадња са комплементарним институцијама у БиХ и вршење безбједносних провјера за припаднике институција одбране,
 - учешће у интерресорним радним групама Савјета министара БиХ и активностима сарадње у области безбједности и одбране,
5. Пружање војне помоћи и развој оперативних способности Оружаних снага БиХ за помоћ цивилним органима у реаговању на природне и друге несреће, провођење противминских акција и акција уништавања НУС/ЕОД, те даљи развој цивилно-војне сарадње,
 6. Учесће Оружаних снага БиХ у операцијама подршке миру и операцијама колективне безбједности под окриљем UN, NATO и EU, те учешће у раду војних мултинационалних штабова и међународних структура колективне одбране,
 7. Испуњавање међународних обавеза БиХ у области одбране, провођење активности у оквиру NATO и EU интеграцијског процеса БиХ и висок ниво сарадње са UN, NATO, OSCE и EU те NATO Штабом у Сарајеву и EUFOR,
 8. Рјешавање вишкова НМиМЕС, неперспективне непокретне војне имовине и непотребне остале покретне имовине, уређење и дислокација на перспективне локације, те унапређење безбједности складишта наоружања и војне опреме у складу са NATO стандардима,
 9. Јачање билатералне и регионалне одбрамбене сарадње и сарадње са међународним одбрамбеним и безбједносним организацијама,
 10. Интеграција, укљученост и интегритет равноправности сполова у Министарству одбране и Оружаним снагама БиХ.

У условима недовољног буџета и додјеле ограничених ресурса за потребе институција одбране, плански развој одбрамбених капацитета захтијеваће повећање годишњег буџета одбране и одобрење додатних финансијских средстава за реализацију вишегодишњих развојних пројеката у области одбране. У том правцу, неопходно је да институције одбране учине додатне напоре у сарадњи са надлежним институцијама БиХ.

Институције одбране не смију дозволити неуспјех у процесу прилагођавања своје структуре и способности државним потребама и захтјевима савременог окружења. У том смислу, пред институције одбране се намеће императив сталног усавршавања и јачања властитих способности. Имајући у виду да институције одбране дужи временски период функционишу у рестриктивним финансијским околностима, наведено представља посебан изазов чије превазилажење захтијева рационалну употребу расположивих ресурса како би се подржала реализација приоритетних одбрамбених активности.

Институције одбране ће програмским и планским документима детаљно разрадити дефинисане приоритете из Смјерница. За све приоритете дефинисаће начин и динамику реализације, те потребна финансијска средства која ће у складу са потребама и могућностима адекватно образложити и планирати за потребе израде буџета одбране. Поред дефинисаних приоритета, институције одбране ће у наредном периоду реализовати и друге активности из надлежности у складу са конкретним околностима војно-политичког окружења, захтјевима колективних система одбране и властитим потребама и могућностима. На крају буџетске године, приоритете из Смјерница користити за оцјењивање извршења буџета одбране.

Број: 06-03-8-2114-21/21
Сарајево, 04.01.2022. године

МИНИСТАР

Др. Сифет Поцић

Преглед скраћеница

A-5 (Adriatic Charter) - Америчко-јадранска повеља
АБХО - Атомско-биолошко-хемијска одбрана
ANP (Annual National Programme) - Годишњи национални програм
ASDE (Air Situation Data Exchange) - Размјена података о ситуацији у ваздушном простору
ASM (Airsapace Management) - Управљање ваздушним простором
B-9 (Conference of the Chiefs of General Staffs of the Balkan countries) - Конференција начелника штабова балканских земаља
БДП - Бруто друштвени производ
BI (Building integrity) - NATO Програм Изградње интегритета
БиХ - Босна и Херцеговина
BMTF (Balkan Medical Task Force) - Балканске медицинске снаге
DEEP (Defence Education Enhancement Program) - NATO Програм унапређења едукације у одбрамбеном сектору
ДОБ - Документ оквирног буџета
EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) - Евроатлантски центар за координацију одговора на катастрофе
EAPC (Euro-Atlantic Partnership Council) - Савјет евроатлантског партнерства
ЕК - Европска комисија
EU (European Union) - Европска унија
EUROCONTROL - Европска цивилно-војна организација за подршку ваздухопловству
EUTM RCA - Мисија обуке EU у Централноафричкој Републици
EUFOR (European Union Force in Bosnia and Herzegovina) - Војне снаге EU у БиХ у оквиру операције „ALTHEA”
ID (Intensive Dialogue) - Интензивирани дијалог
Institucije odbrane - Министарство одбране БиХ и Оружане снаге БиХ
INF-L-BnG (Light Infantry Battalion Group) - Батаљонска група лаке пјешадије
IPCP (Individual Partnership and Cooperation Programme) - Индивидуални партнерски програм сарадње
ISTAR (Intelligence, surveillance, target acquisition, and reconnaissance) - Систем за обавјештајни рад, надгледање, одређивање циљева и извиђање
LogIS - Логистички информацијски систем
MAP (Membership Action Plan) - Акциони план за чланство у NATO
MEDEVAC (Medical evacuation) - Медицинска евакуација
MINUSMA - Мултидимензионална интегрисана стабилизацијска мисија UN у Републици Мали
MNB EUFOR (Multinational Battalion EUFOR) - Мултинационални батаљон EUFOR
MONUSCO - Стабилизацијска мисија UN у Демократској Републици Конго
MTEP (Military Training and Exercise Programme) - Програм војне обуке и вјежби
МТС - Материјално-техничка средства
MTT EUFOR (Mobile Training Team EUFOR) - Мобилни тим EUFOR за обуку
NAC (North Atlantic Council) - Сјеверноатлантско савјет NATO
NATO (North Atlantic Treaty Organisation) - Организација сјеверноатлантског уговора
NATO/EAPC (North Atlantic Treaty Organization/Euro-Atlantic Partnership Council) - Програм сарадње NATO и Савјета евроатлантског партнерства
NATO/PfP (NATO/Partnership for Peace) - Програм NATO/Партнерство за мир
NEL-2 (NATO Evaluation Level 2) - NATO оцјењивање ниво 2
NICS (Next Generation Incident Command System) - Систем командовања инцидентима сљедеће генерације

НМиМЕС - Наоружање, муниција и минско-експлозивна средства

НУС - Неексплодирана убојна средства

НУС/EOD (НУС/Explosive Ordnance Disposal) - Уништавање НУС/одлагање експлозивних средстава

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Организација за европску безбједност и сарадњу

ОЦК2ИО - Оперативни центар за командовање и контролу у институцијама одбране БиХ

ОСС E&F (Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) - Концепт оперативних способности, процјена и повратне информације безбједност и сарадњу

PARP (Planning and Review Process) - Процес планирања и ревизије

PG (Partnership Goals) - Партнерски циљеви

PD (Presentation document) - Презентацијски документ

PESCO (Permanent Structured Cooperation) - EU Стална структурална сарадња у безбједности и одбрани

ПИ (Partnership Interoperability Initiative) - Иницијатива за интероперабилност партнерства

PSOTC (Peace Support Operations Training Centre) - Центар за обуку за операције подршке миру

PCM (Partnership Cooperation Menu) - Мени за партнерску сарадњу

RAM (Rapid Air Mobility Process) - NATO Процес убрзане ваздушне мобилности

RACVIAC (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre) - Регионални центар за верификацију и помоћ у провођењу контроле наоружања

RE-EVAL (Re- Evaluation) - NATO поновно оцјењивање/реоцјењивање

SALW (Small Arms and Light Weapons) - Мало оружје и лако наоружање

SAR (Search and Rescue) - Трагање и спашавање

SEDM (South-East Europe Defense Ministerial) - Иницијатива министара одбране земаља Југоисточне Европе

СППБИ - Систем планирања, програмирања, буџетирања и извршења

SPS (Science for Peace and Security) - NATO Програм Наука за мир и безбједност

ССП - Споразум о стабилизацији и придруживању са EU

STRATCOM (Strategic communication) - Стратешко комуницирање

UN (United Nations) - Организација Уједињених нација

UNDP (United Nations Development Programme) - UN програм за развој

UNSCR 1325 (United Nations Security Council Resolution 1325) - Резолуција Савјета безбједности UN 1325 „Жене, мир и безбједност“

C4 (Command, Control, Communications and Computers) - Командовање, контрола, комуникације и компјутери

CIDS (Centre for Integrity in Defence Sector) - Центар за изградњу интегритета у одбрамбеном сектору

CISM (International Military Sports Council) - Међународни савјет војних спортова

ЦОВИД-19 - Корона вирус

CREVAL (Combat Readiness Evaluation) - NATO оцјена борбене спремности

CSDP (Common Security and Defence Policy) - Заједничка безбједносна и одбрамбена политика EU

CFSP (Common Foreign and Security Policy) - Заједничка спољна и безбједносна политика EU

Cyber - простор компјутерске и информатичке технологије и комуникације

WPS (Women, Peace & Security) - Жене, мир и безбједност

WPS CHOD Network (Women, Peace & Security Chiefs of Defence Network) - Мрежа начелника штабова „Жене, мир и безбједност“

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo obrane/odbrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

SMJERNICE ZA OBRAMBENO PLANIRANJE

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE.....	1
1. Svrha.....	1
2. Cilj.....	1
3. Primjenjivost.....	1
4. Odgovornosti.....	1
5. Rodna jednakost.....	1
6. Reference.....	1
POGLAVLJE II. UVOD.....	3
POGLAVLJE III. VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI.....	4
1. Vojno-političko okruženje i procesi.....	4
2. Ciljevi i opredjeljenja u oblasti obrane.....	5
3. Vojna strategija Bosne i Hercegovine.....	7
4. Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.....	8
POGLAVLJE IV. VIZIJA, MISIJA, CILJEVI I NAČELA INSTITUCIJA OBRANE.....	9
1. Vizija i misija institucija obrane.....	9
2. Ciljevi institucija obrane.....	10
3. Načela djelovanja institucija obrane.....	10
POGLAVLJE V. PRIORITETI OBRAMBENOG PLANIRANJA.....	11
<i>Obrana Bosne i Hercegovine</i>	11
<i>Reformske aktivnosti</i>	13
<i>NATO i EU</i>	14
<i>Operacije i obuka</i>	15
<i>Pomoć civilnim organima i civilno-vojna suradnja</i>	16
<i>Operacije kolektivne sigurnosti</i>	17
<i>Međunarodna suradnja i međunarodne obveze</i>	17
<i>Logistika</i>	18
<i>Financije i proračun</i>	19
<i>Obrambeno planiranje</i>	20
POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANCIRANJA.....	20
<i>Prioritet 1. Obvezni troškovi</i>	21
<i>Prioritet 2. Funkcionalni troškovi</i>	21
<i>Prioritet 3. Razvojni troškovi</i>	21
POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK.....	22
Pregled kratica.....	24

Temeljem članka 16., 20. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i članka 13., 15. točka a) i 84. Zakona o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05), donosim

SMJERNICE ZA OBRAMBENO PLANIRANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha Smjernica za obrambeno planiranje (u daljnjem tekstu: Smjernice) je usmjeravanje Sustava obrambenog planiranja u Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: institucije obrane), osiguranje jedinstvenog pristupa procesu obrambenog planiranja, usmjeravanje Sustava planiranja, programiranja, proračuna i izvršenja (u daljnjem tekstu: SPPPI), ocjenjivanje izvršenja proračuna obrane, te usmjeravanje strateških pravaca razvoja institucija obrane i poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava.

2. Cilj

Cilj Smjernica je definiranje prioriternih obrambenih aktivnosti i općih konceptualnih uputa za planiranje i racionalnu uporabu resursa institucija obrane u razdoblju 2023.- 2027. godine, radi daljnjeg razvoja obrambenih sposobnosti i osiguranja efikasnog, financijski, materijalno i operativno podržanog funkcioniranja institucija obrane na kratkoročnoj i srednjoročnoj osnovi.

3. Primjenjivost

Smjernice stupaju na snagu danom donošenja i primjenjuju se u institucijama obrane sukladno operativnom ciklusu Sustava upravljanja obrambenim resursima.

4. Odgovornosti

Za implementiranje Smjernica, u okviru svojih nadležnosti, odgovornosti i ovlasti, odgovorni su svi nositelji i sudionici procesa obrambenog planiranja u institucijama obrane. Načelnik Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH regulira implementiranje Smjernica u Oružanim snagama BiH.

5. Rodna jednakost

Izrazi koji su dati u ovim Smjernicama radi preglednosti u jednom gramatičkom rodu bez diskriminiranja se odnose i na muškarce i na žene.

6. Reference

Referentni dokumenti za razvoj Smjernica su sljedeći propisi i dokumenti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) i institucija obrane:

- 1) Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17),
- 2) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- 3) Zakon o deminiranju u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 5/02),
- 4) Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 i 19/16),
- 5) Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17),
- 6) Zakon o obrani BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05),

- 7) Zakon o službi u Oružanim snagama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18),
- 8) Zakon o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama potpore miru i drugim aktivnostima u inozemstvu ("Službeni glasnik BiH", br. 14/05),
- 9) Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08),
- 10) Zakon o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09),
- 11) Zakon o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 39/14),
- 12) Zakon o zabrani diskriminacije u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16),
- 13) Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03 i 102/09),
- 14) Izjava Predsjedništva BiH o opredjeljenju za priključenje BiH NATO programu Partnerstvo za mir i punopravnom članstvu u NATO savezu, broj: 01-011-250-16/05 od 23.02.2005. godine,
- 15) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-011-1110-6/06 od 05.07.2006. godine (u daljnjem tekstu: Odluka) i odluke o izmjenama i dopunama Odluke, broj: 01-011-69-61/08 od 17.01.2008. godine, broj: 01-011-618-6/08 od 18.03.2008. godine, broj: 01-011-1828-21/08 od 29.07.2008. godine, broj: 01-50-1-1067-10/12 od 18.04.2012. godine, broj: 01-50-1-3666-41/12 od 12.12.2012. godine, broj: 01-50-1-2919-20/15 od 02.12.2015. godine, broj: 01-50-1-32-17/16 od 12.01.2016. godine i broj: 01-50-1-3427-10/19 od 20.09.2019. godine,
- 16) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,
- 17) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju dokumenta „Pregled obrane” i „Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH“, broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine,
- 18) Zaključak Predsjedništva BiH o usvajanju Plana implementiranja dokumenta „Pregled obrane” i Akcijskog plana implementiranja „Plana razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 01-50-1-374-1/17 od 01.02.2017. godine,
- 19) Zaključak Predsjedništva BiH o pružanju potpore aktiviranju Akcijskog plana za članstvo BiH u NATO, broj: 01-50-1-612-14/17 od 22.02.2017. godine,
- 20) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju i dostavi dokumenta Program reformi BiH, broj: 01-50-1-4286/19 od 19.11.2019. godine,
- 21) Sigurnosna politika BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine,
- 22) Obrambena politika BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine,
- 23) Strategija vanjske politike BiH 2018.- 2023., broj: 01-50-1-936-27-1/18 od 13.03.2018. godine,
- 24) Sporazum o konačnom raspolaganju svim pravima i obvezama na pokretnoj imovini koja će i dalje služiti za potrebe obrane od 27.03.2008. godine,
- 25) Odluka Vijeća ministara BiH o usvajanju strateškog okvira za reformu javne uprave u BiH 2018.-2022. ("Službeni glasnik BiH", br. 85/18),
- 26) Strategija protivminskog djelovanja BiH 2018.-2025. („Službeni glasnik BiH”, br.70/19),
- 27) Uputstva Stranama Zapovjednika EUFOR, Izmjena 25 od 01.06.2008. godine,
- 28) Koncept i procedure Sustava planiranja, programiranja, proračuna i izvršenja, broj: 12-16-1-5836/08 od 21.10.2008. godine,
- 29) Politika upravljanja obrambenim resursima, broj: 12-03-8-6698/08 od 11.12.2008. godine,
- 30) Politika obrambenog planiranja, broj: 06-03-3-728/09 od 16.01.2009. godine,
- 31) Vojna strategija BiH (odobrena Naredbom ministra obrane, broj: 06-02-3-1962-1/16 od 26.04.2016. godine),
- 32) Plan implementiranja „Pregleda obrane”, broj: 06-03-8-2436-247/09 od 31.01.2017. godine,
- 33) Akcijski plan implementiranja „Plana razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 06-03-08-2436-248/09 od 31.01.2017. godine,

- 34) Doktrina Oružanih snaga BiH (odobrena Odlukom ministra obrane, broj: 06-03-30-2315-4/17 od 13.06.2017. godine),
- 35) Odluka o odobravanju Okvirnog plana implementiranja dokumenta „Program reformi BiH” iz mjerodavnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH, broj: 06-14-1-556-9/20 od 05.03.2020. godine,
- 36) Smjernice za obrambeno planiranje, broj: 06-03-8-2010-17/20 od 04.01.2021. godine,
- 37) Srednjoročni plan rada Ministarstva obrane BiH za razdoblje 2021.-2023. godina, broj: 06-03-1-785-26/20 od 21.09.2020. godine,
- 38) Dokumenti u okviru suradnje BiH sa Organizacijom sjevernoatlantskog ugovora (u daljnjem tekstu: NATO) i u okviru NATO Programa Partnerstvo za mir (u daljnjem tekstu: NATO/PfP): Prezentacijski dokument (PD), Intenzivirani dijalog sa NATO (ID), Proces planiranja i revizije (u daljnjem tekstu: PARP), Individualni partnerski program suradnje (IPCP).

POGLAVLJE II. UVOD

Sustav obrambenog planiranja treba osigurati transformiranje strateških uputa državnog rukovodstva u obrambene planove i aktivnosti kojima se dodjeljuje i kontrolira uporaba resursa obrane kako bi institucije obrane na efikasan način izvršavale zakonske zadaće, ispunile utvrđene državne ciljeve i opredjeljenja u oblasti obrane, sigurnosti i vanjske politike, te osigurale stalni razvoj vlastitih obrambenih sposobnosti.

Strateška uputstva, ciljevi i opredjeljenja državnog rukovodstva iz oblasti obrane utvrđena su Zakonom o obrani BiH i dokumentima Sigurnosna politika BiH i Obrambena politika BiH, koji čine glavne elemente Sustava obrambenog planiranja. Navedeni dokumenti razrađuju se dokumentima, također glavnim elementima Sustava obrambenog planiranja, koji uspostavljaju vojne državne ciljeve na temelju konceptijskih ciljeva Sigurnosne politike BiH i Obrambene politike BiH (Vojna strategija BiH), usmjeravaju planiranje i programiranje ključnih prioriteta i resursa obrane (Smjernice za obrambeno planiranje) i operacionaliziraju viziju razvitka i dostizanje potrebitih sposobnosti Oružanih snaga BiH (Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH kao integralni dio dokumenta Pregled obrane). Obzirom da je Obrambena politika BiH zasnovana na strateškim načelima Sigurnosne politike BiH i općim pravcima i prioritetima za provedbu vanjske politike BiH, strateške upute državnog rukovodstva iz oblasti obrane uključuju ostvarivanje državnih ciljeva i opredjeljenja u oblasti sigurnosti i vanjske politike.

Proces transformiranja glavnih elemenata Sustava obrambenog planiranja u obrambene planove i aktivnosti ostvaruje se u interakciji Sustava obrambenog planiranja i Sustava upravljanja obrambenim resursima, pri čemu je uloga Sustava upravljanja obrambenim resursima osiguranje postupaka kojima se na optimalan način usmjerava i kontrolira uporaba raspoloživih resursa institucija obrane. Interakcija Sustava obrambenog planiranja i Sustava upravljanja obrambenim resursima osigurava se posredstvom SPPPI. Rezultati SPPPI su prijedlog programa obrane koji je temelj za definiranje programskog proračuna obrane za narednu godinu, prijedlog Dokumenta okvirnog proračuna (u daljnjem tekstu: DOB) za naredne 3 godine i projekcija proračuna obrane za narednih 5 godina. Operativni ciklus Sustava upravljanja obrambenim resursima utvrđuje aktivnosti i vremensku dinamiku cjelokupnog procesa planiranja obrane - od izrade Smjernica za obrambeno planiranje, prijema i obrade instrukcija za pripremu DOB, pripreme smjernica i prijedloga programa obrane, pripreme proračuna zahtjeva do operacionaliziranja proračuna obrane.

Uz navedeno, proces obrambenog planiranja treba biti temeljen na raščlambi vojno-političkog okružja, državnim potrebama i mogućnostima i raspoloživim resursima obrane. Također, u proces obrambenog planiranja neophodno je uključiti ispunjavanje obveza BiH temeljem članstva u Organizaciji Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: UN) i Organizaciji za sigurnost i suradnju u Europi (u daljnjem tekstu: OSCE), te ispunjavanje obveza BiH u okviru NATO integracijskog procesa i procesa integracije u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU).

U cilju razvoja obrambenih sposobnosti i dodjele potrebitih resursa za izvršenje zadaća i ciljeva postavljenih pred institucije obrane, u proces obrambenog planiranja kroz adekvatne aktivnosti i financijsku potporu trebaju biti uključene sve relevantne institucije BiH.

POGLAVLJE III. VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI

1. Vojno-političko okruženje i procesi

BiH se u budućnosti može suočiti sa brojnim izazovima koji se mogu reflektirati u oblasti obrane. Sigurnosni izazovi, rizici i ugroze sa kojima se BiH može suočiti moraju se razmatrati u kontekstu zbivanja na globalnoj, regionalnoj i unutarnjoj razini.

Globalna razina: Najznačajniji globalni sigurnosni izazovi, rizici i ugroze su: postojanje više ratnih i kriznih žarišta koja su mogući generatori daljnjih kriza i prijetnja međunarodnom miru i stabilnosti, zaoštavanje odnosa između svjetskih vojno-političkih sila i uticaj na međunarodne odnose, nepredvidivi, asimetrični i transnacionalni karakter suvremenih oblika ugroze sigurnosti, međunarodni terorizam, porast etničkog i religijskog ekstremizma i radikalizma, secesionizam, granični nesporazumi, ugrožavanje ljudskih prava, izazivanje migrantskih kriza, jačanje vojnih potencijala, nelegalna trgovina oružjem, proliferacija oružja za masovno uništenje, trgovina ljudima, osjetljivost prostora kompjutorske i informatičke tehnologije i komunikacije (u daljnjem tekstu: *cyber*) i kriminal u istom, jačanje organiziranog kriminala, trgovina narkoticima, korupcija, pranje novca, ovisnost o energetske izvorima, produbljivanje gospodarske krize i siromaštvo, pojava i širenje bolesti - uključujući pandemiju korona virusa (u daljnjem tekstu: COVID-19), iscrpljivanje prirodnih resursa, degradiranje životne sredine, klimatske promjene, prirodne i druge nesreće.

Regionalna razina: Najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i ugroze na regionalnoj razini su: neizbježnost reflektiranja globalnih zbivanja, organizirani kriminal i korupcija, nedovršeni tranzicijski procesi koji usporavaju gospodarski i društveni razvoj zemalja regije, korištenje teritorija za tranzit oružja, narkotika, migranata, bijelog roblja i organiziranje drugih nedozvoljenih aktivnosti prema zemljama EU, povratak državljana zemalja regije sa stranih ratišta, migrantska kriza, pandemija COVID-19, degradiranje životne sredine, prirodne i druge nesreće.

Unutarnja razina: Sigurnosni izazovi, rizici i ugroze sa kojima se BiH suočava na unutarnjoj razini su: zaostali politički animoziteti koji generiraju sigurnosnu, gospodarsku, političku i društvenu nestabilnost, nepotpuno implementiranje Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, retrogradna djelovanja i nacionalizam, reflektiranje globalnih i regionalnih zbivanja, sporost tranzicijskih procesa ka modernom demokratskom društvu, korupcija i organizirani kriminal, gospodarska nerazvijenost, nezaštićenost granica, problemi nelegalnog posjedovanja i viškova naoružanja i streljiva, kontaminiranost područja minama i neeksplozivnim ubojitim sredstvima (u daljnjem tekstu: NUS), povratak državljana BiH sa stranih ratišta, migrantska kriza, pandemija COVID-19, mogućnost nastanka prirodnih i drugih nesreća kao posljedica degradiranja životne sredine i nekontroliranih aktivnosti.

Suvremeni sigurnosni izazovi, rizici i ugroze za direktnu posljedicu mogu imati širu društvenu, političku, gospodarsku i vojnu nestabilnost čije prevazilaženje nerijetko nadilazi mogućnosti samostalnog djelovanja pojedinačnih država. Stoga je BiH opredjeljena za aktivnu suradnju i suprotstavljanje sigurnosnim izazovima, rizicima i ugrozama u svim pojavnim oblicima. Takvo opredjeljenje iskazano je kroz sudjelovanje Oružanih snaga BiH u operacijama potpore miru, čime BiH daje aktivan doprinos međunarodnim nastojanjima održavanja mira i sigurnosti. Sigurnosnu situaciju u BiH karakterizira i prisustvo vojnih snaga EU u BiH (u daljnjem tekstu: EUFOR) u okviru operacije „ALTHEA” sa mandatom potpore vlastima u BiH u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja.

BiH i zemlje regije opredjeljene su za dobrosusjedske odnose, stabilnost i prosperitet i u cilju zajedničkog suprotstavljanja sigurnosnim izazovima, rizicima i ugrozama te aktivno sudjeluju u više regionalnih inicijativa. Također, BiH je nastavila sa ispunjavanjem uvjeta za pristupanje euroatlantskim i europskim integracijskim procesima. Sukladno odluci Sjevernoatlantskog vijeća NATO (NAC) da od BiH prihvati podnošenje prvog Godišnjeg nacionalnog programa (u daljnjem tekstu: ANP) u okviru Akcijskog plana za članstvo u NATO (u daljnjem tekstu: MAP), Predsjedništvo BiH je nakon konzultacija po pitanju usvajanja i podnošenja prvog ANP BiH donijelo Odluku o usvajanju dokumenta Program reformi BiH koji je u prosincu 2019. godine podnešen u sjedište NATO u Briselu. Politički komitet NATO je prihvatio ovaj dokument i izrazio očekivanje za njegovo implementiranje. Očekuje se priprema narednog dokumenta Program reformi BiH koji je će po usvajanju biti podnešen u sjedište NATO u Briselu. U okviru integracijskog procesa BiH u EU nastavljeno je ispunjavanje obveza iz mišljenja Europske komisije (u daljnjem tekstu: EK) o zahtjevu BiH za članstvo u EU. Između ostalog, obveze BiH u okviru EU integracijskog procesa ogledaju se u prihvatanju mehanizama i ispunjenju ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (u daljnjem tekstu: CFSP) i Zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU (u daljnjem tekstu: CSDP). Također, BiH kontinuirano ispunjava obveze temeljem članstva u UN i OSCE.

Iako se u trenutnim okolnostima sigurnosnog okružja ne uočava namjera uporabe vojne sile protiv suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, prosudbe sigurnosnih kretanja ukazuju da BiH može biti suočena sa brojnim asimetričnim izazovima, rizicima i ugrozama, što nameće potrebu daljnjeg prilagođavanja i razvitka državnih obrambenih sposobnosti.

2. Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti obrane

Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti obrane definirani su Zakonom o obrani BiH i dokumentima Predsjedništva BiH iz oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike - Sigurnosna politika BiH, Obrambena politika BiH, Strategija vanjske politike BiH 2018.- 2023., odluke, izjave, zaključci i drugi dokumenti Predsjedništva BiH.

Zakonom o obrani BiH regulirani su jedinstveni obrambeni sustav BiH, zadaće i ciljevi razvoja Oružanih snaga BiH, mjerodavnosti u obrambenom sustavu i druga pitanja od značaja za funkcioniranje obrambenog sustava i institucija obrane. Sukladno ovom zakonu država BiH organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga BiH sa ciljem: osiguranja suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH; unaprjeđenja ciljeva vanjske politike BiH; ispunjavanja međunarodnih obveza BiH i zaštite državljana BiH. Istim zakonom utvrđena je obveza svih subjekata obrane da u okviru svojih mjerodavnosti te sprovedu potrebitih aktivnosti za prijem BiH u članstvo NATO.

Sigurnosna politika BiH je dokument o strateškim interesima i ciljevima koje BiH želi da postigne glede osiguranja mira, sigurnosti i prosperiteta svih njenih građana. Opće sigurnosni ciljevi BiH, iz dokumenta Sigurnosna politika BiH, te time ciljevi iz oblasti obrane kao dijela sigurnosnog sustava, su:

- zaštita suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- uspostavljanje i razvoj institucija sustava sigurnosti koje će biti sposobne da odgovore na sve rizike i ugroze temeljnim vrijednostima i interesima BiH,
- razvoj i učvršćivanje opće sigurnosti i unutarnje stabilnosti BiH,
- provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- aktivno sudjelovanje u izgradnji kolektivne sigurnosti putem pristupanja međunarodnim sigurnosnim konvencijama, europskim i euroatlantskim sigurnosnim strukturama,
- promoviranje aktivne uloge BiH u međunarodnim organizacijama čiji je član, kao i uključivanje u regionalne, europske i euroatlantske političke, gospodarske, vojne i druge integracijske procese i organizacije, a naročito u EU i NATO,

- jačanje civilnog zapovjedništva i nadzora nad Oružanim snagama BiH, parlamentarnog nadzora i transparentnosti u obrambenim poslovima, sukladno standardima razvijenih demokratskih zemalja,
- demokratizacija BiH kroz prihvatanje i primjenu standarda suvremenog svijeta, kao i osposobljavanjem i efikasnim funkcioniranjem institucija vlasti na svim razinama,
- jednakopravnost naroda i građana, poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- socijalna sigurnost i jednak pristup građana svim socijalnim pravima,
- borba protiv terorizma, organiziranog kriminala, trgovine ljudima i korupcije,
- tranzicija cjelokupnog društva u pravcu izgradnje modernog demokratskog društva temeljenog na vladavini prava, tržišnoj ekonomiji, gospodarskom i ukupnom prosperitetu,
- unaprjeđenje suradnje i svestranih odnosa sa zemljama regiona Jugoistočne Europe, a posebice sa susjednim zemljama,
- zaštita čovjekove okoline.

Obrambena politika BiH definira ciljeve BiH u oblasti obrane, temeljne parametre za funkcioniranje elemenata sustava obrane i viziju razvoja obrambenog sustava BiH. Obrambena politika BiH podržava ostvarivanje zakonskih ciljeva BiH u oblasti obrane, ciljeva definiranih Sigurnosnom politikom BiH i općih pravaca, prioriteta i smjernica za sprovedbu vanjske politike definiranih Strategijom vanjske politike BiH. Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti obrane sukladno dokumentu Obrambena politika BiH su:

- razvoj sustava obrane i priuštivih oružanih snaga koji će biti sposobni da izvršavaju zakonom definirane zadaće, da odgovore na sigurnosne ugroze vojne prirode i koji podržavaju trajni mir, sigurnost, stabilnost i sveukupni društveni razvoj,
- dosljedna sprovedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- poštivanje nepovredivosti granica i rješavanje otvorenih međunarodnih pitanja i kriza konstruktivnim dijalogom, bez prijetnji ili uporabe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke neovisnosti bilo koje zemlje,
- uključivanje u europske i euroatlantske sigurnosne i druge integracijske tokove,
- prihvatanje koncepta kolektivne sigurnosti, kao temelja svog dugoročnog obrambenog opredjeljenja,
- aktivan doprinos kolektivnoj sigurnosti na globalnom planu putem sudjelovanja u međunarodnim mirovnim misijama, sukladno potrebama međunarodne zajednice i vlastitim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima,
- ispunjavanje ciljeva NATO/PfP, kao prvom koraku ka punopravnom članstvu i uključivanju svojih oružanih snaga u strukturu NATO,
- postupno integriranje u sve strukture EU, uz prihvatanje odredaba i mehanizama iz CFSP i Europske sigurnosne i obrambene politike koja je transformirana u CSDP,
- puna suradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu, odnosno njegovim pravnim nasljednikom Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za krivične sudove,
- demokratski, parlamentarni i civilni nadzor nad oružanim snagama i transparentnost u svim aspektima obrane,
- ispunjavanje obveza iz Kodeksa ponašanja EU glede izvoza oružja, te poštivanje međunarodnih sporazuma i ugovora o neširenju oružja za masovno uništenje,
- puno implementiranje Programa akcije UN za prevenciju, borbu i iskorjenjivanje nelegalne trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem (u daljnjem tekstu: SALW), dokumenta OSCE o SALW, kao i Regionalnog plana implementiranja borbe protiv širenja SALW Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Europu.

Vanjska politika BiH usmjerena je ka unaprjeđenju i očuvanju trajnog mira, sigurnosti i sveukupnog državnog razvoja, međunarodnog mira i uključivanju BiH u suvremene europske i euroatlantske integracijske tokove. Aktivnosti BiH u međunarodnim odnosima temelje se na principima koji su sadržani u Povelji UN, dokumentima OSCE i na opće prihvaćenim principima

međunarodnog prava. Strategijom vanjske politike BiH 2018.- 2023. utvrđeni su sljedeći aspekti vanjske politike BiH od značaja za obranu:

- stubovi-strateški pravci djelovanja vanjske politike BiH su: sigurnost i stabilnost; gospodarski prosperitet; zaštita interesa državljana BiH u inozemstvu i međunarodno pravna suradnja; promocija BiH u svijetu,
- jedan od glavnih strateških ciljeva BiH je punopravno članstvo u EU i u tom smislu BiH će kao potpisnica Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) sa EU i kao zemlja koja je predala zahtjev za članstvo u EU i odgovore na Upitnik EK, težiti ka dobivanju statusa kandidata a potom i otvaranju pristupnih pregovora o članstvu. S obzirom na neupitnu perspektivu članstva BiH u EU, BiH treba aktivno da prati CFSP,
- nastavak sprovedbe aktivnosti u odnosu na NATO ostaje prioritet institucija BiH, pri čemu će prioritetne aktivnosti biti usmjerene ka aktivaciji i implementiranju MAP i nastavku provedbi aktivnosti u odnosu na NATO sukladno Zakonu o obrani BiH,
- BiH će nastaviti da maksimalno koristi sve mehanizme i instrumente suradnje sa NATO koji joj stoje na raspolaganju, a suradnja sa NATO intenzivirat će se ne samo u vojno-obrambenoj dimenziji, nego i u aktivnostima koji proizlaze iz sveobuhvatnog poimanja sigurnosti: gospodarska dimenzija sigurnosti, transport, vladavina prava, borba protiv korupcije, prirodne nesreće, borba protiv suvremenih i nekonvencionalnih sigurnosnih prijetnji, *cyber* obrana i sl.,
- sudjelovanje u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u misijama potpore miru, uključujući i borbu protiv terorizma, dio je ukupnog napora na preventivnom djelovanju na otklanjanju modernih oblika ugroza sigurnosti, čime BiH doprinosi demokratizaciji i izgradnji sigurnosti i stabilnosti na širem planu. Oružane snage BiH će nastojati da dosegnu potrebitu razinu opremljenosti i interoperabilnosti, kompatibilnosti i sposobnosti za izvršenje zajedničkih i kombiniranih operacija sa partnerima.

3. Vojna strategija BiH

Vojna strategija BiH uspostavlja tri državna vojna cilja čije ostvarivanje osiguravaju Oružane snage BiH: obrana BiH i njenih građana, sudjelovanje u operacijama potpore miru i pomoć civilnim tijelima.

Oružane snage BiH će vojne ciljeve dostizati vođeni sljedećim strateškim principima: agilnost, odlučnost i interoperabilnost. Isti naglašavaju sposobnost brzog prilagođavanja nastaloj situaciji, odlučno djelovanje u dostizanju postavljenih ciljeva, te potrebu za interoperabilnosti i kompatibilnosti sa snagama NATO.

Oružane snage BiH će nastaviti sprovoditi aktivnosti potpore vojnim ciljevima na bazi Doktrine Oružanih snaga BiH i rješenjima putem kojih su povezani oblici operacija Oružanih snaga BiH, elementi borbene moći i koncept zapovjedanja i nadzora. Doktrina Oružanih snaga BiH je povezana sa Sigurnosnom politikom BiH, Obrambenom politikom BiH i Vojnom strategijom BiH, te predstavlja temeljnu vezu sa NATO standardizacijom i interoperabilnošću.

Dostizanje vojnih ciljeva zahtijeva: aktivno sudjelovanje Oružanih snaga BiH u operacijama potpore miru, spremnost na samoobranu, realiziranje obrambenih aktivnosti u zemlji u suradnji sa ostalim elementima sustava sigurnosti, stalno promoviranje sigurnosti u regiji, odvratanje od moguće agresije profesionalnošću i spremnošću Oružanih snaga BiH, te stvaranje uvjeta za efikasno izvršenje dodijeljenih zadaća i misija.

Razvoj Oružanih snaga BiH mora osigurati dostizanje potrebitih sposobnosti, a isti će se između ostalog ogledati u sljedećem:

- naglasak na razvoju posebnih sposobnosti - uništenje NUS i odlaganje eksplozivnih sredstava (u daljnjem tekstu: NUS/EOD), deminiranje (uz daljnji razvoj Središta za protuminsko djelovanje s ciljem da isti preraste u regionalni), Vojna policija, transportni kapaciteti helikopterskih postrojbi,

- poboljšanje mobilnosti snaga kroz opremanje potrebitim sredstvima, u kratkoročnom razdoblju za snage u operacijama potpore miru, potom za snage dostupne za NATO vođene operacije i u konačnici za Oružane snage BiH u cjelini,
- nadogradnja sustava zapovjedanja i nadzora u cilju razvoja kompletnog sustava zapovjedanja, nadzora, komunikacija i kompjutora (u daljnjem tekstu: C4) kroz osiguranje moderne opreme i softverskih aplikacija za C4 te prilagođavanje procedurama C4 sukladno NATO zahtjevima,
- uvođenje novih tehnologija i prilagođavanje doktrine istim,
- poboljšanje sustava obuke postrojbi,
- učenje stranih jezika, sa težištem na engleskom jeziku.

Zahtjevi vezani za snage, koji predstavljaju najviši prioritet NATO sukladno kojima Oružane snage BiH trebaju usmjeravati svoj razvitak, su:

- unaprjeđenje interoperabilnosti Oružanih snaga BiH sa NATO snagama kroz implementiranje Partnerskih ciljeva suradnje (u daljnjem tekstu: PG) BiH i NATO,
- obuka u cilju dostizanja borbene spremnosti i održivosti snaga za upućivanje u operacije potpore miru i operacije kolektivne sigurnosti,
- osiguranje određenog postotka snaga sa visokim stupnjem spremnosti,
- razvoj sposobnosti za suprotstavljanje asimetričnim prijetnjama,
- razvoj modernog i superiornog sustava upravljanja informacijama,
- sposobnost zajedničkog djelovanja kroz primjenu različitih NATO instrumenata u rješavanju kriza i sposobnost koordinacije sa drugim akterima,
- poboljšanje sustava logistike u svakodnevnoj potpori snagama u zemlji i posebno u potpori snagama u operacijama izvan zemlje,
- formiranje i razvoj pričuve i njeno potpuno integriranje u Oružane snage BiH sa jasno definiranim parametrima i završenim opremanjem i obukom,
- transformiranje Oružanih snaga BiH, sukladno NATO zahtjevima za snage.

4. Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH

Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH 2017.-2027. (u daljnjem tekstu: Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH), kao integralni dio dokumenta Pregled obrane, operacionalizira viziju razvoja i dostizanje potrebitih sposobnosti Oružanih snaga BiH utvrđenih Pregledom obrane.

Pregledom obrane osigurava se kontinuitet napora u tranziciji sa postojećeg prema obrambenom sustavu koji bi na efikasniji način omogućio ostvarenje državnih obrambenih ciljeva. Pregled obrane podržava ispunjavanje sljedećih ciljeva: izrada sveobuhvatne raščlambe stanja sustava obrane BiH; definiranje potrebitih sposobnosti Oružanih snaga BiH sukladno sigurnosnim rizicima i ugrozama, misijom i zadaćama Oružanih snaga BiH i raspoloživim resursima; definiranje temelja vizije i dugoročnog razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH; omogućavanje nastavka daljnjeg procesa euroatlantskih integracija (NATO, EU).

Pregledom obrane usvojena su sljedeća reformrska rješenja u oblasti obrane:

- redefiniranje brojnosti Oružanih snaga BiH (smanjenje sa 16.000 na 14.800 pripadnika),
- konsolidiranje perspektivnih vojnih lokacija (smanjenje broja lokacija sa 63 na 57),
- jačanje logističke, komunikacijske, vojno-obavještajne i vojno-sigurnosne potpore zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga BiH,
- jačanje organizacijskih i operativnih struktura zračnih snaga i protuzračne obrane,
- jačanje inženjerskih i motoriziranih elemenata pješćkih brigada,
- jačanje organizacijskih struktura za obuku Oružanih snaga BiH,
- uređenje pukovnijskog sustava kroz uspostavu nepješćkih pukovnija Oružanih snaga BiH (pukovnija zračnih snaga i protuzračne obrane, pukovnija borbene potpore i pukovnija službi potpore), po donošenju odluke Predsjedništva BiH.

Sukladno Pregledu obrane i Planu razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH, temeljni cilj moderniziranja Oružanih snaga BiH je unaprjeđenje operativnih sposobnosti i plansko dostizanje pune interoperabilnosti i kompatibilnosti sa zemljama članicama NATO, a glavni ciljevi razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH u razdoblju do 2027. godine su:

a) Ciljevi usmjereni na dostizanje operativnih sposobnosti:

1. Opremanje Oružanih snaga BiH sa novim sredstvima,
2. Unaprjeđenje sustava obuke i školovanja,
3. Intenzivnije sudjelovanje u međunarodnim vojnim operacijama, posebno u operacijama potpore miru,

b) Ciljevi usmjereni na uređenje normativno-pravnog okvira:

1. Izrada personalnih i materijalnih formacija zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga BiH,
2. Ažuriranje normativno-pravnih regulativa, sukladno novom obrambenom i operativnom konceptu Oružanih snaga BiH,
3. Uspostava sustava pričuve Oružanih snaga BiH,

c) Ciljevi usmjereni na povećanje efikasnosti Oružanih snaga BiH:

1. Prijem i obuka novog vojnog i civilnog personala u Oružane snage BiH,
2. Razmještaj zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga BiH na perspektivnim lokacijama i predaja neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
3. Rješavanje viškova neperspektivnog naoružanja i vojne opreme.

Između ostalog, Predsjedništvo BiH je radi implementiranja Pregleda obrane sa njegovim integralnim dijelom Plan razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH usvojilo dokument Program reformi BiH kojim je za institucije obrane utvrđena obveza sprovedbe sljedećih aktivnosti: razvoj sposobnosti za izvršenje zakonskih zadaća i dodijeljenih misija; ispunjavanje ciljeva u oblasti sigurnosti i obrane; osiguranje visoke razine suradnje sa NATO i EU i ispunjavanje obveza BiH na putu ka europskim i euroatlantskim integracijama; osiguranje efikasnog planiranja i upravljanja raspoloživim obrambenim resursima; razvoj NATO kompatibilne i interoperabilne strukture Oružanih snaga BiH sukladno državnim potrebama i mogućnostima; razvoj sposobnosti za slanje u misije u inozemstvo; razvoj efikasnog zapovijedanja i nadzora i sposobnosti za potporu operacijama; razvoj sposobnosti snaga kroz sustav obuke i doktrine za uporabu Oružanih snaga BiH; razvoj i unaprjeđenje obrambene suradnje.

POGLAVLJE IV. VIZIJA, MISIJA, CILJEVI I NAČELA INSTITUCIJA OBRANE

1. Vizija i misija institucija obrane

Vizija institucija obrane je efikasan obrambeni sustav BiH, kao dio sigurnosnog sustava BiH, integriran u sustav kolektivne obrane interoperabilan sa NATO i u sustav međunarodne sigurnosti. Navedeno podrazumijeva stalni razvoj sposobnosti i spremnosti institucija obrane, težišno razvoj modernih Oružanih snaga BiH, kao najvažnijeg operativnog dijela obrambenog sustava BiH, koje će biti sposobne i spremne da efikasno izvršavaju zadaće definirane Zakonom o obrani BiH, ispune državne ciljeve iz oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike i odgovore na sigurnosne i obrambene izazove, rizike i ugroze. Oružane snage BiH će biti priuštive, dobro opremljene, mobilne snage dobro obučeni i motivirani vojnici, pod vodstvom visoko kvalificiranih časnika i dočasnika, podržane stručnim i profesionalnim civilnim kadrom. Te snage, uključujući i pričuvne snage, bit će interoperabilne i kompatibilne sa snagama NATO.

Misija institucija obrane je stvaranje, razvoj i održavanje obrambenog kapaciteta BiH u cilju osiguranja efikasnog obrambenog sustava BiH. Navedeno podrazumijeva poduzimanje svih potrebitih administrativnih, organizacijskih, operativnih i drugih aktivnosti usmjerenih na uspješno funkcioniranje institucija obrane kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, pružila vojna obrana BiH i

njenim državljanima u slučaju napada, pružila vojna pomoć civilnim tijelima u slučaju prirodnih i drugih nesreća, pružio doprinos u deminiranju u BiH, pružio vojni doprinos BiH u međunarodnim aktivnostima održavanja mira i sigurnosti, unaprijedili ciljevi vanjske politike BiH, ispunile međunarodne obveze BiH iz oblasti obrane i realizirale druge zadaće dodijeljene institucijama obrane.

2. Ciljevi institucija obrane

Sukladno viziji i misiji institucija obrane, primarni cilj institucija obrane u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju je razvijati, unaprijediti i održati vlastite sposobnosti, spremnost i kapacitete za efikasno izvršenje zakonskih zadaća i ispunjavanje ciljeva i opredjeljenja BiH u oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike.

Glede razvoja obrambenih sposobnosti, primaran je nastavak razvoj mobilnih, obučanih, opremljenih i motiviranih Oružanih snaga BiH. Kroz stalni razvoj vlastitih sposobnosti i spremnosti potrebno je osigurati da Oružane snage BiH na efikasan način izvršavaju zakonom definirane zadaće, podrže opći društveni razvitak i stabilnost, pruže pomoć civilnim tijelima u širokom spektru funkcija sukladno zakonu, podrže euroatlantske i europske integracijske procese BiH, pruže doprinos međunarodnim nastojanjima održavanja mira i sigurnosti, te realiziraju utvrđene državne ciljeve i druge dodijeljene zadaće i misije.

Primarni cilj institucija obrane potrebno je ostvarivati kroz planiranje i realiziranje sljedećih specifičnih ciljeva:

1) Razvoj i unaprjeđenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje međunarodnih standarda

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati proračunski program „Vojna obrana“ i u okviru istog projekte koji se odnose na:

- obuku i profesionalni razvoj,
- deminiranje i uništenje NUS/EOD,
- pružanje vojne pomoći i suradnju sa civilnim tijelima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća,
- održavanje postojećih, izgradnju stacionarnih i opremanje mobilnim sustavima C4,
- rješavanje viškova naoružanja, streljiva i minsko-eksplozivnih sredstava (u daljnjem tekstu: NMiMES),
- planiranje, analitiku i izvješćivanje,
- izradu i primjenu sistemskih dokumenata,
- moderniziranje i znavljanje naoružanja i vojne opreme,
- opću logističku potporu i ostala investicijska ulaganja,
- upravljanje personalnim resursima,
- upravljanje materijalnim resursima,
- implementiranje NATO normi u oblasti skladištenja.

2) Implementiranje obveza iz operacija kolektivne sigurnosti

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati proračunski program "Operacije kolektivne sigurnosti" i u okviru istog projekte koji se odnose na:

- sudjelovanje u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u operacijama potpore miru i drugim međunarodno odobrenim operacijama sigurnosti i stabilnosti,
- logističku potporu snagama u operacijama kolektivne sigurnosti,
- obuku i provjeru postrojbi u pripremi za operacije kolektivne sigurnosti.

3) Ispunjavanje obveza iz međunarodne suradnje i jačanje vojno-diplomatske prepoznatljivosti BiH u inozemstvu

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati proračunski program "Međunarodna suradnja" i u okviru istog projekte koji se odnose na:

- vojno-diplomatsko predstavljanje BiH u inozemstvu,
- ispunjavanje obveza u okviru NATO/PfP,

- realiziranje programa bilateralne i multilateralne suradnje u oblasti obrane,
- ispunjavanje ciljeva vanjske politike i međunarodnih obveza BiH u oblasti obrane.

Također, u svrhu dostizanja glavnog i specifičnih ciljeva institucija obrane, potrebno je planirati i realizirati proračunski program „Administracija“ i u okviru istog odgovarajuće projekte. Za blagovremeno planiranje, praćenje i izvršenje proračunskih programa i projekata odgovorni su program menadžeri institucija obrane.

3. Načela djelovanja institucija obrane

Načela djelovanja institucija obrane u izvršenju zakonskih zadaća, ispunjavanju ciljeva BiH u oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike i ispunjavanju ciljeva institucije obrane su:

- zakonitost (zasnovanost na zakonu i podzakonskim aktima),
- efikasnost (pravovremenost, točnost i pozitivan rezultat),
- ekonomičnost (najviši učinak uz najmanje troškove),
- priuštivost (usuglašenost mogućnosti, potreba i raspoloživih resursa),
- racionalnost (osmišljena i primjerena uporaba raspoloživih resursa),
- kontinuiranost (neprekidnost procesa i djelovanja),
- prilagodljivost (mogućnost djelovanja u promijenjenim okolnostima),
- odgovornosti (izvršenje zadaća i ostvarivanje ciljeva iz mjerodavnosti i djelokruga rada),
- transparentnost (uključenost svih aktera u proces donošenja odluka sukladno propisima i dostupnost relevantnih informacija vlastima i javnosti),
- interoperabilnost i kompatibilnost sa NATO (usuglašenost sa NATO normama i praksom).

U vršenju poslova iz mjerodavnosti institucije obrane će ostvarivati suradnju sa:

- institucijama vlasti i tijelima uprave u BiH,
- strukturama NATO u sjedištu i NATO Stožerom u Sarajevu,
- EU u sjedištu, Delegacijom EU u BiH i EUFOR,
- UN u sjedištu i Uredom UN programa za razvoj u BiH (UNDP),
- OSCE u sjedištu i Misijom OSCE u BiH,
- drugim regionalnim, multinacionalnim i inozemnim sigurnosnim i obrambenim organizacijama, strukturama, forumima i partnerskim državama,
- nevladinim sektorom i akademskom zajednicom, prema potrebi.

POGLAVLJE V. PRIORITETI OBRAMBENOG PLANIRANJA

Institucije obrane će u svrhu stalnog razvoja obrambenih sposobnosti i spremnosti, efikasnog izvršenja zakonskih zadaća, ispunjavanja državnih ciljeva u oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike i ispunjavanja ciljeva institucija obrane planirati i realizirati aktivnosti prema sljedećim prioritetima i strateškim pravcima razvoja, uz odgovarajuću alokaciju sredstava iz proračuna obrane za njihovo realiziranje sukladno mogućnostima i proračunskim ograničenjima:

Obrana BiH

Zakonski ciljevi razvoja i zadaće institucija obrane su osiguranje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH i pružanje vojne obrane BiH i njenim državljanima u slučaju napada.

Postizanje sposobnosti i spremnosti za realizaciju ciljeva i zadaća obrane države je prioritarno, te u ovoj oblasti sa najvećim značajem planirati i sprovesti sljedeće aktivnosti:

- osigurati dostizanje zahtijevanih razina obučenosti, kondicioniranje i periodične provjere obučenosti zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga BiH,
- implementirati plan mjera za otklanjanje nedostataka i osiguranje najvišeg stupnja borbene spremnosti Oružanih snaga BiH,

- osigurati implementiranje Plana razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH kroz godišnje, srednjoročno i višegodišnje planiranje,
- raščlanjivati stanje i vršiti izradu dokumenata iz oblasti veličine, strukture i lokacija Oružanih snaga BiH i ažuriranja osobne i materijalne formacije Oružanih snaga BiH,
- osigurati izvršenje prosudbe vojno-političkog okružja BiH i definirati zadaće i način uporabe svih obrambenih struktura kroz razvoj doktrinarnih i ostalih dokumenata,
- osigurati razvoj kapaciteta za nadzor i zaštitu zračnog prostora, protuzračnu obranu, prijenos i integriranje podataka i slike iz zračnog prostora u realnom vremenu u središta zapovijedanja i nadzora, uključujući bespilotne letjelice, aktivno sudjelovanje u upravljanju i zaštiti zračnog prostora u suradnji sa civilnim strukturama u BiH, Europskom civilno-vojnom organizacijom za potporu zrakoplovstvu (EUROCONTROL) i NATO, te implementiranje projekata Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru (ASDE) i Upravljanje zračnim prostorom (ASM),
- harmonizirati razvoj grana Oružanih snaga BiH,
- nastaviti sa aktivnostima uređenja pukovnijskog sustava Oružanih snaga BiH,
- osigurati uvođenje i integriranje pričuvnog sastava u strukturu Oružanih snaga BiH,
- osigurati razvoj sposobnosti i kapaciteta za C4, cyber obranu i sigurnost C4 komunikacija u institucijama obrane kao i u okviru vojnog predstavljanja BiH u inozemstvu i sudjelovanja Oružanih snaga BiH u operacijama potpore miru, upravljanje informacijama i kompjutorskom tehnologijom, znavljanje telekomunikacijske i informatičke opreme, upravljanje elektromagnetnim spektrom i administriranje sustava e-Poslovanje,
- osigurati realiziranje aktivnosti iz oblasti profesionalnog razvoja, unapređenja odgovornosti i kompetencija, te upravljanja karijerom i ljudskim potencijalom institucija obrane,
- unaprijediti sustav školovanja, obuke i stručno-specijalističkog usavršavanja, pri čemu posebnu pažnju posvetiti razvoju i znavljanju zrakoplovnog kadra sukladno Studiji školovanja pilotskog i zrakoplovno-tehničkog kadra za potrebe Oružanih snaga BiH od 19.06.2018. godine, kao i razvitku i znavljanju kadrova drugih deficitarnih specijalnosti,
- osigurati razvoj efikasnog sustava popune institucija obrane i kvalitetne zamjene personala kroz unaprjeđenje procedura i kapaciteta za prijem, obuku, educiranje i vođenje kroz karijeru, uključujući jačanje kapaciteta središta za novačenje i tranziciju
- nastaviti sa aktivnostima jačanja integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije, te promoviranja i primjene principa integriteta, transparentnosti i odgovornosti u institucijama obrane, jačanja kapaciteta i ostvarivanja funkcija Generalnog inspektorata, te uočavanja i otklanjanja pojava koje štete moralu, efikasnosti i ugledu institucija obrane,
- osigurati efikasnu vojno-obavještajnu potporu za realiziranje zadaća Oružanih snaga BiH sa težištem na operacijama potpore miru, uspostavu vojno-obavještajne strukture sukladno NATO praksi, razvoj vojno-obavještajnih disciplina, stavljanje u funkciju Sustava za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje (ISTAR) i obuku pripadnika vojno-obavještajnog roda,
- unaprijediti funkcioniranje Operativnog središta za zapovijedanje i nadzor u institucijama obrane BiH (OCK2IO),
- unaprijediti mjere sigurnosti i zaštite pripadnika i imovine institucija obrane.

U cilju potpore aktivnostima obrane države i osiguranja kontinuiranog funkcioniranja i unaprjeđenja funkcionalnosti obrambenog sustava, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati upravljanje procesima funkcioniranja institucija obrane BiH kroz aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva obrane BiH,
- osigurati sprovedbu aktivnosti na sprječavanju širenja COVID-19,
- osigurati reguliranje životnog, zdravstvenog i mirovinsko-invalidskog osiguranja, poboljšanje zdravstvene zaštite, povećanje materijalnog i financijskog standarda života i rada, te rješavanje pitanja iz radno-pravnog statusa pripadnika institucija obrane, u suradnji sa mjerodavnim institucijama,

- nastaviti sa implementiranjem Perspektiva programa tranzicije i zbrinjavanja personala i Politike zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne asistencije,
- osigurati prepostavke za razvoj naučnih i istraživačkih kapaciteta za potrebe obrane,
- osigurati medijsko prezentiranje i afirmiranje obrambenog sustava i institucija obrane te promoviranje vojnog poziva kroz transparentno informiranje javnosti, uključujući razvoj sustava Strateškog komuniciranja (STRATCOM) i koncepta personalnih komunikacija i informacija u institucijama obrane,
- osigurati razvoj sporta i tjelesnog vježbanja u Oružanim snagama BiH i sudjelovanje u aktivnostima Međunarodnog vijeća vojnih sportova (CISM) i drugim takmičenjima,
- osigurati izvršenje interne revizije, koordiniranje sa eksternom revizijom i suradnju u izradi i implementiranju Integralnog akcijskog plana po izvješćima eksterne revizije,
- poduzeti aktivnosti na ažuriranju postojećih i izradi novih zakonskih rješenja u oblasti obrane, kao i aktivnosti na eliminiranju kolizija u zakonskim rješenjima na državnom i entitetskim razinama koje imaju uticaj na oblast obrane,
- osigurati realiziranje aktivnosti iz oblasti administrativnih i pravnih poslova: rješavanje radno-pravnih, upravno-pravnih i drugih sporova, protokolarni aktivnosti, opći i zajednički poslovi potpore institucijama obrane, poslovi pisarnice-arhive i modula e-pisarnica,
- realizirati mjere i aktivnosti vjerskih službi u institucijama obrane s ciljem ostvarivanja vjerskih sloboda, organiziranja vjerskog života i zadovoljavanja vjerskih potreba pripadnika institucija obrane sukladno specifičnostima svake od vjera,
- osigurati integriranje, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH i realiziranje Dinamičkog plana implementiranja zaključaka Konferencije Mreža načelnika stožera „Žene, mir i sigurnost” (u daljnjem tekstu: WPS CHOD Network), usklađeno sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH, PG 0013, Akcijskim planom za implementiranje Politike Programa suradnje NATO i Vijeća euroatlantskog partnerstva (NATO/EAPC) o ženama, miru i sigurnosti, Akcijskim planom za implementiranje Rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1325 (UNSCR 1325), Gender akcijskim planom BiH i zaključcima Konferencije WPS CHOD Network,
- poduzeti mjere na prevenciji nastanka i otklanjanju posljedica izvanrednih događaja u Oružanim snagama BiH,
- realizirati aktivnosti iz oblasti reforme javne uprave u BiH,
- sprovoditi interesorne aktivnosti iz oblasti sigurnosti i obrane u suradnji sa mjerodavnim institucijama i tijelima u BiH, te relevantnim međunarodnim i inozemnim akterima.

Reformske aktivnosti

U cilju daljnjeg razvoja sposobnosti i unaprjeđenja funkcioniranja institucija obrane, osigurati nastavak reformskih aktivnosti u obrambenom sustavu sukladno dokumentu Pregled obrane sa Planom razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH i dokumentu Program reformi BiH.

Provedbu reformskih aktivnosti osigurati kroz implementiranje Odluke Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH od 24.11.2016. godine, Plana implementiranja dokumenta „Pregled obrane“, Akcijskog plana implementiranja „Plana razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH 2017.-2027.“ i Okvirnog plana implementiranja dokumenta “Program reformi BiH” iz mjerodavnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH.

Važno načelo reformskih aktivnosti je moderniziranje Oružanih snaga BiH i postizanje interoperabilnosti i kompatibilnosti sa oružanim snagama zemalja članica NATO. Navedeno podrazumijeva standardiziranje i unificiranje naoružanja i vojne opreme, te operativnih i administrativnih procedura. Reformske aktivnosti sprovoditi u suradnji sa NATO, imajući u vidu iskustva NATO/PfP zemalja i specifičnosti BiH.

Sukladno usvojenim reformskim rješenjima osigurati:

- implementiranje nove organizacijske strukture Ministarstva obrane BiH i nove osobne i materijalne formacije Oružanih snaga BiH,

- implementiranje Studije razvoja svih perspektivnih lokacija sukladno novoj organizaciji i razmeštaju Oružanih snaga BiH i Planu razvoja, moderniziranja i upravljanja infrastrukturom, uključujući infrastrukturno uređenje perspektivnih lokacija za razmještaj zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga BiH i dislociranje materijalno-tehničkih sredstava (u daljnjem tekstu: MTS) na perspektivne lokacije,
- implementiranje projekata moderniziranja Oružanih snaga BiH i nabavu naoružanja, opreme i MTS,
- ažuriranje dokumenata sukladno novoj organizacijsko-formacijskoj strukturi Oružanih snaga BiH sa akcentom na koncept i šemu logističke i inženjerijske potpore,
- ažuriranje postojećih i izradu novih propisa i drugih dokumenata iz oblasti obrane
- pripremu i predaju neperspektivnih lokacija civilnim tijelima.

Uz navedeno, u kontinuitetu vršiti raščlambu misija Oružanih snaga BiH, kapaciteta za njihovo implementiranje i priuštivosti strukture snaga, te kroz realizaciju drugih potrebitih aktivnosti osigurati ostvarivanje svih ciljeva u okviru reformskog procesa razvoja institucija obrane i dostizanja zahtijevanih sposobnosti Oružanih snaga BiH.

Pored sredstava u proračunu obrane, realizacija utvrđenih reformskih aktivnosti zahtijevat će dodatno financiranje. Stoga je potrebno osigurati pravovremeno planiranje i potpunu realizaciju proračuna obrane, te sprovedbu odobrenih i izradu i odobravanje novih višegodišnjih projekata kapitalnih ulaganja u oblasti obrane. U tom cilju, neophodno je ostvariti intenzivnu suradnju sa mjerodavnim institucijama BiH kako bi se osigurala potrebna financijska sredstva za realizaciju reformskih aktivnosti prema utvrđenim prioritetima i dinamici. Imajući u vidu stanje i spremnost raspoloživog naoružanja, borbene i neborbene tehnike, sredstava, opreme, objekata i infrastrukture, od navedenog zavisi održavanje i unaprjeđenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH za izvršenje zakonskih zadaća i dodijeljenih misija.

Pri utrošku odobrenih financijskih sredstava za realizaciju Akcijskog plana implementiranja „Plana razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH 2017.-2027.“, a kako bi se zadržale i unaprijedile operativne sposobnosti Oružanih snaga BiH, težište dati na nabavu sredstava transporta (helikopteri, motorna vozila, lako oklopno vozilo pješništva-točkaši), opremanje deklariranih postrojbi, nabavu opreme za borbu protiv terorizma i za pomoć civilnim strukturama vlasti, nabavu protuoklopnih sredstava, nabavu sredstava zračnog osmatranja i javljanja, te nabavu inženjerijskih sredstava.

NATO i EU

Strateški ciljevi i opredjeljenja BiH u odnosu na NATO i EU utvrđeni su Zakonom o obrani BiH i relevantnim odlukama i dokumentima BiH iz oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike. Sukladno navedenom, težište djelovanja po pitanjima iz oblasti obrane u odnosu na NATO i EU usmjeriti na realiziranje sljedećih aktivnosti:

- osigurati ispunjavanje svih obveza BiH u okviru procesa i programa suradnje sa NATO, sukladno zakonu, dokumentima koje je BiH dostavila NATO, strateškim dokumentima BiH i preuzetim obavezama BiH,
- osigurati implementiranje i sudjelovanje u izradi narednih verzija dokumenta Program reformi BiH, te osigurati izradu i implementiranje PARP procjene i PG, kao i implementiranje svih programa, mehanizama i instrumenata suradnje BiH i NATO,
- osigurati participaciju u NATO strukturama, NATO/PfP obuci i vježbama, te koordinaciju u pripremanju NATO/PfP aktivnosti u BiH,
- osigurati postizanje interoperabilnosti elemenata obrambenog sustava BiH sa zemljama članicama NATO i kao stalnu zadaću usvajati NATO norme i uobičajenu praksu obzirom da će moderniziranje snaga i dostizanje NATO interoperabilnosti biti dugoročan proces,
- osigurati sudjelovanje deklariranih postrojbi Oružanih snaga BiH u NATO vođenim operacijama, te aktivno nastaviti implementiranje Koncepta operativnih sposobnosti (u daljnjem tekstu: OCC E&F) u Oružanim snagama BiH i deklariranje novih postrojbi u bazen snaga,

- osigurati suradnju sa Euroatlantskim središtem za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC) preko mjerodavnih institucija BiH,
- osigurati sudjelovanje u NATO Procesu ubrzane zračne mobilnosti (RAM), NATO programima i inicijativama Nauka za mir i sigurnost (SPS), Izgradnja integriteta (BI), Unaprjeđenje educiranja u obrambenom sektoru (DEEP), Inicijativa za interoperabilnost partnerstva (PII), Program vojne obuke i vježbi (MTEP), Meni za partnersku suradnju (PCM), kao i uključivanje u nove NATO programe i inicijative,
- pružiti doprinos institucijama BiH i iz mjerodavnosti institucija obrane osigurati efikasno i potpuno realiziranje poslova iz oblasti europskih i euroatlantskih integracija BiH,
- osigurati potporu aktivnostima EUFOR i pružiti pomoć institucijama BiH u prijenosu mjerodavnosti sa EUFOR, imajući u vidu da su stvaranje stabilnog i sigurnog okružja i s tim u svezi po sticanju uvjeta okončanje operacije „ALTHEA” opći sigurnosni ciljevi BiH i pokazatelj državnih sposobnosti za europske i euroatlantske integracije,
- osigurati intenzivnu suradnju sa EUFOR u oblastima obuke i vježbi Oružanih snaga BiH, rješavanja viškova i upravljanja zalihama NMIMES, deminiranja, korištenja lokacija Oružanih snaga BiH za potrebe EUFOR i u drugim oblastima,
- osigurati ispunjavanje ciljeva, prihvatanje organizacijskih mehanizama i realiziranje aktivnosti iz oblasti CFSP i CSDP u kontekstu opredjeljenja BiH za članstvo u EU i time za integriranje u obrambene strukture EU,
- osigurati stalnu suradnju i dijalog sa EU o sigurnosnim i obrambenim pitanjima koristeći mogućnost sudjelovanja BiH u projektima EU Stalne strukturalne suradnje u sigurnosti i obrani (u daljnjem tekstu: PESCO), te u tom smislu iskoristiti mogućnosti prema kojoj države članice EU mogu pozvati druge zemlje da sudjeluju u projektima PESCO, posebice glede jačanja instrumenata za razmjenu informacija, koordinacije djelovanja i suradnje država članica EU i NATO sa državama Zapadnog Balkana.

Operacije i obuka

U cilju uspješnog izvođenja operacija Oružanih snaga BiH, te efikasne obuke kao preduvjeta uspješnih operacija, posebnu pažnju posvetiti:

- usvajanju i primjeni ocjenjivanja spremnosti Oružanih snaga BiH sukladno OCC E&F, kontinuiranom ažuriranju postojećih i izradi novih dokumenata iz oblasti operacija i obuke sa ciljem dostizanja NATO interoperabilnosti,
- poduzimanju aktivnosti na opremanju, obučavanju i dostizanju pune operativne sposobnosti postrojbi Oružanih snaga BiH sukladno NATO standardima,
- implementiranju PG usmjerenih na operacije i obuku,
- pripremi za sudjelovanje u operacijama potpore miru i drugim aktivnostima u inozemstvu
- znavljanju i razvoju kadra deficitarnih specijalnosti (piloti i drugi zrakoplovno-tehnički kadar, kadrovi logističke specijalnosti, demineri i dr.),
- osposobljavanju za protuminsko djelovanje u BiH i uništenje NUS/EOD, uključujući struktuiranje Središta za protuminsko djelovanje i NUS/EOD Oružanih snaga BiH,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za pružanje vojne pomoći civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge nesreće i za druge aktivnosti pomoći civilnim tijelima,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za izvođenje medicinske evakuacije (u daljnjem tekstu: MEDEVAC) zračnim putem i aktivnosti traganja i spašavanja (u daljnjem tekstu: SAR),
- razvoj i unaprjeđenje posebnih sposobnosti za sudjelovanje u UN, NATO i EU vođenim operacijama,
- razvoj sposobnosti za prepoznavanje i odgovor na suvremene sigurnosne izazove, rizike i ugroze, uključujući sposobnosti za sudjelovanje u upravljanju krizama i planiranju za izvanredne situacije, imajući u vidu aktuelnu praksu UN, NATO i EU u oblasti upravljanja krizama,
- definiranju potrebe za međunarodno sponzoriranom obukom,
- obuci pripadnika institucija obrane iz etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, standarda, prava i obveza ponašanja osoba u obrambenom sektoru.

Obuku, educiranje i vježbe Oružanih snaga BiH realizirati kroz sljedeće glavne aktivnosti:

- definiranje Godišnjeg plana obuke i drugih potrebitih planova obuke,
- profesionalni razvoj, školovanje i stručno-specijalističko usavršavanje,
- izvođenje vježbi zapovjedništava i postrojbi, uključujući sudjelovanje u NATO, EU, regionalnim i drugim međunarodnim vježbama, kao i sudjelovanje u združenim vježbama borbenih postrojbi, postrojbi borbene potpore i postrojbi službi borbene potpore,
- uloga zemlje domaćina za međunarodne vježbe i konferencije,
- individualna i kolektivna obuka sa ciljem razvoja sposobnosti i spremnosti za izvršenje zakonskih zadaća i dodijeljenih misija,
- preduputna obuka postrojbi u cilju razvoja sposobnosti za sudjelovanje u operacijama potpore miru i operacijama kolektivne sigurnosti,
- realiziranje zajedničke vojne obuke sa multinacionalnim bojnama EUFOR (MNB EUFOR),
- realiziranje obuke sa Odjelom za obuku EUFOR i mobilnim timovima EUFOR za obuku (MTT EUFOR),
- praćenje borbene spremnosti,
- intenziviranje učenja stranih jezika, težišno engleskog, sa akcentom na personal za sudjelovanje u operacijama potpore miru,
- obuka u korištenju informacijskih tehnologija,
- educiranje i obuka specijalista za odnose sa javnošću.

Sustav obuke i školovanja Oružanih snaga BiH treba uključivati obuku i školovanje personala, stožera i postrojbi kroz: identificiranje deficitarnih specijalnosti, institucionaliziranje educiranja i intenziviranje znanja kadrova; primjenu NATO standarda u planiranju i izvođenju obuke i školovanja; prikupljanje i implementiranje naučenih lekcija; korištenje simulacijskih tehnologija; moderniziranje i unaprjeđenje vlastitih kapaciteta za obuku.

Planiranje i izvođenje obuke treba da osigura potrebite sposobnosti pojedinaca i postrojbi za sudjelovanje u operacijama u zemlji i izvan zemlje. U tom smislu, obuka mora biti funkcionalna i prilagođena sadašnjim i budućim izazovima, misijama i zadaćama Oružanih snaga BiH i sustava obrane u cjelini. Također, ovaj sustav mora da bude usmjeren na dostizanje standarda interoperabilnosti, radi izvršenja misije i zadaća u okviru sustava kolektivne sigurnosti.

Pomoć civilnim tijelima i civilno-vojna suradnja

U cilju izvršenja zakonske zadaće pružanja pomoći civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, kao i doprinosa u izgradnji stabilnog i sigurnog okružja i drugim aktivnostima potpore civilnim tijelima sukladno zakonu, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati efikasnu pomoć Oružanih snaga BiH civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, uključujući pomoć u MEDEVAC, SAR, deminiranju i uništenju NUS/EOD i borbi protiv terorizma,
- razvijati sposobnosti, spremnost i kapacitete Oružanih snaga BiH za adekvatnu potporu i uspješan odgovor na civilne krizne situacije u kojima su ugroženi životi i zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš, pri čemu poseban akcenat dati na razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH za izvođenje zajedničkih operacija a potom i multinacionalnih operacija,
- u suradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH osigurati sudjelovanje u projektu "Napredna regionalna koordinacija u nesrećama u zemljama Zapadnog Balkana", uključujući korištenje Sustava zapovijedanja incidentima sljedeće generacije (NICS), opremanje potrebitim MTS za korištenje NICS sustava i suradnju sa EADRCC,
- osigurati opremanje sredstvima za pružanje pomoći civilnim tijelima, uključujući bespilotne letjelice za osiguranje prijenosa slike iz zračnog prostora u realnom vremenu,
- unaprijediti doprinos Oružanih snaga BiH u protuminskim akcijama u BiH, implementirati Strategiju protuminskog djelovanja Oružanih snaga BiH za razdoblje do 2025. godine, te unaprijediti obuku i suradnju u humanitarnom deminiranju, posebice na regionalnoj razini,

- urediti oblast pružanja vojne pomoći civilnim tijelima i civilno-vojne suradnje odgovarajućim dokumentima sustava obrane sa ciljem unapređenja sustava koordinacije, vojnih aspekata upravljanja kriznim situacijama, civilne potpore vojnim operacijama i planskog pristupa aktivnostima,
- razmatrati mogućnosti kontroliranog stavljanja na raspolaganje odgovarajućih resursa i kapaciteta Oružanih snaga za potrebe civilnih tijela sukladno zakonu,
- implementirati Strategiju BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i pripadajući akcijski plan, uključujući dogradnju Plana civilno-vojne suradnje u odgovoru na terorizam, te implementirati Strategiju za kontrolu SALW u BiH i pripadajući akcijski plan.

Operacije kolektivne sigurnosti

Oružane snage BiH su jedna od najznačajnijih institucija BiH za pružanje doprinosa globalnoj sigurnosti i s tim u svezi važan instrument ispunjavanja ciljeva vanjske politike BiH i međunarodno preuzetih obveza BiH. U cilju nastavka ovog doprinosa i afirmiranja Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati nastavak odobrenog sudjelovanja vojnika, dočasnika, časnika, postrojbi i kontingenata Oružanih snaga BiH u: UN Stabilizacijskoj misiji u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), UN Multidimenzionalnoj integriranoj stabilizacijskoj misiji u Republici Mali (MINUSMA) i EU Misiji obuke u Srednjoafričkoj Republici (EUTM RCA),
- definirati organizaciju i opremiti do 40% personala Oružanih snaga BiH na način koji će omogućiti njihovo upućivanje u zone operacija u inozemstvu,
- osigurati kroz proces osposobljavanja da Oružane snage BiH stalno imaju angažirane ili spremne za upućivanje u operacije u inozemstvu do 8% snaga, sa težištem na razvoju Bataljunske skupine lakog pješastva (INF-L-BnG) za sudjelovanje u NATO vođenim operacijama i operacijama potpore miru,
- osigurati da INF-L-BnG bude spremna za drugu razinu NATO ocjenjivanja borbene spremnosti (CREVAL) koje će se provesti u 2022. godini, te da po sticanju certifikata „COMBAT READY” i ulaska u OCC E&F bazen snaga bude spremna za sudjelovanje u operacijama od 2023. godine, što bi u konačnici uključivalo 8% Oružanih snaga BiH,
- osigurati obuku, održavanje stečene razine i ponovno ocjenjivanje/reocjenjivanje (RE-EVAL) NUS/EOD voda i Voda vojne policije na NATO razini ocjenjivanja 2 (NEL-2) sukladno PARP,
- razmatrati mogućnost dodatnog upućivanja opremljenih i obučanih pripadnika i postrojbi Oružanih snaga BiH u operacije potpore miru i druge međunarodno odobrene aktivnosti kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU.

Međunarodna suradnja i međunarodne obveze

U svrhu unaprjeđenja ciljeva vanjske politike BiH, ispunjavanja međunarodnih obaveza BiH iz oblasti obrane i afirmiranja Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, u oblasti međunarodne obrambene suradnje realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati održavanje postojećeg i proširenje vojno-diplomatskog i vojnog predstavljanja BiH u međunarodnim sigurnosnim i obrambenim organizacijama i drugim državama,
- osigurati kontinuirano ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti obrane sukladno rezolucijama Vijeća sigurnosti UN, vojnopolitičkim dokumentima OSCE i preuzetim obavezama u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH,
- osigurati planiranje i sudjelovanje Oružanih snaga BiH u međunarodnim i vojnim vježbama u inozemstvu, uključujući organiziranje međunarodnih vojnih vježbi i obuke u BiH koristeći kapacitete Središta za obuku za operacije potpore miru (PSOTC) i druge kapacitete Oružanih snaga BiH,
- osnažiti sudjelovanje u radu međunarodnih, multinacionalnih, regionalnih i inozemnih sigurnosnih i obrambenih organizacija i struktura,

- ojačati regionalnu suradnju, posebice sa susjednim zemljama, kroz sudjelovanje u regionalnim inicijativama - Američko-jadranska povelja (A-5), Inicijativa ministara obrane zemalja Jugoistočne Europe (SEDM), Konferencija načelnika generalstožera balkanskih zemalja (B-9), Regionalno središte za verificiranje i pomoć u sprovedbi kontrole naoružanja (RACVIAC), kao i kroz sudjelovanje drugim inicijativama i forumima,
- osigurati planiranje i izvršenje pasivnih kvota u BiH i aktivnih kvota u inozemstvu u okviru aktivnosti sprovedbe inspeksijskog režima, režima provjere i promatračkih letova sukladno odredbama Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja, Bečkog dokumenta 2011 i Ugovora o otvorenom nebu,
- osigurati realiziranje obveza iz oblasti kontrole naoružanja, mjera za izgradnju povjerenja i sigurnosti i spriječavanja širenja oružja za masovno uništenje,
- osigurati razmatranje ponuda za pomoć i donacije u okviru bilateralne i multilateralne suradnje prema prioritetima institucija obrane,
- intenzivirati postojeću i proširiti obrambenu suradnju sa međunarodnim sigurnosnim i obrambenim organizacijama i partnerskim državama u svim oblastima od značaja za obrambeni sustav BiH,
- nastaviti i osnažiti suradnju sa partnerskim državama, međunarodnim organizacijama i institucijama u oblasti jačanja integriteta - BI, prevenciji i borbi protiv korupcije (Središte za izgradnju integriteta u obrambenom sektoru iz Osla (CIDS), OSCE, NATO, EUFOR, UNDP, Transparency International itd.).

Logistika

U cilju osiguranja redovitog funkcioniranja institucija obrane, te pravovremenog i efikasnog izvršenja zakonskih zadaća i dodijeljenih misija u BiH i inozemstvu, nastaviti razvijati i unaprjeđivati sustav logističke potpore. S tim u vezi, realizirati sljedeće aktivnosti:

- osigurati neprekidnost funkcioniranja opće logističke potpore, planiranja logističkih potreba i dodjele potrebitih resursa zapovjedništvima i postrojbima Oružanih snaga BiH,
- poboljšati sustav upravljanja zalihama i lancem opskrbe pravovremenim izvješćivanjem, planiranjem popune nedostajućim MTS i stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- osigurati održavanje i remont borbene, neborbene i zrakoplovne tehnike i poboljšati sustav održavanja MTS prioritarno stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- osigurati tekuće i investiciono održavanje objekata i infrastrukture,
- osigurati potpunu realizaciju javnih nabava kroz pravovremenu izradu Plana javnih nabava, tenderske dokumentacije i tehničkih uvjeta za nabave, pravovremno pokretanje nabava, unaprjeđenje ugovaranja, dostavljanja okvirnih sporazuma, ugovora i narudžbenica, te kontinuiranu raščlambu nabava i po potrebi izmjene Plana javnih nabava,
- osigurati prioritarno nabavu sredstava klase I, klase II i energenata za zagrijavanje,
- unaprijediti sustav javnih nabava angažiranjem taktičko-tehničkih nositelja u procesu planiranja, a posebice u nabavi: sredstava klase V neophodnih za popunu i formiranje borbenih kompleta, individualne i specijalističke opreme, te usluga održavanja kompleksnih sustava borbene i neborbene tehnike, MTS, infrastrukture i objekata,
- implementirati i unaprjeđivati projekte za poboljšanje izvršenja Plana javnih nabava: primjena modula planiranja logističkih potreba i modula nabave i ugovaranja, Logistički informacijski sustav (LogIS), kodifikacija i dodjela nacionalnog nomenklaturnog broja MTS uključujući taktičko-tehničke uvjete, te drugi potrebni projekti,
- osigurati moderniziranje i znavljanje naoružanja, vojne opreme i sredstava sukladno Planu razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH i zahtjevima NATO interoperabilnosti, kroz planiranje i realiziranje nabava na godišnjoj, srednjoročnoj i višegodišnjoj razini,
- nastaviti sa realiziranjem projekata vezano za nabavu novih i unaprjeđenje operativnosti postojećih motornih vozila, nabavu novih, moderniziranje i remont postojećih helikoptera, nabavu stacionarnih i mobilnih sustava za C4, nabavu sustava i opreme za nadzor i zaštitu zračnog prostora, te nabavu opreme i sredstava za traganje i spašavanje, atomsko-biološko-

kemijsku-obranu (ABKO), deminiranje i uništavanje NUS/EOD, pružanje medicinske potpore i MEDEVAC,

- nastaviti sa predajom neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine civilnim strukturama, uknjižbom perspektivne nepokretne vojne imovine na BiH, infrastrukturnim uređenjem perspektivnih lokacija i disolaciranjem MTS na iste, te rješavanjem viškova NMiMES, viškova opreme i zastarjelih nerentabilnih sredstava,
- osigurati izradu i implementiranje Studije razvoja svih perspektivnih lokacija sukladno novoj organizaciji i razmeštaju Oružanih snaga BiH i Planu razvoja, moderniziranja i upravljanja infrastrukturom, uključujući razvoj infrastrukturnih standarda i projekata,
- definirati okvir i vremensku dinamiku uspostavljanja strateških, operativnih i taktičkih pričuva institucija obrane,
- izraditi listu roba, usluga i radova koji su izuzeti iz Zakona o javnim nabavama i koji će se nabavljati sukladno propisima koji uređuju navedenu oblast,
- osigurati kontrolu kvaliteta roba, usluga i radova koji se nabavljaju za institucije obrane,
- nastaviti sa realiziranjem projekata sa ciljem povećanja sigurnosti skladištenja NMiMES sukladno NATO standardima,
- nastaviti sa jačanjem medicinske potpore Oružanih snaga BiH, aktivnostima u okviru Balkanskih medicinskih snaga (BMTF), aktivnostima spriječavanja širenja COVID-19 i aktivnostima jačanja sanitetsko-veterinarske zaštite,
- osigurati razvoj NATO sustava standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta,
- osigurati prihvrat odobrene strane vojne pomoći i donacija i iste usmjeravati prema prioritetima institucija obrane.

Financije i proračun

Uspješna realizacija obrambenih aktivnosti zahtijeva adekvatno i pravovremeno financiranje. Stoga je nepohodno osigurati stabilno godišnje financiranje institucija obrane BiH. U navedenom cilju, realizirati sljedeće aktivnosti:

- prilagoditi proračun obrane raspoloživim sredstvima ravnajući se fiskalnim ograničenjima i ekonomskim mogućnostima BiH, te kreirati financiranje obrane na duže razdoblje,
- težiti povećanju proračuna obrane sa potencijalnom stopom rasta bruto društvenog proizvoda (u daljnjem tekstu: BDP),
- uspostaviti listu prioriteta financiranja sukladno programskim prioritetima, međunarodnim obvezama BiH iz oblasti obrane i NATO integracijskim procesom BiH,
- nastojati osigurati sljedeću orijentacijsku strukturu proračuna obrane za 2023. godinu, imajući u vidu ograničenja u dodjeli sredstava za potrebe obrane: personalni troškovi 80%, operativni troškovi 15%, razvojni projekti, opremanje i moderniziranje 5%,
- osigurati postepeno povećanje udjela sredstava u strukturi proračuna obrane za operativne troškove, razvojne projekte, opremanje i moderniziranje,
- nastojati na godišnjoj razini osigurati smanjenje udjela personalnih troškova u proračunu obrane za 3,5% - 4,5%, te u razdoblju do 2025. godine nastojati osigurati sljedeću orijentacionu strukturu proračuna obrane: personalni troškovi 70%; operativni troškovi 20%; razvojni projekti, opremanje i moderniziranje 10%,
- nastojati osigurati sljedeći željeni cilj strukture proračuna obrane: oko 65% za personalne troškove, oko 20% za operativne troškove i oko 15% za razvojne projekte, opremanje i moderniziranje,
- nastojati osigurati željeni cilj financijskih izdvajanja za potrebe obrane u iznosu od 2% BDP, sukladno preporukama NATO,
- osigurati realizaciju odobrenog proračuna obrane prema planiranoj dinamici, izraditi potrebite operativne planove i vršiti programsko praćenje izvršenja proračuna,
- osigurati blagovremenu pripremu programa financiranja, razvoja trogodišnjeg okvira rashoda i izradu proračunskog zahtjeva,

- poduzeti aktivnosti na osiguranju financijskih sredstava za višegodišnje projekte kapitalnih ulaganja u oblasti obrane, uključujući mogućnost korištenja neutrošenih financijskih sredstva iz godišnjeg proračuna obrane za ovu namjenu,
- osigurati izradu, ažuriranje, usklađivanje i implementiranje dokumenata iz oblasti materijalno-financijskog poslovanja, definiranja potreba, knjigovodstva i evidencije, implementiranja i održavanja softvera i hardverske potpore za obračun plaća i naknada,
- osigurati financijsku transparentnost u oblasti obrane,
- osigurati unaprjeđenje sustava interne kontrole u institucijama obrane kroz izradu Studije rizika i upravljanja rizicima i Strateškog plana za razdoblje od 3 godine.

Obrambeno planiranje

Dostizanje pune funkcionalnosti i operativnosti svih elemenata obrambenog sustava zahtijeva uspostavu efikasnog sustava obrambenog planiranja. Uređenje navedene oblasti realizirati kroz sljedeće aktivnosti:

- ažurirati postojeće i izraditi nove dokumente sustava obrambenog planiranja usmjerene na razvoj obrambenih sposobnosti i spremnosti institucija obrane, te u kontinuitetu osigurati implementiranje, praćenje i reviziju sadržaja dokumenata i programsko-planskih aktivnosti,
- integrirati PARP procjenu u sustav obrambenog planiranja i koristiti kao mehanizam za izradu i ažuriranje dokumenata sustava obrambenog planiranja,
- osigurati daljnji razvitak SPPPI sa ciljem dostizanja funkcionalnog NATO kompatibilnog procesa obrambenog planiranja,
- osigurati transparentno planiranje i budžetiranje obrane i adekvatnu koordinaciju između institucija BiH uključenih u proces planiranja, te uz stabilno budžetiranje kroz SPPPI nastojati osigurati pouzdanu financijsku prosudbu za razdoblje od pet godina,
- u cilju jačanja kapaciteta obrambenih institucija u oblasti upravljanja financijama i povezivanja faze planiranja i programiranja u SPPPI, unaprijediti kratkoročno i srednjoročno strateško planiranje kroz izradu i primjenu Godišnjeg programa rada Ministarstva obrane BiH i Srednjoročnog plana rada Ministarstva obrane BiH, sukladno propisima Vijeća ministara BiH i utvrđenom metodologijom.

POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANCIRANJA

Institucije obrane se kontinuirano suočavaju sa nedovoljnim resursima za izvršenje zadaća i planski razvoj obrambenih kapaciteta. Temeljni uzrok ovakvog stanja su nedovoljna financijska izdvajanja za potrebe obrane koja se kreću ispod 1% BDP na godišnjoj razini. Navedeno se odražava na nepovoljnu strukturu proračuna obrane u okviru kojeg su financijska izdvajanja za personalne troškove u proteklom razdoblju iznosila do 83%, čime je onemogućeno adekvatno financiranje operativnih troškova i razvojnih projekata u oblasti obrane.

Projekcije i trendovi u okviru DOB ne predviđaju suštinsko povećanje proračuna obrane, pri čemu će u najpovoljnijem odnosu struktura proračuna za 2023. godinu uključivati financijska izdvajanja od oko 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i moderniziranje. Proračun obrane dodatno opterećuju i druga izdvajanja kao što su troškovi osiguranja, održavanja i napuštanja neperspektivnih lokacija. Imajući u vidu navedeno, za realiziranje razvojnih projekata, opremanje i moderniziranje neophodno je osigurati dodatna financijska sredstva, uključujući poduzimanje aktivnosti na omogućavanju korištenja neutrošenih financijskih sredstva iz proračuna obrane za ove potrebe.

U uvjetima ograničenih resursa sa kojima raspolažu institucije obrane, proces obrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete kako bi se ostvarili državni ciljevi u oblasti obrane. S tim u svezi, u trenutačnim okolnostima nedovoljnog financiranja obrane, prigodom planiranja aktivnosti i troškova za njihovo realiziranje neophodno je prioritete financiranja klasificirati i planirati prema sljedećim prioritetima:

Prioritet 1. Obvezni troškovi

Ovi troškovi moraju biti obvezno u cjelosti planirani i proračunski podržani radi osiguranja temeljnog funkcioniranja obrambenog sustava BiH:

- plaće, doprinosi i naknade za odobreno brojno stanje prema Instrukciji za pripremu proračunskog zahtjeva,
- izmirenje fiksnih i režijskih troškova i usluga,
- temeljita opskrba (prehrambeni artikli, odore, gorivo, mazivo i druga opskrba neophodna za temeljno funkcioniranje),
- temeljno i prioritarno opremanje (oprema neophodna za izvršenje misija u inozemstvu, deminiranje i drugo opremanje neophodno za temeljno funkcioniranje),
- temeljno održavanje (održavanje sredstava, opreme, objekata, infrastrukture, tehnike i drugo održavanje neophodno za temeljno funkcioniranje),
- izvršenje zakonskih zadaća i obuka Oružanih snaga BiH,
- opremanje sukladno Planu razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH.

Prioritet 2. Funkcionalni troškovi

Ove troškove potrebno je obvezno proračunski planirati radi osiguranja potpunog funkcioniranja obrambenog sustava BiH temeljenog na postojećim zakonskim i drugim obvezama, pri čemu njihovo realiziranje ovisi od odobrenog proračuna obrane:

- opremanje sukladno Planu razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH,
- ostalo opremanje, održavanje, izgradnja i nabava, uključujući nabavu nedostajućih sredstava klase V za popunu i formiranje borbenih kompleta,
- školovanje i usavršavanje,
- razvoj novih sposobnosti i podizanje razine spremnosti radi ispunjavanja PG,
- ispunjavanje međunarodno preuzetih obveza BiH i obveza u okviru NATO i EU integracijskog procesa,
- pružanje pomoći civilnim tijelima,
- vojno predstavljanje BiH i razvoj međunarodne suradnje,
- rješavanje viškova NMiMES i vojne opreme Oružanih snaga BiH,
- razvoj informacionih sustava,
- redukcija i konsolidiranje lokacija Oružanih snaga BiH,
- zadovoljavanje vjerskih potreba,
- jačanje integriteta pripadnika institucija obrane i borba protiv korupcije,
- medijsko prezentiranje i afirmiranje obrambenog sustava BiH,
- troškovi funkcioniranja pukovnijskog sustava Oružnih snaga BiH,
- tranzicija i zbrinjavanje personala,
- zaštita mentalnog zdravlja,
- realiziranje Dinamičkog plana implementiranja zaključaka Konferencije WPS CHOD Network.

Prioritet 3. Razvojni troškovi

Ove troškove obvezno je planirati kroz višegodišnje razvojne projekte u oblasti obrane radi dostizanja potrebite efikasnosti i spremnosti obrambenog sustava BiH:

- opremanje sukladno Planu razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH,
- razvoj novih sposobnosti i podizanje razine spremnosti Oružnih snaga BiH,
- standardiziranje i moderniziranje naoružanja i vojne opreme,
- moderniziranje objekata, infrastrukture i tehnike,
- uvođenje pričuvnog sastava Oružanih snaga BiH.

Prigodom izrade godišnjeg proračuna obrane, u trenutačnim nepovoljnim okolnostima financiranja, osigurati sljedeću orijentacionu strukturu financiranja proračunskih programa:

- program „Vojna obrana” oko 91,5%,
- program „Operacije kolektivne sigurnosti” oko 2 %,
- program „Međunarodna suradnja” oko 1,5%,
- program „Administracija” oko 5%.

POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK

Proces obrambenog planiranja se temelji na implementiranju Zakona o obrani BiH i ciljeva i opredjeljenja iskazanih u strateškim dokumentima BiH iz oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike. Ovaj proces treba osigurati stalni razvoj i unaprjeđenje sposobnosti institucija obrane koje odgovaraju potrebama i mogućnostima BiH i vojno-političkom okružju.

Uspješno funkcioniranje institucija obrane i uspješne vojne operacije zahtijevaju adekvatno financiranje, obučene, spremne, sposobne i motivirane snage, efikasnu organizaciju i vođenje, blagovremeno i optimalno planiranje te dodjelu potrebitih resursa. Glede toga, neophodan je nastavak razvojnog procesa kako bi institucije obrane BiH i njihov najvažniji operativni dio, Oružane snage BiH, bile priuštive, relevantne i djelotvorne komponente sigurnosne, obrambene i vanjske politike BiH i podržale suvremene integracijske procese BiH.

Predstojeće obveze u okviru ovog procesa uključuju održavanje i daljnji razvoj kapaciteta institucija obrane, težišno razvoj modernih NATO interoperabilnih i kompatibilnih Oružanih snaga BiH koje su opremljene, sposobne i spremne da izvršavaju zakonske zadaće i ispune državne ciljeve u oblasti sigurnosti, obrane i vanjske politike. U tom smislu, težišne zadaće institucija obrane u narednom razdoblju su:

1. Blagovremeno, potpuno i efikasno izvršenje zakonskih mjerodavnosti i zadaća, programsko-planskih aktivnosti i drugih poslova iz oblasti osiguranja obrane države,
2. Daljnji razvoj sposobnosti, spremnosti i kapaciteta Oružanih snaga BiH i sprovedba reformskih aktivnosti kroz implementiranje dokumenta Pregled obrane sa Planom razvoja i moderniziranja Oružanih snaga BiH i dokumenta Program reformi BiH,
3. Daljnji razvoj efikasnog, funkcionalnog i operativnog obrambenog sustava:
 - osiguranje potrebitog financiranja institucija obrane, unaprjeđenje planiranja i izvršenja proračuna obrane, te daljnji razvoj SPPBI, Sustava obrambenog planiranja i Sustava upravljanja obrambenim resursima,
 - jačanje logističkih aspekata obrambenog sustava sa težištem na unapređenju sustava javnih nabava, neprekidnosti opće logističke potpore, izvršenju prioriternih nabava, moderniziranju naoružanja i opreme, te unapređenju tekućeg i investicijskog održavanja MTS, objekata i infrastrukture,
 - implementiranje i daljnja izrada normativnih, konceptualnih, doktrinarnih i planskih dokumenata sustava obrane, izrada prijedloga novih i ažuriranje postojećih zakona i harmonizacija zakonske regulative, te izrada analitičkih i izvještajnih dokumenata,
 - znavljanje personala, posebice kadrova nedostajućih specijalnosti i profila, unaprjeđenje sustava upravljanja personalom i razvoj i implementiranje sustava selekcije, prijema i obuke vojnika, dočasnika i časnika Oružanih snaga BiH,
 - medijsko afirmiranje obrambenog sustava, institucija obrane i promoviranje vojnog poziva,
 - jačanje integriteta pripadnika institucija obrane, prevencija i borba protiv korupcije,
 - jačanje transparentnosti i odgovornost u radu,
4. Realiziranje obrambenih aktivnosti:
 - razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH kroz sustav obuke, educiranja i doktrine uporabe snaga, planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga BiH, jačanje vlastitih kapaciteta za obuku i dostizanje NATO interoperabilnosti i kompatibilnosti Oružanih snaga BiH,
 - profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija obrane,

- razvoj i unaprjeđenje sposobnosti za razmjestivost Oružanih snaga BiH, efikasno zapovijedanje i nadzor i odgovarajuće kapacitete za potporu operacijama,
 - razvoj sposobnosti za sudjelovanje u upravljanju krizama i planiranju za izvanredne situacije,
 - vojnoobavještajna potpora misijama Oružanih snaga BiH, vojnoobavještajna i sigurnosna suradnja sa komplementarnim institucijama u BiH i vršenje sigurnosnih provjera za pripadnike institucija obrane,
 - sudjelovanje u interresornim radnim skupinama Vijeća ministara BiH i aktivnostima suradnje u oblasti sigurnosti i obrane,
5. Pružanje vojne pomoći i razvoj operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH za pomoć civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, sprovedbu protuminskih akcija i akcija uništenja NUS/EOD, te daljnji razvoj civilno-vojne suradnje,
 6. Sudjelovanje Oružanih snaga BiH u operacijama potpore miru i operacijama kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU, te sudjelovanje u radu vojnih multinacionalnih stožera i međunarodnih struktura kolektivne obrane,
 7. Ispunjavanje međunarodnih obveza BiH u oblasti obrane, sprovedba aktivnosti u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH i visoka razina suradnje sa UN, NATO, OSCE i EU te NATO Stožerom u Sarajevu i EUFOR,
 8. Rješavanje viškova NMiMES, neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine, uređenje i dislokacija na perspektivne lokacije, te unaprjeđenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme sukladno NATO standardima,
 9. Jačanje bilateralne i regionalne obrambene suradnje i suradnje sa međunarodnim obrambenim i sigurnosnim organizacijama,
 10. Integriranje, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH.

U uvjetima nedovoljnog proračuna i dodjele ograničenih resursa za potrebe institucija obrane, planski razvoj obrambenih kapaciteta će zahtijevati povećanje godišnjeg proračuna obrane i odobrenje dodatnih finansijskih sredstava za realizaciju višegodišnjih razvojnih projekata u oblasti obrane. U tom pravcu, neophodno je da institucije obrane učine dodatne napore u suradnji sa nadležnim institucijama BiH.

Institucije obrane ne smiju dozvoliti neuspjeh u procesu prilagodbe svoje strukture i sposobnosti državnim potrebama i zahtjevima suvremenog okruženja. U tom smislu, pred institucije obrane se nameće imperativ stalnog usavršavanja i jačanja vlastitih sposobnosti. Imajući u vidu da institucije obrane duži vremensko razdoblje funkcioniraju u restriktivnim finansijskim okolnostima, navedeno predstavlja poseban izazov čije prevazilaženje zahtijeva racionalnu uporabu raspoloživih resursa kako bi se podržalo realiziranje prioritarnih obrambenih aktivnosti.

Institucije obrane će programskim i planskim dokumentima detaljno razraditi definirane prioritete iz Smjernica. Za sve prioritete definirat će način i dinamiku realiziranja, te potrebna finansijska sredstva koja će sukladno potrebama i mogućnostima adekvatno obrazložiti i planirati za potrebe izrade proračuna obrane. Pored definiranih prioriteta, institucije obrane će u narednom razdoblju realizirati i druge aktivnosti iz mjerodavnosti sukladno konkretnim okolnostima vojno-političkog okruženja, zahtjevima kolektivnih sustava obrane i vlastitim potrebama i mogućnostima. Na kraju proračunske godine, prioritete iz Smjernica koristiti za ocjenjivanje izvršenja proračuna obrane.

Broj: 06-03-8-2114-21/21
Sarajevo, 04.01.2022. godine

MINISTAR

Dr. Sifet Podžić

Pregled kratica

A-5 (Adriatic Charter) - Američko-jadranska povelja

ABKO - Atomsko-biološko-kemijska obrana

ANP (Annual National Programme) - Godišnji nacionalni program

ASDE (Air Situation Data Exchange) - Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru

ASM (Airsapace Management) - Upravljanje zračnim prostorom

B-9 (Conference of the Chiefs of General Staffs of the Balkan countries) - Konferencija načelnika generalstožera balkanskih zemalja

BDP - Bruto društveni proizvod

BI (Building integrity) - NATO Program Izgradnje integriteta

BiH - Bosna i Hercegovina

BMTF (Balkan Medical Task Force) - Balkanske medicinske snage

C4 (Command, Control, Communications and Computers) - Zapovijedanje, nadzor, komunikacije i kompjutori

CFSP (Common Foreign and Security Policy) - Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU

CIDS (Centre for Integrity in Defence Sector) - Središte za izgradnju integriteta u obrambenom sektoru

CISM (International Military Sports Council) - Međunarodno vijeće vojnih sportova

COVID-19 - Korona virus

CREVAL (Combat Readiness Evaluation) - NATO ocjena borbene spremnosti

CSDP (Common Security and Defence Policy) - Zajednička sigurnosna i obrambena politika EU

Cyber - prostor kompjutorske i informatičke tehnologije i komunikacije

DEEP (Defence Education Enhancement Program) - NATO Program unaprjeđenja educiranja u obrambenom sektoru

DOB - Dokument okvirnog proračuna

EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) – Euroatlantsko središte za koordinaciju odgovora na katastrofe

EAPC (Euro-Atlantic Partnership Council) - Vijeće euroatlantskog partnerstva

EK - Europska komisija

EU (European Union) - Europska unija

EUFOR (European Union Force in Bosnia and Herzegovina) - Vojne snage EU u BiH u okviru operacije „ALTHEA”

EUROCONTROL - Europska civilno-vojna organizacija za potporu zrakoplovstvu

EUTM RCA - Misija obuke EU u Srednjoafričkoj Republici

ID (Intensive Dialogue) - Intenzivirani dijalog

INF-L-BnG (Light Infantry Battalion Group) - Bataljunska skupina lakog pješaštva

Institucije obrane - Ministarstvo obrane BiH i Oružane snage BiH

IPCP (Individual Partnership and Cooperation Programme) - Individualni partnerski program suradnje

ISTAR (Intelligence, surveillance, target acquisition, and reconnaissance) - Sustav za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje

LogIS - Logistički informacijski sustav

MAP (Membership Action Plan) - Akcijski plan za članstvo u NATO

MEDEVAC (Medical evacuation) - Medicinska evakuacija

MINUSMA - Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN u Republici Mali

MNB EUFOR (Multinational Battalion EUFOR) - Multinacionalna bojna EUFOR

MONUSCO - Stabilizacijska misija UN u Demokratskoj Republici Kongo

MTEP (Military Training and Exercise Programme) - Program vojne obuke i vježbi

MTS - Materijalno-tehnička sredstva

MTT EUFOR (Mobile Training Team EUFOR) - Mobilni tim EUFOR za obuku

NAC (North Atlantic Council) - Sjevernoatlantsko vijeće NATO

NATO (North Atlantic Treaty Organisation) - Organizacija sjevernoatlantskog ugovora

NATO/EAPC (North Atlantic Treaty Organization/Euro-Atlantic Partnership Council) - Program suradnje NATO i Vijeća euroatlantskog partnerstva

NATO/PfP (NATO/Partnership for Peace) - Program NATO/Partnerstvo za mir

NEL-2 (NATO Evaluation Level 2) - NATO ocjenjivanje razina 2

NICS (Next Generation Incident Command System) - Sustav zapovijedanja incidentima sljedeće generacije

NMiMES - Naoružanje, streljivo i minsko-eksplozivna sredstva

NUS - Neeksplozivna ubojita sredstva

NUS/EOD (NUS/Explosive Ordnance Disposal) - Uništavanje NUS/odlaganje eksplozivnih sredstava

OCC E&F (Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) - Koncept operativnih sposobnosti, prosudba i povratne informacije

OCC2IO - Operativni centar za zapovijedanje i kontrolu u institucijama obrane BiH

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Organizacija za sigurnost i suradnju u Europi

PARP (Planning and Review Process) - Proces planiranja i revizije

PCM (Partnership Cooperation Menu) - Meni za partnersku suradnju

PD (Presentation document) - Prezentacijski dokument

PESCO (Permanent Structured Cooperation) - EU Stalna strukturalna suradnja u sigurnosti i obrani

PG (Partnership Goals) - Partnerski ciljevi

PII (Partnership Interoperability Initiative) - Inicijativa za interoperabilnost partnerstva

PSOTC (Peace Support Operations Training Centre) - Središte za obuku za operacije potpore miru

RACVIAC (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre) – Regionalno središte za verificiranje i pomoć u sprovedbi kontrole naoružanja

RAM (Rapid Air Mobility Process) - NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti

RE-EVAL (Re- Evaluation) - NATO ponovno ocjenjivanje/reocjenjivanje

SALW (Small Arms and Light Weapons) - Malo oružje i lako naoružanje

SAR (Search and Rescue) - Traganje i spašavanje

SEDM (South-East Europe Defense Ministerial) - Inicijativa ministara obrane zemalja Jugoistočne Europe

SPPPI - Sustav planiranja, programiranja, proračuna i izvršenja

SPS (Science for Peace and Security) - NATO Program Nauka za mir i sigurnost

SSP - Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU

STRATCOM (Strategic communication) - Strateško komuniciranje

UN (United Nations) - Organizacija Ujedinjenih naroda

UNDP (United Nations Development Programme) - UN program za razvoj

UNSCR 1325 (United Nations Security Council Resolution 1325) - Rezolucija Vijeća sigurnosti UN 1325 „Žene, mir i sigurnost“

WPS (Women, Peace & Security) - Žene, mir i sigurnost

WPS CHOD Network (Women, Peace & Security Chiefs of Defence Network) - Mreža načelnika stožera „Žene, mir i sigurnost“